96010

Protokół posiedzenia Komitetu Wydawniczego Śląskiego z dnia 21 list. 1936.

Przewodniczący: ks. rektor Chrobaszczyk, sekretarz: prof. Jaworzina.
Obecni: z Katowic: ~~Prezes Dyr. Frajlich Wydziału Oświecenia Publicznego Województwa~~ ks. prałat Skrainka, radca Wydziału Kuratorium Łopatyński, dyrektor Dobrowolski, dyrektor Tajchmana Lutman; z Krakowa: rektor Kutrzeba, prof. ~~Lutm~~ Kotula, prof. Jan Nowak, prof. Ogrodziński, prof. Karol Estreicher Dobrowolski, prof. Smoleński, prof. Strzygowski; z Poznania prof. Rutkowski; z Warszawy: dyr. Jabłonowicz i doc. Kostrzewski. Pan Wojewoda Śląski usprawiedliwił swoją nieobecność.
Protokułuje doc. Chrzanowski.

Po odczytaniu i przyjęciu protokułu z posiedzenia Komitetu z dnia 28 listopada 1935 przystąpiono do wyboru nowych członków Komitetu. Przy aklamacji jednomyślnie wybrani zostali: ~~dyrekt~~ doc. dr Roman Jabłonowicz, dyrektor Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie, doc. dr Aniela Kostrzewska, prof. dr Karol Estreicher Strzygowski, doc. dr Sylwin Chrzanowski. Nowowybrani członkowie zostali zaproszeni przez sekretarza Komitetu do sali dla objęcia miejsc w posiedzeniu Komitetu.
Następnie przystąpiono do sprawozdania ~~finansowego i rachunkowego~~ z działalności Komitetu za czas od listopada 1935 do listopada 1936, przyjęcia na wniosek ks. rektora Kutrzeby jednogłośnie sprawozdania tego i ustalenia programu naukowego i finansowego prac ~~na rok bieżący~~ na czas do 31 marca 1937 i roku budżetowego 1937/38.

I. ~~Stan~~ Badania antropologiczne: Sekretarz przedstawia dotychczasowy stan badań tej dziedziny, które obecnie zostały ukończone. ~~Dotyczą~~ Ukończone badania obejmują zasadniczo budowę i powierzchnię przyprzyślinu, wyposażenie analogiczne prace w powiecie wyżnickim. Prof. Strzygowski udziela kilku pomiędzy wyjaśnień, podkreślając, że ~~gdy chodzi o potrzebę~~ co do opóźnienia opracowania wyników badań antropologicznych wpływ przedewszystkiem ~~ostatniej trudności zebrania materiału~~ to okoliczność, że prawdopodobnie na obecnie badania antropologiczne na Śląsku mieliśmy i nadal mamy dużo do czynienia nie z wynikami tej pracy. Co zaś do ~~jednak~~ równoczesności, że strony wyniki badań polskich już nie wykończony, a drukiem publikacji można się spodziewać najdalej do czerwca 1937. Rektor Kutrzeba podkreśla konieczność jak najszybszego publikowania wyników prac w wydziałach badań, zorganizowanych przez Komitet, i zdania wyraża, by dla przyspieszenia ostatecznego opracowania do druku ~~prac~~ wyników badań antropologicznych dodał prof. Strzygowski wykwalifikowanej pomocniczej. Uchwalono.

wią ~~ni~~ ~~jako~~ cupełe i wyłączne tylko mechaniczne poświadczenie dokumentu ~~oficjalnego~~ ~~dotychczasowego~~ z rzeczywistymi zamiarami instrumentu. W rzeczy dokumentu brak zupełnie wzmianki o notarjuszu i jego mandacie w sporządzeniu dokumentu, konstrukcja ograniczała się tylko do stwierdzenia praesentia testi fecimus assignillo nostro communi. Natomiast spotykamy czasem ~~wzmiankę~~ wiadomość o sygillacji w formule wstępnej notarjusza. W każdym jednak razie, gdyby nie znaleziono rzeczywistego, mogłyby nie można podgadnąć, że mamy do czynienia w tym wypadku z dokumentem notarjalnym.

Znaczniejszy rozbiór znanych i rzeczywistych polskich dokumentów notarjalnych wykazał, że musimy je podzielić na kilka grup, z których pewne daleko odbiegają od typu czystego instrumentu notarjalnego. Jak mamy oceniać te fakty, czy za oczywistem, wyraźnem bycie na granicy polskiem, czy też spotykamy je również i dalej? Porównanie polskich dokumentów notarjalnych z ~~znanymi~~ zachodnim notarjalnym obecnie wykazuje jasno, że zarówno ten typ, który określiliśmy jako organiczne połączenie instrumentu sprzecznego, jak i ten, który scharakteryzowany został jako ~~organiczne~~ mieszanie dokumentu oficjalnego z rzeczywistemi znamionami instrumentu, wykazuje również znaczenie, że nie tylko w Niemczech lub Francji, ale także i obecnie na notarjatach, w Włoszech. Mamy tu niewątpliwie do czynienia z faktem, ~~tożsamym~~ podobnym już w dużej mierze znajomością różnych form dokumentów zarówno i pośrednich, tak, że ~~wątpliwe~~ ogólniej przez Redlicha i Rheinfelda – z użyciem pośredniego dokumentu oficjalnego na pośrednie formy dokumentacji. Wskutek tego za wzór dokumentu ~~notarjalnego~~, charakterystyczny dla polskich dokumentów notarjalnych możemy uznać tylko ostatnią ich grupę, t. j. taką, która została skwalifikowana jako zupełnie mechaniczne poświadczenie dokumentu notarjalnego z cechami rzeczywistemi instrumentu.

W zestawieniu z dokumentem notarjalnym powstaje pytanie, czy i jak notarjusze polscy powiadali miejscowości. Dyplomatyczne badanie nie dostarcza o tym wypadku żadnej odpowiedzi, dokumenty nie zawierają żadnych zapisek o tem. Jedno tylko musimy przyjąć, że miejscowości istniały, gdyż trudno sobie bez nich wyobrazić funkcjonowanie notarjatu i trudno przypuścić, by rzeczoni polscy ~~kandydaci~~ przygotowywali się do tego tak ważnego dla instrumentu elementu. Postanowienia statutów diecezjalnych i prowincjonalnych z XIV. wieku w tym względzie podkreślają obowiązek notarjusza do prowadzenia protokołu czyli imbrewiatur. Ich ulega jednak wątpliwości, że praktyka musiała wyhamować dość niedomagania, gdyż nam się spotykali-

2.

Gdy chodzi o dalszy plan badań antropologicznych, obejmuje on a) ~~druki~~ druki pracy prof. Majewicza o składzie rasowym ludności wyspiarskiej ~~wyspiarskim~~ i b) dalsze badania antropologiczne w powiecie ~~w~~ wyspiarskim. Uprzedzano.

II Badania prehistoryczne. Sekretarz Komitetu oznajmia, że po śmierci śp. prof. Żurowskiego redakcję Prac prehistorycznych i Atlasu grodzisk śląskich objął ~~dyr.~~ dyr. Jahnowicz.

Wydano II zeszyt Prac prehistorycznych, obejmujący sprawozdanie z ~~prac~~ badań prehistorycznych, przeprowadzonych na Śląsku w latach 1934-1935 przez Jahnowicza, Kostrzewskiego i śp. Żurowskiego. Atlas ukaże się po wydaniu, na którym nowszego toku wstrzymała śmierć śp. Żurowskiego. ~~Śp.~~ Lauber i Kucharski wykonują plany i sytuacje grodzisk) Są już gotowe plany 30 rastrowe i przekrojowe i na które wstawia wyniesione dane topograficzne z terenów grodzisk wykopy robione przez dra Bohra. Również gotowe są już fotografie grodzisk, brak tylko podpisów na nich. Natomiast brakuje mapy rozmieszczenia grodzisk. Pełny do atlasu, pozostawiony przez śp. Żurowskiego, podjął się opracować do druku dyr. Jahnowicz. Następnie dyr. Jahnowicz przedstawia plan dalszych badań na Śląsku. Obejmuje on:

a) druk III zeszytu Prac prehistorycznych, którym ukaże się sprawozdanie z badań prehistorycznych na Śląsku, ~~w. 1935~~ przeprowadzonych w r. 1935 przez dyr. Jahnowicza w Lubowni, ~~oraz tych, które wtedy przep~~ oraz poszukiwań przeprowadzonych w r. 1936 przez prof. Kostrzewskiego ~~w Leśnicy pow. Lubliniec.~~

b) wydanie I zeszytu Atlasu grodzisk śląskich (przygotowania do II zeszytu Atlasu grodzisk 128 mapy płaskich)

c) badania terenowe: dyrektora Jahnowicza w Lubowni oraz prof. Kostrzewskiego w Leśnicy i Pyrzycach

d) druk pracy dra Antoniewicza pt. Grupa górnośląsko-małopolska kultury ceramicznej w Polsce

e) druk pracy dra Jamki pt. Broń i narzędzia obrzędowe wymienione na Śląsku. (przygotowania do badań i opracowania.)

Następnie Komitet zastanawiał się nad propozycją prof. Kostrzewskiego, by zatrudnić w roku 1937 (w Katowicach) na czas od 1. kwietnia do 30 września jeden wykwalifikowany siły prehistoryczne na Śląsku, któreby pomogły tej pracy naukowej i propagandowej na terenie Śląska. Po dyskusji, w której zabierali głos pp. Dobrowolski Tadeusz, Jahnowicz i Lutman, a która stwierdziła, że działalność Śląskiego prehistoryka na Śląsku jest bardzo pożądana, ale brak etatu na Śląsku, na wniosek prof. Kostrzewskiego postanowiono zaangażować w r. 1937 na czas od 1 kwietnia do 30 września jednego fachowca siły z ramienia prof. Kostrzewskiego i przyznać jej tytułem pensji miesięcznie zł. 200, a tytułem podróży kosztów wyjazdów zł. 200 miesięcznie, razem miesięcznie 400 zł, czyli razem przez 6 miesięcy zł. 2.400.

Które
przez legatów papieskich w byłe Królestwie, ~~które~~ wydawały w swojej
mianie ~~wydziały~~ instrumenta notarjalne i udzielały notarjuszom świeckim zarówno
dla aktów czysto prywatnych jak i w toku postępowania procesowego.

Wykonywanie czynności notarjusza publicznego wymagało niewątpliwie odpowiedniego przygotowania praktycznego, chociaż było wówczas dość licznemi podręcznikami artis notariae o charakterze ~~formularzowym~~ nietylko teoretycznym, ale przedewszystkiem formularzowym. Podręczniki one na gruncie włoskim dość liczne w ciągu XIII wieku, ~~ale~~ najważniejszym zaś z nich, jak wogóle wszechstronnym i ważnym niewątpliwie w Polsce była Summa artis notariae Rolandina Passageri, powstała w r. 1256. Jeżeli w związku z przygotowaniem do pełnienia funkcji notarjalnych rodzą się pytania, gdzie kształcali się w tym kierunku notarjusze polscy XIV wieku, zwłaszcza powstają nasi ~~miejscowi~~ Nasz rodacy bez wyraźnej, bezpośredniej odpowiedzi. Brak ~~nie~~ ich kształcenia się ~~w Włoszech~~ za granicą, możemy tylko sprowadzić ~~z~~ nielicznych wypadków, gdyż na całej przestrzeni XIV wieku ~~nie wymieniają~~ źródła polskiego sporadycznie tylko wzmiankują notarjusza z tytułem naukowym. Raczej jednak sądzić trzeba, że główne podstawy teoretyczne wpływali oni w szkołach katedralnych i uniwersytetach je później praktyką w urzędach i sądach kościelnych. W ścisłym związku z tą kwestją powstaje dalsze pytanie, od kogo notarjusze polscy wypisywali tytuły do wykonywania swoich funkcyj. I tym razem piśmienny zdani tylko na przypuszczenie. Jeżeli podzielimy notarjuszy polskich na pewne grupy wedle tego, na czyją autorytet powołują się, otrzymamy kategorje następujące liczby: Z ogólnej liczby 72 notarjuszy, znanych w XIV wieku, do 21 nie wiemy, na jakiej zasadzie opierają swój tytuł, 6 tylko notarjuszy apostolskich czyli imperiali auctoritate, tylko apostolica auctoritate 5, reszta czyli 44 tylko imperiali auctoritate. Widzimy więc z tego zestawienia przewagę notarjuszy z mianowania cesarskiego i ta okoliczność ten niewiele ulegnie zmianie nawet wówczas, gdyby było, odliczyć od grupy notarjuszy apostolskich 21 bliżej nieokreślonych źródłach. Tymczasem, o ile pytanie dotyczące poinformowani o tem, jak drogą otrzymywali notarjusze polscy nominację apostolicae auctoritate, zupełnie nie wiemy nic pozytywnego o nominacji cesarskiej. Prawo to, przysługujące zasadniczo cesarzowi, mogło być przez niego przekazane czasowo lub na stałe ~~do~~ na rzecz pisemnej prośbę na rzecz innych osób na stanowiska świeckie lub duchowne, stale zaś otrzymywali je przez mianowanie przez cesarza comites Lateranenses palatii bez względu na to, czy uprawnienia ich przedstawiały się jako comitiva maior czy minor. Z krajów

3.

Historia Śląska. Ukazał się tom II poświęcony architekturze, rzeźbie, malarstwu ściennemu średniowiecznemu i renesansowemu, sztuce użytkowej i heraldyce książęcej oraz mennictwu, opracowany przez pp. Szaranowicza, Rodlaków, Dobrowolskiego, Gurnowskiego i Schmidtego pod redakcją prof. Semkowicza, obejmujący str. 886, do tego ilustracyjny obszerny oraz 163 tablice.

Gdy chodzi o tom II, do wiosny 1937 gotowe będą artykuły profesorów Grodeckiego, Tymienieckiego, natomiast artykuł prof. Krzyżanowskiego zdaniem autora musi ulec znacznemu opóźnieniu a to dlatego, że musi czekać na ukazanie się dotychczasowych w druku regestów Wendta. Podczas konferencji, której zasięgał głos prof. Kutrzeby, Dąbrowski, co wpłynęło na to, by uchwalono wrócić do wszystkich autorów, by nie opóźniali tego dostarczenia artykułów do tomu II Historii, gdyż jest rzeczą konieczną, by tom ten został jak najszybciej wydany i by artykuły były w nim według logicznego porządku treści.

Następnie referował prezydent dalszego ciągu Historii Śląska (1400-1740) opracowanie przez specjalnie powołaną komisję. Projekt przewiduje dwie części: część pierwsza 1400-1526, druga 1527-1740. Dla części 1400-1526 podkomisja, złożona z profesorów Grodeckiego i Vetulaniego ułożyła szczegółowy program:

< 7

Dla okresu 1527-1740 podkomisja, złożona z prof. Konopczyńskiego, Lepszego i doc. Kwaśniewskiego przedstawia następujący plan:

< 7

Wykonanie tego planu musi być poprzedzone gruntownemi badaniami archiwalnemi, co wiąże się jak najściślej z podkomisją międzynarodową planem wydawnictw źródłowych Ligi Narodów. Komisja zaakceptowała podkomisyjne projekty dalszego ciągu Historii Śląska w latach 1400-1740 według planów przedstawionych przez podkomisje, a sprawę tę Ligi Narodów we Wrocławiu odłożono do dalszego punktu porządku dziennego. Projekt do wiadomości zaprotokułowano.

Monografie i wydawnictwa historyczne.

Ukazała się praca dra Książka pt. Wirata Kniaź zasłużonego i ofiarnego pomordowanego Mana z r. 1666. Praca dra Rosenbergera o Zygmuncie I na Śląsku jest na ukończeniu, autor domaga się ostatecznych poprawek, powinna być gotowa do druku w grudniu 1936. Książka Hemmerlowa jest już w całości sfotografowana, obecnie przepisuje się tekst. Regesta Grünhagena do systematycznego uzupełniania, jest nadzieja, że wreszcie ukaże się przynajmniej część najstarsza, do r. 1300.

legatach nuncjuszach i kolektorach. Benedykt XI udzielił w r. 1304 Bonacinto de Lascellino, muntio in partibus Hungariae, Bohemiae et Poloniae, facultatem duos tabelliones creandi, wśród dokumentów kolektora Gabriela de Fabriano z lat 1317-1320 spotykamy wyrażną wzmiankę o littera cum filo canapeo bullata, in qua tributur auctoritas ... creandi tabelliones, Galhard a Carceribus zaś o datach papieża w r. 1338, że została mu doręczona littera apostolica super certis tabellionibus creandis, Arnold de Caneto o tymże w r. 1344 od Klemensa VI prawo mianowania dwu notarjuszy a w latach 1354 i 1359 prośbę o zezwolenie mianowania dalszych duos tabelliones.

Wreszcie te fakty świadczą niepośrednio jasno i wyraźnie, że notarjat publiczny a wraz z nim i dokument notarjalny została przeniesione z Włoch do Polski przez Kościół. W recepcji tej, dokonanej za tym samym terenie prawa kanonicznego i organizacji urzędu kościelnych, musimy rozróżnić dwa czynniki współdziałające, ale różne. Czynnym jest kościół polski, potrzeby jego praktyki i organizacji, wyraźnie z organizowania władz i instytucji kościelnych polskich na zasadach powszechnego prawa kanonicznego. Wiemy, jak wysoko cenił to prawo instrument notarjalny, przyznając mu pełną fides publica, wiemy dalej, że to samo prawo wymagało, by pisane sądów duchownych były personae publicae ~~czyli notarjuszami~~. ~~Stąd kościół~~ wiemy również, że potrzebowania dowodów [z sądach kościelnych] instrumentu notarjalnego znajdowało uprzywilejowane stanowisko. Jest więc nasz zupełnie jasny, że duchowieństwo polskie miało wielkie korzyści, jakie płynęły z funkcjonowania notarjatu publicznego, wskutek tego dążyło do przeniesienia tej instytucji na grunt polski, w pierwszym przedmiocie zakresie działania. Również i [działalność kolektorska] [opatą musiał wyjednać na zasadzie przywileju] pozostająca w tej mierze [w związku] nie mogła obejść się bez tych wpływów, jakie płynęły z notarjatu i instrumentu notarjalnego. Zakreślenie zaś prawy obcych, że bulla [z] nie obowiązanych z tytułu kraju i jego ujęciu, byłoby [z] wielką przeszkodą dla kolektorów. Stąd płynie dążność do [z] uznania w tej mierze Kamery apostolskiej jako prawy kolektorskich. Krajowych [?], wprowadzonych w prawa notarjuszy publicznych, czyli mianowanie krajowych prawy notarjuszami publicznymi.

Do tych potrzeb kościelnych dodają się w pierwszej połowie [wieku] XIV wieku jeszcze związane z nimi potrzeby polityczne, na które zwrócono już uprzednio literaturze dyplomatycznej uwagę. Są nimi dwa procesy polsko-krzyżackie z lat 1320 i 1339, [które]

4.

Jako program na przyszłość uważa:
a) druk pracy dra Nowogrodzkiego
b) druk Księgi Henrykowskiej
c) wykończenie pracy nad Genealogią książąt śląskich opracowanej doc. dr Kaczmarczyka i dra K. Piekosińskiego, który rozciągnie ją na Genealogię książąt Dolnego obejmie wszystkich książąt piastowskich śląskich od synów Władysława II począwszy aż do wymarcia książąt śląskich
d) wydanie w opracowaniu dra Nowogrodzkiego Rachunków wyprawy I. jako księcia głogowskiego z lat 1500-1507
e) Regesty dokumentów śląskich wyprowadzonych do archiwów polskich w opracowaniu dra K. Piekosińskiego.
~~d) druk rozprawy prof. Dębowskiego pracy p. T. Kaszpera pt. Osadnictwo księstwa bytomskiego.~~

Prof. Dębowski podkreśla konieczność wydania do pracy mniejszej monograficznej, bo to najpewniejsza podstawa syntezy, i zgłasza do druku pracę T. Kaszpra pt. Osadnictwo księstwa bytomskiego.

Komitet wyraża [~~zatwierdza~~] program powyższy oraz druk pracy p. Kaszpra.

Stosunki kulturalne Śląska z Polską ~~w dobie Odrodzenia~~.

Doc. Barycz kompletuje dalej materiały źródłowe i literackie. Objął podróż do Pragi, musi jednak jeszcze wyjechać do Gniezna, Poznania, Warszawy i Krakowa.
Wysłany z Ossolineum zebrał b. bogate materiały do piśmiennictwa polskiego i łacińskiego na Śląsku. Podczas podróży swojej po całym Śląsku. W przyszłości [~~pragnie~~] wraz z materiały i pragnie opracować sprawę studentów polskich na uniwersytecie krakowskim w latach 1815-1848.
Doc. Barycz [~~ma~~] zgłosił do druku dwie prace: Piotr Gassowic z Łosiowy Polskiej chiro medicus Jagiell., lekarz, astrolog, humanista XVI w., prace wstępnie gotowe do druku. Druga praca: Wrocławscy studenci, prace wstępnie gotowe do druku.
Komitet jednogłośnie przyjął do wiadomości ten plan [~~wydawniczy~~] prac i wydawnictw. Co do wydania Karat Drogiusza, zebranych przez doc. Barycza, zdania się podzieliły. Zagłosowano za przeciwko ich wydaniu, historycy literatury i kultury radzą, że materiały te wydać w wyjątkach.
Doc. Barycz [~~do końca~~] proponuje wydać jeden objętości około 10 arkuszy, w tym 3-5 arkuszy wstępu, 5 arkuszy wyjątków. Mimo tego nie dyr. Barycz oświadczył gotowość wydania Karat przez Towarzystwo Miłośników Historii Sztuki w Polsce, Komitet oświadczył gotowość oddania

[przekazania do wiadomości i zaprotokołowano]

proderas gdy w drugiej połowie biskupstwa tego pochodzą aż z dochodzi do wyraźnej 54.
W prowincji gnieźnieńskiej z biskupami czy Francją, ale nawet z Niemcami jest
ta różnica minimalna, skoro w Niemczech do końca XIV wieku wystąpiło w dotychczas
ogłoszonych źródłach 228 instrumentów notarjalnych.

Skąd i jakie drogą przenikały instrumenta notarjalne do Polski? Odpowiedzi na te
pytania dostarczają źródła nieco jaśniej i pełniej. Powtarzają się one stosunkowo nieliczne
fakty: wpisy notarjuszów, jakich spotykamy w źródłach, należą do stanu duchownego.
Są to nie tylko klerycy, ale i prezbyterzy, rectores ecclesiarum, niekiedy nawet kanonicy
katedralni. Dalej w tych stosunkowo dość licznych wypadkach, w których wypowiadamy
dokładniejsze domysły o notarjuszach polskich, zawsze widzimy, że pochodzą oni
z otoczenia albo kolektorów Kamery Apostolskiej albo władz instytucji Kościoła
polskiego. Tak Augustyn z Sandomierza w latach 1309-10 bywa nie notarius domini Jaco-
bi archiepiscopi Gneznensis, starszy Blidon z Romanii, działający w latach 1387-1397,
pochodzi w otoczeniu oficjałów poznańskiego, Mikołaj z Gniezdowa w latach 1390-1397
określa się jako clericus archidiaconatus et vicarius generalis Romanensis, Jan syn Marci-
ca z Budowa i Jan syn Augustyna z Radzi są obaj clerici domini Petri episcopi Lucanensis.
Gdy chodzi o kolektorów, to bardzo obfite tych wiadomości o ich notarjuszach dostar-
czają nietylko dokumenty, ale i wyciągi z regestów papieskich, wydane w Monumenta
Poloniae Vaticana. Jan syn Rudgera z Brześcia pochodzi w latach 1336-1338 w otoczeniu
kolektora Galharda a Carcenibus, którego syn Krzysztyna z Turbi wypowiada notę
Karjus w r. 1325 jako notarjusz oficjała Krakowskiego, później spotyk. w otoczeniu
kolektorów Galharda i Arnalda de Canibus, za których pobytem wpisuje z rejestrów
papieskich Kamerę w Krakowie i Poznaniu. Również i Jan syn Klemensa z Opatowca
wpisuje w latach 1369-1374 jako pisarz Arnolda a obok niego wymieniony w latach
1355-1372 Arnold syn Jana z Kępna, za którego kolektora Kamerę gnieźnieńską.

Regesty papieskie świadczą również wyraźnie, że Kościół polski nieraz niekiedy
obfitą drogą z oficyny notarjalnej. Już r. 1284 udzielił papież Marcin IV arcybisku-
powi Jakóbowi facultatem tabellionatus officium duobus viris ecclesiasticis, za-
pewne na podstawie supliki arcybiskupa. W XIV w. podobnemi prośbami zwracają się dalej
biskupi polscy. W r. 1319 udziela papież Jan XXII biskupowi włocławskiemu Gerardo-
wi prawo mianowania 6 notarjuszów publicznych, w r. 1329 również włocławski biskup
drugiej otrzymuje facultatem creandi tres tabelliones, takież przywileje papieskie
wpisują w latach 1329 i 1344 biskupi krakowscy. Podobne wiadomości posiadamy

13

5

Referat za zarząd Komisji Wydawniczej.

Konkurs na pracę historyczną. Na temat ogólny konkursu nie wpłynęła żadna praca, na temat historii miast nadesłano prace, dotyczące dwóch miast Śląska. Termin oceny tej pracy upadła ~~w czerwcu~~ niż tymże.
W tym stanie rzeczy Komitet uchwalił przedłużyć konkurs na rok następny.

Badania językowe. Badania w tym dziale były prowadzone dalej. Dr Bąk zbierał dalej tekstu gwarowe, 10 ark. już na gwarowych. Zebrał też tekstu gwarowe z starego Wiersza oraz przygotował artykuł o zbieraniu tekstów gwarowych na Śląsku, który ma się ukazać w druku nakładem Wydziału Oświecenia Publicznego Województwa Śląskiego. Nadto prowadzi badania językowe wraz z zbieraniem nazw miejscowych na grodziskach śląskich. Ks. Gołąb musiał wstrzymać na pewien czas zupełnie tempo swej pracy, bo został dyrektorem gimnazjum w Górnej Grupie pod Nowym Sączem.
Wyj. Bąk udzielił innych wyjaśnień. Sprawozdanie z jego pracy ks. Gołąba, bo ona będzie podstawą do utworzenia dyrektorium dla całego Śląska.
Dr. Bąk pracuje obecnie w Archiwach, ale praca jego posuwa się naprzód. Dwa zeszyty materiałów na mniej więcej 3 arkusze ~~prof. Bąk~~ ma już wydrukowane. Dr Steuer przygotowuje opracowanie języka nadodrzańskiego.
~~(mandatowi)~~ Przyjęto do wiadomości i zatwierdzono.
~~Komitet przyjął do wiadomości program badań nad językiem.~~

Gwary ludowe śląskie. Referuje tymże II odczyt p. Bąka, który mu miejsce został powierzone p. Stolarskiemu z Katowic. Materiał zebrany obejmuje już 2.000 pisanych, co da około 4 tomiki. P. Stolarski, który pracuje ~~ustalił~~ swoje honorarium w wysokości zł. 25.- od arkusza druku, przy obecnie obowiązującej ~~mieć pobierał~~ zł. 50 za arkusz. Na wniosek przewodniczącego ks. redaktora Michalskiego, uchwalił Komitet podnieść honorarium p. Stolarskiego do zł. 50 za arkusz. Zarazem przyjął Komitet do wiadomości ~~i zatwierdził~~ sprawozdanie i program pracy.

Badania etnograficzne.

Wydana została praca Agnieszki i Tadeusza Dobrowolskich pt. Stój, hafci i koronki

Ten ogólny dotychczasowy rys obu tych dróg instrumentu notarjalnego na południu i zachodzie Europy pozwala nam stwierdzić zjawisko pewnego dla dyplomatyki – żeby tych nie użyć innych mniej pewnemi formami dokumentacji a ogólnym stanem kultury i potrzeb danego społeczeństwa. Nie ulega wątpliwości, że instrumenty notarjalny, wprowadzony na pewny plan wzajemnych stosunków ludzkich zasadą tylko prawa, był kulturalnie wyżej postawiony od dokumentu opieczętowanego, w którym całą evidentiam dependet in sigillo authentico, bene notat Jarnuszewski, nie w przedmiocie tam podpadającym pod zmysły i legitymującym się matyle napisem, ile wystawieniem napisanem. Dlatego widzimy, że instrumenty notarjalny powstają i przyjmują się wpierw w krajach przodujących w ówczesnej kulturze, stając się tam wprowadzoną formą dokumentacji, podczas gdy w innych krajach poddaje się przedewszystkiem na potrzeby tej sfery, która najbliżej organizacyjnie i kulturalnie z opieką notarjatu pozostawała, t.zn. Kościoła.

Jeżeli obecnie przejdziemy do dziejów instrumentu notarjalnego na gruncie polskim, zaczęć musimy od charakterystyki materjału źródłowego, jakim rozporządzamy. Składa się on wyłącznie tylko z materjału dyplomatycznego (najwięcej przejrzanego, bo) czyli instrumentów notarjalnych. Pora niemal brak aż do schyłku XIV wieku innych źródeł, dopiero z końcem tego wieku zjawiają się – jak już wspomniano – przepisy ustawodawstwa synodalnego, które jednakże nie przynoszą wiele materjału nowego. Nie mają bowiem one na celu uregulować instytucji notarjatu, ale pragną z przyczyn natury wyłącznie moralnych, wynikających ze sprawowania funkcji notarjuszy przez osoby niegodziwych lub niedołężnych do tego zawodu. Mimo to jednak materjał ten dużo pisze na tyle obfity, że pozwala odpowiedzieć na najważniejsze pytania, mianowicie kiedy doszło do recepcji instrumentu notarjalnego w Polsce, jakie czynniki odegrały w niej rolę decydującą, jaki jest typ i charakter instrumentu notarjalnego u nas oraz jakie miejsce zajmuje on w obrębie dyplomatyki polskiej XIV w.

Jeżeli chodzi o chronologję instrumentu notarjalnego w Polsce, to pojawia się on mniej więcej równocześnie jak w Niemczech. Najstarszy znany instrument notarjalny polski pochodzi z r. 1287. Potem następuje luka do r. 1309, poczem od tego roku rozpoczyna się mniej więcej ciąg dokumentów notarjalnych do końca XIV wieku. Gdybyśmy chcieli rozbierać całą masę ilość dokumentów notarjalnych XIV wieku na pewną i drugą połowę tego wieku, okaże się, że w pierwszej połowie mieści się 27 instrumentów,

8

w krajowi drukiem zecznem (format 4°, 145 stron i 65 tablic). Na ukończenie jest praca mgra Gradysa o rdzeniach metalowych. Autor zgromadził 1.300 wypełnionych rdzeni metalowych, które zostaną pomieszczone na 90 tablicach i 82 rysunkach. Praca powinna być gotowa w najbliższej przyszłości i zostanie oddana do druku prof. Konopińskiemu i prof. Listé. Do pracy Śmiałki Drewniana korzystał z bogatego zbioru rozłożonego wykopaliska 54 dalszych kloszy (razem 66) i zebrany został przez autora kompletny materiał fotograficzny z dwóch podróży na Rusi Podkarpackiej i na Śląsk. Praca została ukończona po świętach. W najbliższym programie prac naukowych są: druk pracy Gradysa i Śmiałki oraz dalszy ciąg pracy Gradysa, poświęcony dalszej części rdzeniowego na Śląsku, to znaczy rdzeniom bronzowym.

Przystąpiono do wiadomości sprawozdanie i zatwierdzono dalszy program prac.

Badania ekonomiczne.

Referat inż. Pierca dra Massalskiego pt. Problem chłopski wzgl. rolniczego. Praca doc. Schmidta nad rozpatrywaniem w mleku śląskich cech przemysłowych znajduje się w stadium końcowym. Dr Żaleski, któremu został powierzony historia przemysłu śląskiego domosił, że może mógł ukończyć pierwszą część I, ale nadeszła do druku ostatecznie lub listopad 1937. Program na najbliższą przyszłość: druk pracy doc. Schmidta i dra Żaleskiego oraz zebranie przez doc. Schmidta materiałów do nowej pracy o przemyśle spożywczym na temat mięsa na Śląsku. Przystąpiono do wiadomości zatwierdzono. (w bliższej przyszłości gotowe będą 3 dalsze prace)

Badania geograficzne. Gorzka pisze drugą monografię miast, poświęcił do monografie Bytomia przez mgra Machacka. Praca nad osadnictwem wiejskim, prowadzona zbiorowo pod kierunkiem prof. Smoleńskiego, postępuje, ukończona będzie za pare miesięcy. Obejmuje obecnie tylko Śląsk cieszyński. Atlas Geograficzny Śląska jest w robocie, są pewne mapy ale brak jeszcze kompletu logicznego. Program na przyszłość przedłuża konty-nuację wyposażych prac. Przystąpiono do wiadomości zatwierdzono. Prof. Steuer przygotowuje mapę magnetyczną Śląska. Prof. Konrad podniósł dokładność pomiarów grawimetrycznych specjalnie na Śląsku, co popiera prof. Smoleński.

Przystąpiono program do wiadomości zatwierdzono, równocześnie uchwalono wnieść się

świeckiej lub duchownej.

K właściwości notarjatu południowo-francuskiego, wywierającego się na ogół wpływu na wzory włoskie, jeden inteligent zastrzega się podkreślenie. Jeżeli chodzi o prowadzenie imbrewiatury, spotykamy tutaj mieszaniny systemu bardziej rozbudowany. Notarjusze prowadzą podwójne księgi imbrewiatur. W pierwszej, będącej podręcznym zbiorem notatników, spisują przebieg czynności lub umowy zainteresowanych w obecności [illegible] i w drugiej sporządzają na podstawie notatki pełny koncept instrumentu i to jeszcze bez ekwizytorium, na podstawie którego nastąpi potem wypisanie dokumentu.

Znacznie później niż we Francji pojawia się instrument notarjalny w Niemczech, bo dopiero w ostatniej ćwierci XIII wieku i przybywa tutaj - jak wykazały przekonywająco badania Koechlinga i Heuberga - nie wprost z Włoch, ale drogą przez Francję. Jednakże przez długi czas pisto ta postać dokumentu współcześnie obok zwykłych form urzędowych włoskich, posługuje się nią wyłącznie notarjusz kościół. chcąc o tem wyraźnie zdać sprawę. Nasz Ludwik w drugiej połowie XIII wieku pewny kanonik bamberski Konrad von Mure stwierdza, że w Niemczech nie ma legalium tabellionum, ale pisze w protokułach XIV wieku Baumgartenberger Formelbuch potwierdza ten stan rzeczy, gdy mówiąc o dokumencie notarjalnym wyraźnie podkreśla: ad ista non fiunt apud nos. Kończąc pewne z r. 1324 spotykamy się z twierdzeniem, że tabellionum usus in Alemannie partibus non habetur. Świadczy to wyraźnie, że do pierwszych dziesięcioleci XIV w. instrument notarjalny nie był w Niemczech jeszcze przyjętą postacią dokumentu. Jeżeli chodzi o przestawienie typu i charakteru instrumentu tego na terenie niemieckim, musiał być bardzo powolnej od pierwszego tego rodzaju, że Niemka niemiecka nie wyparła dotąd para rodzaju instrumentu notarjalnego w Niemczech. W każdym jednak razie z tego, co dotychczas powiedziano, można stwierdzić niewątpliwie, że instrument notarjalny niemiecki pisany pod względem dyplomatycznym zwłaszcza bliższy instrumentowi północno-francuskiemu niż włoskiemu lub południowo-francuskiemu, a to ze względu na prozę, która odgrywa tutaj dużą rolę. Również mało wiemy o instrumentach notarjuszy niemieckich, o sposobie ich prowadzenia i przechowywania. Z faktu jednak, że nie dochowały się one do naszych czasów, można wnioskować, że były one nie wpisywane do ksiąg, ale na luźnych kartach, i wskutek tego uległy rozproszeniu i zniszczeniu.

do prof. Banacha ~~o~~ o opracowanie planu formacji granitowych ~~w~~ na Śląsku.

Badania geologiczne. Mapa Beskidów Śląskich w skali 1:50.000 oddana już do wydawnictwa Wydziału Ziemskiego w Krakowie. Badania nad dyluwium posunęły się tak daleko, że mapa jest już na ukończeniu. ~~Mapa zapadlisk Dębowskiego, opracowana przez inż. Kowalskiego~~ Prace inż. Kowalskiego nad mapą zapadlisk Dębowskiego, ~~które~~ musiały ulec pewnej zmianie wskutek choroby inż. Kowalskiego. Dalsze badania terenowe pp. Konopki, Hennela, Scheya i Kracha nad utworami trzeciorzędu na Śląsku. Praca dla Zemełki nad przygotowaniem II tomu Atlasu geograficznego Śląska ~~w~~ (Fizjografia) ukończona. Prof. Kowalski ~~(Fizjografia)~~ kończy tak ważny dział badań geologicznych na Śląsku, wydanie mapy geologicznej ~~oraz~~ wraz z objaśnieniem tekstowym. Prof. Teisseyre ~~oraz~~ przesłał pracę Państwowego Instytutu Geologicznego. Również wyniki pracy dla Zemełki, stanowiące pewną część geologii polskiej. - Program pracy obejmuje: wydanie mapy geologicznej Beskidów Śląskich wraz z tekstem i dalsze badania terenowe ~~pp~~. dalsza praca inż. Kowalskiego nad mapą Zapadlisk Dębowskiego, wreszcie wydrukowanie II tomu Atlasu oraz pracę przygotowaną dla Zemełki do opracowania III grupy.

Przyjęto do wiadomości i zaaprobowano.

Badania glebowe arcie. ~~Część I~~ Prof. Łoziński ukończył już badania terenowe, część I pracy jego o glebach Górnego Śląska będzie gotowa do druku z początkiem r. 1927. ~~Dr Jarosch~~ Dr Jaroš opracowuje gleby leśne i torfowiska Moraw, analizy fizyczne, przyczem doc. Kopecky twierdzi, że dr Jaroš potrzebuje dla ukończenia pracy jeszcze kilka miesięcy czasu. ~~Rozszerzenie pracy na cały kraj. Uchwalono stałe wypłaty [illegible] dla młodszych a 12 dla starszych pracowników.~~ Jako program pracy na ~~ten~~ najbliższy rok przyjęto: wydanie pracy prof. Łozińskiego i dalsze badania dra Jarosa nad stratygrafią torfów Śląskich i historią lasu na Górnym Śląsku. Przyjęto do wiadomości i zaaprobowano.

Badania biologiczne. Ukazała się w druku pierwsza część pr. Broscosa [illegible] Fauny Ciemnych Jaskiń, obejmująca artykuły pp. doc. Kopeckiej, Hrabe, Reymentówny, Księżkówny i Strugka. ~~Ostatnio~~ W przygotowaniu dalsze badania na terenie Beskidów Śląskich: Reymentówny nad wodorostami, Strugka nad mchami, Hrabe nad respondami mchów, Kopeckiej

powszechnie uznanem - to mianowicie, że bez względu na to, jak będziemy oceniali stosunek instrumentu i instrumentu notarjalnego, posiada instrumentum dowodzie mocy zarówno dyplomatyczne jak i sporne, wychodzące daleko poza granice brulionowej koncepcji. Stąd też ustawodawstwo włoskie duchowne i świeckie, średniowieczne miejskie, nowożytne nad instrumentum bardzo troskliwie czuwały, nakazując notarjuszom prowadzenie instrumentu nie na luźnych kartkach lecz w protokułach, troszcząc się ustawicznie o to, by księgi instrumentów poszczególnych notarjuszów nie uległy zatraceniu lub rozproszeniu, lecz zostały bezpiecznie zachowane albo u jego następców, albo w archiwach świeckich, kościelnych czy miejskich w archiwach cechu notarjuszy.

Jak przedstawia się w najogólniejszych zarysach geneza notarjatu publicznego i instrumentu notarjalnego we Włoszech. W związku z tem ogólnem pojęciem upomnieć należy, mianowicie o prawie mianowania notarjuszów publicznych. Przysługuje ono albo prawie albo drogą uzurpacji panom świeckim duchownym i świeckim oraz miastom włoskim. Na pierwszy jednak plan w dziejach notarjatu wysuwa się prawo cesarza i papieża, gdyż oni notarjuszy publicznych apostolica albo imperiali auctoritate posiadają w związku z uniwersalnem pojęciem władzy cesarza i papieża. Prawo to instrumenta publica conficiendi nabyć mogą tenorem i w kurii tego odgrywają przeważającą rolę w przeszczepieniu instrumentu notarjalnego na północ od Alp.

Instrument notarjalny znalazł szczególnie trzy granice najwcześniej w kierunku zachodnim i najwcześniej pojawił się we Francji. Tutaj jednak musimy uczynić wyraźnie dwa terytoja, silnie z sobą kontrastujące. W części południowej Francji mniej więcej aż po Loarę, czyli w pays du droit écrit, zjawia się instrument notarjalny już w VII wieku. Tradycja prowincje te do dnia dzisiejszego, romanizacja i długie dotychczas, prawodawstwo silnie do wzorów swojemu obyczaju narodowemu, gospodarczemu i kulturalnemu, prowadzą w tej recepcji i sprawiło bardzo wcześnie instrument notarjalny w rzędzie dokumentów najprzedniejszej wiary. Stosunki w prowincjach leżących na północ od Loary, w pays du droit coutumier, instrument notarjalny pojawia się bardzo późno i wyciska silne swoje bardzo krótko. Co więcej, konserwatywna praktyka północnej Francji, nie chcąca dać do dokumentów obowiązujących, opierała się silnie na zasadniczem teoretycznem instrumentu notarjalnego, wymagając, by każdy instrument przez podpisy i znaki notarjusza był zaopatrzony dowodem prawnej jurysdykcji

nad reportami polskich. Przyjęto do wiadomości i zatwierdzono, natomiast odmówiono prośbie ~~p.~~ dra St. Jamickiego o zasiłek na badanie szkieletu niba, znajdującego się w Muzeum w Katowicach. Równocześnie uchwalono jako stałą ~~[illegible]~~ subwencję na badania terenowe biologiczne dla starszych pracowników zł. 12.- dziennie, dla młodszych zł. 10.- dziennie.

Biblioteka ~~zgłosił~~ prezes zarządu prosił zakupu literatury klasycznej z wielkich dzieł, preliminując na to kwotę zł. 3.400. Uchwalono.

Socjologiczne badania. Prof. Obrębowski przedstawił dotychczasowe badania socjologiczne na Śląsku i proponuje, by Komitet przyznał pewną kwotę na koszty drobnych artykułów oraz wydawnictwa dla badaczy. Uchwalono przemianę z budżetu 1937/38 kwotę zł. 1000.-

Prof. Kuźniewa oświadcza, że rozmawiał telefonicznie z p. Wojewodą Śląskim, który oświadczył, że Komitet będzie miał przyznane na rok budż. 1937/38 kwotę zł 70.000. Następnie wobec tego, że ~~[illegible]~~ (zaległości przeszłego przyznania budżetowego) zwraca się z uchwałami obecnego posiedzenia ~~proponuje~~ prosi omówić aby:

~~1) Aby~~ budżet na r. 1937/38 przyjąć globalnie w wysokości podanej przez p. Wojewodę Śląskiego i upoważnić Prezydium Komitetu do ustalenia poszczególnych pozycji

~~2) Aby~~ upoważnić Prezydium Komitetu do przeprowadzenia w razie potrzeby przesunięć.

Wniosek w całości jednomyślnie uchwalono.

Następnie jako ostatni punkt porządku dziennego poruszono sprawę utworzenia Instytutu Naukowego w Katowicach. ~~Dyskusja~~ w dyskusji, której zabierali głos prof. Kuźniewa, prof. Kazimierz Dobrowolski i dyrektor Gadecki Dobrowolski, ~~wyrażano w całej pełni konieczność~~ wyraziła jednomyślnie, że zadaniem stałej naukowej placówki naukowej w Katowicach przy jednym z uniwersytetów powinno być zbadanie Śląska w wielkich dziedzinach wiedzy. Wobec tego, że Województwo Śląskie przyjęło na siebie wydatki na budynek, Komitet ~~powinien~~ powinien ustalić stałą subwencję. W Instytucie będzie trzeba z pracowników-

instrumentu. Stąd nie można oba tych rodzajów umiejętności stawiać na równi, a tym bardziej przyjmować za miarodajne opinię bardzo mylne o sprawach instrumentu notarjalnego Konrada von Lure, który sądził, że ilgrum zastępuje świadków i twierdził, że notarjusze winni imponować mocą swego prostego sygnum, gdyż stanowi ono sygillo.

Znaczenia wewnętrzne czyli formuły instrumentu notarjalnego to zasadniczo bardzo proste i prostokreślne jego charakterem prywatnoprawnym. Typowy instrument notarjalny wypowiada się zwykle od minuskuły bez publikacji, zawyczaj na cudzo dokumentu opisuje się datacja, podająca bardzo szczegółowo za dawne chronologiczne i ~~topograficzne i topograficzne~~, geograficzne po niej idą strony, mające przed notarjuszem. Nacisk na wymienienie obu stron świadków, chociaż bardzo często zajdujemy inny świadków wymienionych pod koniec dokumentu, po narracji, bez zapewnienia. Najobszerniejszą część dokumentu jest narracja, w której notarjusz przedstawia szczegółowo jaka czynność została przed nim dokonana bez jak brzmią zeznania stron. Zschatochoi składa się z podpisu notarjusza, z którym jest wydanie uznanemu, że notarjusz brał udział w czynnościach ku wydaniu bez wahań, świadomie, negatus, perfectus, że dokumentowi nadał uroczystą formę - w publicam formam redegi. W przeszłości instrumentu notarjalnego spotykamy w podpisie notarjusza zwroty, mniej więcej z formułami dawniejszymi, mianowicie complevi et absolvi, z oznaczeniem że notarjusz sporządził dokument i przekazał go stronie bez stronom.

Jeżeli chodzi o styl dokumentu notarjalnego, to jest on albo subjektywny albo objektywny.

Zanim notarjusz sporządził dokument ostateczny, spisywał zeznania i relacje najczęściej na kartce, protokołu. Jest to tzw. imbreviatura, na podstawie której następnie na czystym bez wahań gotowy sporządzenie ostatecznego czyli wydawanie dokumentu. Jeżeli chodzi o charakter dyplomatyczno-prawny imbreviatury, zdania o nauce są dotychczas podzielone. Bodmann sądzi, że imbreviatura sama przez się nie posiada wartości jako wiarygodnego świadectwa, ale ma je tylko o tyle, o ile różnice na jej podstawie sporządzony oryginalny instrument. Bo nard stoi na stanowisku, że imbreviatura opiera się na planowości, gdyż autentyczność pełnego dokumentu notarjalnego czyni przedewszystkim z jego zgodności z imbreviaturą. Jedno zdanie jest

protokołu
koncepcie

9.

wrkoś, jeden stanny, drugi nieodmy fało rita pomocnica. Obradnej
~~Na wniosek~~ ~~dane finansowe~~ (1 umy za pobyciu todo ustnie pierwo walnych) Komitet nie mogł uchwalić, gdyż nie posiadał pełnych materiałów informacyjnych. Na wniosek przyj. Kuś uchwalono dyrektora T. Dobrowolskiego, by zebrał dokładne dane, ile Komitet dziennie utrzymania 2 ludzi w stołówce i prodat (ie) do ~~wiadomości~~ wiadomości Prezydium Komitetu, a wówczas Komitet zaproponuje krzesłem Nadzwyczajnego Zebrania Komitetu, mającej być rozszerzonej na potrzeby Akcji pod budżetem Komitetu.

Na tem posiedzenie zamknięto.

~~instrumenti~~ dokumenti notarjalny do nistrumentu publici. Upozorzelnia ni zas ten pogląd niektórych duchi prawni kanonicznemu, ktore w słynnym dekrecie Aleksandra III z drugiej połowy XIII w. wyraźnie mowi, że pełną moc dowodową po śmierci świadków mają dokumenty tylko wówczas, gdy są opatrzone tzw. ~~authentico~~ albo gdy są spisane przez publicznego ~~albo~~ quod apparet publicum. W ten sposób siła dowodowa instrumentu notarjalnego w prawie kanonicznem nosząc zbliżona i najwyższa kategorją do dokumentów opatrzonych pieczęcią.

~~W dni dzisiejsze~~ Jak wiadomo w niektórych praktyka, zwłaszcza na gruncie prawa ~~zwłaszcza i pierwiastek~~ lennego, ewikcja prawna dominująca pod wpływem prawa rzymskiego, wreszcie wpływy prawa kanonicznego, zdecydowały o nawodzeniach niższych notarjatu publicznego a wraz z nim nowego typu dokumentu, instrumentu notarjalnego. Jest to dokument najwyższego typu prawodawniczego. Wystawca, czyli notarjusz, poświadcza, iż w jego obecności stanęły strony i albo dokonały pewnej czynności prawnej albo oświadczyły, że czynność ta została przez nich dokonana. Zawiera ~~dla pełnej~~ do dokumentu temu jednak publicznemu nie daje wyższej dowodowej wiary ~~pieczęć~~ ~~tylko na notarjusza~~, notarjusz jako persona publica, odpadają mocą podpisy stron świadków, całemu znamieniu wiarygodności dokumentu staje się podpis notarjusza i jego signum ~~notarii publici~~ na dokumencie umieszczone. Stąd też w razie zaginięcia dokumentu, jego znamiona zewnętrznych lub treści, nie na stronach lub świadkach spoczywa ciężar przeprowadzenia dowodu autentyczności, lecz na notarjuszu.

Z znamion zewnętrznych instrumentu notarjalnego należy tu wymienić pergamin lub papier, pismo: formuła inskrypcyjna notarjusza wraz z signum jego.

Dla pergaminu i papieru zwłaszcza zaś od epoki bliższej miejsca powstania dokumentów, o tyle pismo przestaje się stale jako mniej lub więcej staranne na kursywa o silnych skrótach. Zasadniczo tekst instrumentu winien być w całości spisany ręką notarjusza, jeżeli jest mniej, ~~powinien być~~ jest to wyraźnie zaznaczone formułą inskrypcyjną, umieszczoną na stale pod tekstem. Signum notarjusza nie ma powtórnego ustalonego miejsca, występuje niekiedy na samym początku dokumentu, jakby pragnąc zaakcentować swoją symboliczną, uprzywilejowaną jednak wyłącznie formułą inskrypcyjną i tekst od oświadczenia ustala. Jaki jest stosunek podpisu i signum manuale? Dotychczasowe badania wykazały, że dla podpisu notarjusza wiarygodny jest każdy zamieszczony w dokumencie i współczesnym warunkiem jego ważności, o tyle signum nie posiada tego charakteru, ma jednak tę wartość, że brak jego uważa za niedbałość

P r o t o k ó ł

posiedzenia Komitetu Wydawnictw Śląskich w dniu 2 grudnia 1937.

Przewodniczący ks. prof. Michałski, sekretarz prof. Semkowicz.
Obecni: Z Katowic: Wojewoda Grażyński, ks. prałat Szramek, dyr.T.Dobrowolski, dyr. Lutman; z Krakowa: Prof. Dąbrowski, prof. K.Dobrowolski, prof. Kutrzeba, prof. Nitsch, prof. Jan Nowak, prof. Stołyhwo, rektor Szafer; z Warszawy: Dyr. Jakimowicz i doc. Kozłowska.
Usprawidliili nieobecnpść: Prof. Krzyżanowski, prof. Rutkowski, prof. Smoleński.
Protokołuje docent Mikucki.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu posiedzenia Komitetu w dniu 24 listopada 1936 przystąpiono do wyboru nowych członków Komitetu. Na wniosek sekretarza Komitetu wybrano w miejsce śp. prof. Żurowskiego prof. Tadeusza Sulimirskiego, jako kierownika prac prehistorycznych z ramienia Komitetu z tym jednak, że dyr. Jakimowicz ukończy przejęty po śmierci prof. Żurowskiego Atlas grodzisk śląskich. Sekretarz wysuwa również konieczność uzupełnienia składu Komitetu ekonomistą w miejsce nieobecnego w kraju doc. Langego. Po dyskusji, na wniosek prof. Kutrzeby, uchwalono nie przeprowadzać na razie wyboru, tylko zlecić tę sprawę prezydium Komitetu dla ustalenia w porozumieniu z prof. Krzyżanowskim osoby kandydata.

Z kolei przystąpiono do sprawozdania naukowego i rachunkowego Komitetu za czas od 22 listopada 1936 do 30 listopada 1937. Na wniosek sekretarza połączono to sprawozdanie z ustaleniem programu naukowego i finansowego prac Komitetu na czas od 1 grudnia 1937 do 31 marca 1938 i na rok budżetowy 1938/1939.

I. Badania antropologiczne. Sekretarz przedstawia tok i wyniki prac dotychczasowych. Praca nad zagadnieniem składu rasowego ludności Śląska szła w dwóch kierunkach: Opracowania zgromadzonych już materiałów w powiecie pszczyńskim oraz gromadzenia materiałów w powiecie rybnickim. Praca o ludności powiatu pszczyńskiego składa się z dwóch części: Pierwsza obejmuje charakterystykę najważniejszych cech antropologicznych ludności, druga przedstawia wyniki analizy składu rasowego ludności. Część pierwsza jest na ukończeniu, wkrótce będzie oddana do druku. W części drugiej wykonano analizę ludności męskiej powiatu pszczyńskiego i rozpoczęto analizę ludności żeńskiej. Gromadzenie materiałów w powiecie rybnickim postępuje naprzód, zbadano już 89 miejscowości, pozostaje jeszcze 15 miejscowości. Program pracy na najbliższą przyszłość obejmuje: a/Wydanie pracy o ludności powiatu pszczyńskiego, b/ukończenie zbierania materiałów w powiecie rybnickim, c/rozpoczęcie analogicznej pracy w powiecie świętochłowickim. W dyskusji prof. Stołyhwo podkreśla, że wprawdzie a-

P r o t o k ó ł

posiedzenia Komitetu Wydawniczego dnia 2 grudnia 1937.

Przewodniczący: Dr. prof. Michalski, wiceprezes prof. Lemkowicz.
Obecni: z Komitetu: Wojewoda Grabyński, ks. prałat Bernacki, dyr. T. Tarnowski, dyr. Dubanowski, prof. K. Dobrowolski, prof. Kutrzeba, prof. Wisłocki, prof. Jan Nowak, prof. Stolyhwo, redaktor Bieler, z Wydawcy: Dyr. Galikowski i Doc. Zaleski.
Zaproszeni: Miedzyborski, Prof. Krzyżanowski, prof. Natkowski, prof. Smolenski.
Protokułuje docent Miroski.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu posiedzenia Komitetu z dnia 23 listopada 1936 przystąpiono do wyboru nowych członków Komitetu. Na wniosek Komitetu wybrano w miejsce śp. prof. Ruszkiego prof. Tadeusza Sulimierskiego. Jako nowe prace przeleczywano z rąk członka Komitetu z tym jednak, że dyr. Dubanowski przejęty po śmierci prof. Ruszkiego Atlas grodzisk. Komitet na wniosek prezesa postanowił wydawnictwa Atlas grodzisk. Komitet na wniosek prezesa postanowił wydawnictwa Komitetu ograniczyć do minimum. Następnie Komitet przystąpił do ustalenia planu wydawniczego na rok 1938. Po dyskusji, w której wzięli udział prof. Kutrzeba, prof. Natkowski, prof. Smolenski, postanowiono przedłożyć na najbliższym posiedzeniu sprawę ustalenia tej sprawy. Następnie przystąpiono do ustalenia planu wydawniczego na rok 1938. Komitet postanowił wydać na rok 1938 następujące prace:

1. Badania antropologiczne. Zebrano przedmiot i wydatki przeznaczyć. Praca ma zagwarantowany zakup 1500 egz. Nakład 1

nalogiczne prace niemieckie wyprzedziły badania polskie pod względem zbierania materiałów, ponieważ Niemcy rozporządzają bez porównania większą liczbą pracowników, jednakże nauka polska wyprzedzi niewątpliwie Niemców co do publikowania wyników, gdyż ci ograniczyli się wyłącznie tylko do tymczasowych komunikatów.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

II. Badania prehistoryczne. W druku znajduje się zeszyt 3 Prac prehistorycznych, w którym będą pomieszczone: praca dra Jamki o ozdobach oręża i narzędzi z okresu późnolateńskiego i rzymskiego, odkrytych na Śląsku, oraz sprawozdania prof. Kostrzewskiego i dyr. Jakimowicza z poszukiwań na terenie Śląska w roku 1936. Badania terenowe w okresie sprawozdawczym były prowadzone przez prof. Kostrzewskiego i mgra Bartysa. Prof. Kostrzewski prowadził badania na terenie Syryni, gdzie odkryto 65 jam z epoki kamiennej i okresów wczesnohistorycznych. Nadto czynił poszukiwania w Rybnickiej Kuźni, Piotrowicach, Brynowie, Starej Kuźnicy i Kłodnicy oraz prowadził w Muzeum Śląskim pracę nad inwentaryzowaniem i oznaczaniem materiałów, zebranych w roku 1936. Mgr Bartys, przydzielony w myśl uchwały Komitetu z dnia 21 listopada 1936 od września 1937 do Muzeum Śląskiego w Katowicach jako fachowa siła prehistoryczna, prowadził systematyczne poszukiwania w obszarze krawędziowym dolin Odry i Olzy oraz w dolinach Lesznicy, Sztkówki i częściowo Piotrówki. Praca nad wykończeniem do druku 1. Zeszytu Atlasu grodzisk śląskich uległa zwłoce wskutek zajęć dyr. Jakimowicza na innych terenach wykopaliskowych. Dyr. Jakimowicz pracuje obecnie nad ukończeniem tekstu objaśniającego do tego zeszytu, inż. Launer przygotował już plany sytuacyjne grodzisk, na których wpisano ~~nazwy~~ materiał onomastyczny zebrany przez dra Bąka. Obecnie sporządza się z nich klisze. Dr Bąk opracował pod względem językowym materiał onomastyczny. Brak natomiast dotychczas mapy rozmieszczenia grodzisk.

Kierownictwo dalszych prac prehistorycznych obejmie w myśl uchwały Komitetu prof. Sulimirski z tym, że Atlas grodzisk zostanie dokończony przez dyr. Jakimowicza. Program pracy terenowej przewiduje dalsze prace dyr. Jakimowicza w Lubomi oraz prof. Kostrzewskiego w Syryni i innych punktach. Mgr Bartys ma za zadanie planowe badania na terenie całego Śląska, uporządkowanie zbiorów prehistorycznych Muzeum Śląskiego, sporządzenie katalogu kartkowego punktów wykopaliskowych i mapy prehistorycznej Śląska oraz propagandę badań prehistorycznyvh na terenie Śląska w prasie, odczytach i Radio. Co do wydawnictw, przewidziany jest druk 4. zeszytu Prac prehistorycznych, który obejmie pracę dra Durczewskiego o grupie górnośląsko - małopolskiej kultury łużyckiej /rękopis będzie gotowy do druku ~~w jesieni~~ pod koniec 1938/ oraz sprawozdanie prof. Kostrzewskiego z badań przeprowadzonych w roku 1937. Po wydaniu 1. zeszytu Atlasu grodzisk rozpocznie się praca przygotowawcza do wydania 2 zeszytu. W związku z programem prac prehistorycznych prof. Sulimirski prosi o subwencję zł 1.000,- na zwiedzenie terenów śląskich i zbiorów niemieckich. Dr Jamka prosi o subwencję w kwocie zł 1.000,- na podróż naukową po zbiorach prehistorycznych polskich, która umożliwi mu zrozumienie związku między wykopa-

liskami śląskimi a reszty Polski w epoce rzymskiej.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

III. Historia Śląska. Żadna z prac przeznaczonych do druku w tomie drugim Historii Śląska nie jest jeszcze gotowa do druku. Prof. Silnicki ukończył około 3/4 pracy /200 stron/, ma nadzieję, że ostatecznie ukończy pracę w styczniu 1938. Prof. Semkowicz, odrywany ustawicznie od pracy nad rycerstwem śląskim i innymi terminowymi sprawami, sądzi, że przygotuje rękopis do druku na czerwiec 1938. Prof. Wojciechowski jest zdania, że musi czekać na ukazanie się w druku tomu 1. Źródeł do historii handlu Wrocławia, prof. Wojciechowski ma jednak nadzieję, że ukończy swoją pracę w roku szkolnym 1937/38. Prof. Tymieniecki i prof. Grodecki, którzy rozszerzają swe prace o włościaństwie śląskim, będą gotowi w najbliższych miesiącach. Gdy chodzi o dalszy ciąg Historii Śląska na czas 1400 do 1526 i 1526 do 1740, to w części pierwszej /1400-1526/ znacznie posunęła się praca dra Piotrowicza, który opracowuje wiek XV, w częścu drugiej /1526-1740/ doc. Piwarski odbył podróże do Wiednia, Berlina i Wrocławia dla zebrania materiałów archiwalnych. W dyskusji prof. Kutrzeba i wojewoda Grażyński podkreślili konieczność jak najszybszego wydania drukiem tomu 2. Historii Śląska.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

IV. Monografie historyczne i Fontes. Ukazała się praca dra Nowogrodzkiego o rządach Zygmunta I na Śląsku. Księgę Henrykowską przygotowuje do druku pod redakcją prof. Semkowicza doc. Budkowa przy udziale asystenta Mitkowskiego. Tekst już jest skolacjonowany z fotografiami, obecnie opracowuje się wstęp i przypisy do tekstu. W najbliższym czasie rzecz będzie mogła być oddana do druku. Wydanie Rachunków Zygmunta I jako księcia głogowskiego w opracowaniu dra Nowogrodzkiego zostało opóźnione wskutek tego, że w ciągu przygotowywania materiału wyłoniła się wątpliwość, czy drukować tekst w całości, czy dokonać zapisek wyboru. Na wniosek sekretarza Komitet przyjął zasadę wyboru i upoważnił Komisję w składzie prof. Dąbrowski, prof. Kutrzeba i prof. Semkowicz do ustalenia wyboru. Praca nad Genealogią Piastów postępuje naprzód; docent Mikucki i dr Piotrowicz gromadzą systematycznie materiały. Dr Piotrowicz zbiera w dalszym ciągu materiał do Regestów śląskich z archiwów polskich, wyczerpał już zbiory: Biblioteki Jagiellońskiej i Biblioteki Polskiej Akademii Umiejętności, obecnie opracowuje zbiory Biblioteki Czartoryskich. Program przyszłych prac obejmuje: a/wykończenie lub kontynuację prac rozpoczętych, b/wydanie monografii doc. Piwarskiego o pobycie Jakuba Sobieskiego na Śląsku, c/wydanie Kroniki Piotra Własta w opracowaniu p. Plezi, d/wydanie Calendarium trzebnickiego, odkrytego w Bibliotece Morgana, w opracowaniu prof. Semkowicza i doc. Budkowej, e/wydanie monografii mgra Kaszpra o Osadnictwie księstwa cieszyńskiego. Sekretarz Zawiadamia, że dr Szczotka wniósł podanie o zasiłek w kwocie zł 3.000,- na badania naukowe dla opracowania dziejów Śląska cieszyńskiego i raciborsko - opolskiego w XVI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień kulturalnych.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono program prac przyszłych oraz na

wniosek prof. Kutrzeby uchwalono przyznać drowi Szczotce zasiłek do wyrachowania się do wysokości zł 1500,-.

Na wniosek dyr. Lutmana przystąpiono w tym punkcie porządku dziennego do dyskusji nad sprawą Stacji naukowej w Wrocławiu. Sekretarz podaje do wiadomości treść pisma dyr. Lutmana, streszczającego rozmowę jego na ten tematz ambasadorem Lipskim w Berlinie. Po dyskusji uchwalono sprawę Stacji naukowej w Wrocławiu odłożyć do porozumienia się p. Wojewody Śląskiego z kompetentnymi czynnikami Rządu Polskiego.

V. Stosunki kulturalne Śląska z resztą Polski. Praca doc. Barycza stanęła, niestety, na martwym punkcie z powodu innych prac i choroby (autora).
Wizytator Ogrodziński uzupełniał i opracowywał zebrane dotychczas materiały. Przygotował do druku tekst czterech poematów Franciszka Fabera Koeckritza i pracuje obecnie nad ustaleniem tekstu głównego dzieła tego autora Sabothus et Silesia. Opracowuje również działalność literacką Fabera, przede wszystkim jego zależność od autorów klasycznych i humanistów polskich XVI wieku. Praca będzie gotowa do sierpnia 1938. Doc. Birkenmajer pracuje w dalszym ciągu nad Piotrem Gaszowcem nie ukończy jednak pracy przed jesienią 1938. Na jeszcze dalszym planie są studia doc. Birkenmajera nad Vitelonem. Program prac przyszłych przewiduje przede wszystkim ukończenie i wydanie prac rozpoczętych, w pierwszym rzędzie pracę doc. Barycza, którą autor przerwał w stadium znacznie już zaawansowanym.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

VI. Konkurs na prace historyczne. Wobec tego, że w okresie sprawozdawczym nie wpłynęła żadna praca konkursowa, Komitet uchwalił przedłużyć konkurs na rok następny.

VII. Prace językowe. Ukazała się praca dra Steuera o gwarze baborowskiej. Tekst pracy ks. Gołąba o gwarze wsi wschodni w powiecie opolskim znajduje się w rewizji u prof. Nitscha. Dr Bąk zebrał teksty gwarowe z 28 miejscowości, z nich 10 jest już u prof. Nitscha do przejrzenia, reszta w przepisywaniu. Całość pracy dra Bąka wyniesie 7-8 arkuszy druku. W programie znajdują się nadto: a/wydanie analitycznej jedynej dotychczas syntetycznej pracy o śląskiej polszczyźnie, monografii prof. Nitschha tp.Dielekty polskie Śląska. Praca ta chociaż wydana w roku 1909 posiada nadal podstawową wartość, następne badania nie zmieniły jej wyników, tylko uzupełniły. Do nowego wydania wystarczy tylko dodać przegląd wydawnictw po roku 1909 oraz drobne uzupełnienia. Całość obejmie około 20 arkiszy gotowa może być do druku w ciągu kilku najbliższych miesięcy. b/Prof. Nitsch zgłasza do druku rozpoczętą pod jego kierunkiem pracę p. Biermańskiego pt.Słownik gwar śląskich. Praca ta wykoanana jest na podstawie źródeł drukowanych i niektórych rękopiśmiennych, do jej ukończenia trzeba jednak dalszych badań także terenowych dlatego prof. Nitsch stawia wniosek, by Komitet przyznał p.Biermańskiemu zasiłek na wykończenie tej pracy do wysokości zł 1.000,-.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

Sekretarz przedstawia sprawę wydawnictwa Psałterza Floriańskiego. Podjęte ono zostało przed dwoma laty przez dyr. Bernackiego bez porozumienia się z Komitetem i po za nim, przy współpracy filologów lwowskich ze specjalnej dotacji Sejmu Śląskiego. Po dyskusji uchwalono na wniosek p. wojewody śląskiego przejąć dokończenie tego wydawnictwa przez Komitet, przy czym p. Wojewoda śląski wyjaśnia, że Sejm Śląski preliminuje w roku budżetowym 1938/39 specjalną dotację na ukończenie tego wydawnictwa w kwocie zł 16.000,- po za normalną dotacją roczną dla Komitetu.

VIII. Pieśni śląskie. Druk tomu 2. Pieśni dobiegł już 36 arkusza, co stanowi 4/5 całości. Na ukończeniu jest Indeks rzeczowy do tomów I i 2, który będzie dołączony do tomu 2. PP. Ligęza i Stoiński opracowują materiał do tomu3, który obejmie Varia miłosne, pieśni obrzędowe i rodzinne. Tom ten zostanie oddany do druku zaraz po ukończeniu tomu 2. Wydawcom udało się pozyskać ~~xkk~~ nowe zbiory pieśni w ilości ~~sumie~~ do 2.000 pieśni. Nadto rozwinęli działalność propagandową w prasie i Radio za zbieraniem pieśni ludowych na Śląsku.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

IX. Badania etnograficzne i socjologiczne. Z pracy mgra Gładysza o zdobnictwie metalowym góralu beskidowych złożono 5 arkuszy, pozostaje jeszcze 37 arkuszy tekstu i 8 arkuszy tablic. Po ukończeniu jej pójdzie do druku praca tegoż autora o zdobnictwie barwnym, stanowiąca trzecią i ostatnią część badań jego nad zdobnictwem górali beskidowych. Mgr Strzałko odbył w bieżącym okresie sprawozdawczym podróż po Łemkowszyźnie dla ukończenia pracy swojej o drewnianych kościołach śląskich na tle sakralnego budownictwa drewnianego Podkarpacia. Pracę nadeśle gotową do druku w ciągu trzech miesięcy. Materiał ilustracyjny do niej w liczbie około 180 klisz siatkowych i 72 tablic kreskowych jest prawie w całości wykonany. Badania socjologiczne były prowadzone pod kierunkiem prof. Dobrowolskiego przez jego uczniów pochodzących ze Śląska. Sześciu pracowników udało się w teren dla zbierania materiałów do zagadnienia "Życie młodego robotnika na Śląsku". Nadto rozdano 353 kwestionariusze, otrzymano dotychczas 53 odpowiedzi, Dalsza akcja trwa, zebrane dotychczas materiały są w opracowaniu pod kierunkiem prof. Dobrowolskiego. Mgr Malicki badał na terenie góralszczyzny śląskiej kulturę duchową i społeczną tamtejszego ludu. Dla uzupełnienia i dokończenia tych badań konieczny jest jeszcze jego wyjazd w teren w grudniu 1937 i styczniu 1938 na około 2 tygodnie.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

X. Badania ekonomiczne. Ukazała się drukiem praca prof. St. Schidta o górnośląskim rynku mlecznym. Dr W. Zaleski ukończył już przygotowanie do druku tomu pierwszego Historii przemysłu śląskiego. Tom ten obejmie okres od czasów najdawniejszych do roku 1806. Liczył będzie około 450 stron druku. Oddany będzie do druku w najbliższej przyszłości. Materiał do tomu drugiego /od roku 1806 do okresu plebiscytowego/ jest już w znacznej części opracowany, także jest nadzieja szybkiego rozpoczęcia druku tego tomu po ukończeniu tomu pierwszego.

Tom trzeci obejmie okres od okresu plebiscytowego do chwili dzisiejszej. Dr Piecha nie rozpoczął,niestety, zupełnie swojej pracy nad historią uwłaszczenia włościan na Śląsku. Dyr Lutman wyjaśnia, że o ile mu wiadomo, dr Piecha nie myśli o wykonaniu tej pracy, to samo stwierdza pisemnie prof. Rutkowski, który proponuje, by pracę tę powierzyć komu innemu. Po dyskusji Komitet upoważnił prof. Kutrzebę do porozumienia się w tej sprawie z prof. Bujakiem. W programie dalszych prac ekonomicznych wymienia sekretarz pracę proponowaną przez prof. Schmidta: a/pracę mgr Hallera o zastosowaniu metod statystycznych w przemyśle górnośląskim, b/pracę inż. Godzińskiego, Śląski rynek owczarski, rozpoczętą z subwencji Związku Izb i Organizacji w Warszawie, c/badania nad popytem i cenami jaj na Śląsku w opracowaniu prof. Schmidta i asystentki Kubalskiej, d/ propononą przez prof. Krzyżanowskiego pracę mgra Pachońskiego pt. Stan zainwestowania przemysłu hutniczego na Śląsku w latach 1926-1936.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.pozostawić decyzji prezydium Komitetu sprawę rozpoczęcia druku proponowanych prac.

XI. Badania geograficzne. Do druku dojrzała tylko praca mgra W. Marchacza o Świętochłowicach, będzie gotowa w połowie roku 1938. W dalszym ciągu trwają pod kierunkiem prof. Smoleńskiego badania nad monograficznym opracowaniem miast śląskich, nad Atlasem klimatologicznym Śląska i nad osadnictwem na Śląsku. Praca dra Stenza nad zdjęciem magnetycznym północnej części Województwa Śląskiego została już wykonana, ostateczne jej wykończenie opóźniło się z powodu błędów w publikacjach Obserwatorium Magnetycznego w Świdrze, które pociągnęły za sobą konieczność nowych przeliczeń. Są one już na ukończeniu, praca będzie gotowa do druku w styczniu 1938. Prof. Banachiewicz przeprowadził pomiary ogólnego rozkładu natężenia siły ciężkości na Śląsku, przyjmując za centralę lokalną Cieszyn, za stację podstawową Kraków. Obecnie są w toku obliczenia, które zostaną ukończone prawdopodobnie do kwietnia 1938, po czym rozpocznie się druk. ~~XXXXXXXXXXXXX~~

Przyjętą do wiadomości i uchwalono.

XII. Badania geologiczne. Gotowa jest już mapa geologiczna Beskidu Śląskiego wykonana pod kierunkiem prof. Nowaka. Tekst do niej oddany do druku. DR Konior ukończył zdjęcie całego arkusza Biała - Bielsko, przed oddaniem do druku konieczna jest jednak reambulacja tego zdjęcia w lecie 1938. Prócz tego dr Konior przygotowuje do druku pracę pt. Zarys budowy geologicznej brzegu karpackiego w obrębie arkusza Biała-Bielsko. Praca ta gotowa będzie w połowie grudnia 1937, mogłaby pójść do druku w Pracach geologicznych. P. Henoch z powodu choroby w okresie sprawozdawczym badań nie prowadził. P. Burtanówna badała faunę w okolicy Istebnej i uzupełniała dawniejsze zdjęcia. P. Krach badał miocen powierzchniowy okolic Rybnika i Wodzisławia. W dziale badania węgla ukazał się drugi zeszyt megaspor dra Zerndta, obejmujący 78 stron tekstu i 24 tablic światłodrukowych. Nadto prowadził dr Zerndt badania nad megasporami z Westfalu i Stefanu w Czechach, nad zasięgiem typów megaspor w zagłębiu Bassin du Nord i nad megasporami zagłębia Saary dla zyskania materiału porównawczego przy opra-

cowaniu megaspor z warstw łękowych polskich, mających stanowić trzeci zeszyt jego pracy nad megasporami polskimi. P. T. Bocheński prowadził badania nad florą karbońską. Inż. Kowalski z pracy swojej nad mapą geologiczną nie nadesłał żadnego sprawozdania. Praca jego utknęła na martwym punkcie od dłuższego czasu przede wszystkim z powodu choroby oczu autora. Program najbliższych prac jest następujący: a/prace kartograficzne mgra Błachowskiego i p. Henocha na odcinku Oświęcim-Skoczów, b/reambulacja arkusza Biała-Bielsko przez dra Koniora, c/dalszy ciąg badań paleontologicznych nad miocenem Śląska, d/badania nad dyluwium na Śląsku, e/dalsza praca dra Zerndta nad megasporami, f/badania radioaktywności wód śląskich przez inż. Grabiankę.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XIII. Badania gleboznawcze. Prof. Łoziński oddał do druku część pierwszą pracy swojej o glebach górnośląskich pt. Gleby tubylcze. Dr Jaroń ukończył zbieranie materiałów na podstawie wierceń i wykopów do opracowania gleb leśnych i torfowisk metodą analizy pyłkowej. Musi jeszcze w ciągu kwietnia 1938 zebrać florę powierzchniową badanych torfowisk. Opracował już torfowiska z północnej części Śląska. Dalszy program prac przewiduje uzupełnienie dotychczasowych badań prof. Łozińskiego oraz wykończenie pracy dra Jarońia i druk ich.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XIV, Prace biologiczne. Prowdzone one były pod kierunkiem doc. Kozłowskiej i dra Nechaja. Prace botaniczne prowadzili: Mgr Ludera nad zespołami roślin w Beskidzie śląskim od Bielska do Baraniej Góry, p. Rejment nad wyróżnieniem zespołów mszystych, specjalnie wątrobowcami, dr Wilczek nad socjologia mchów w zespołach leśnych i łąkowych Beskidu. W dziale zoologicznym pracowali: P. Stuglik nad motylami Beskidu śląskiego, dr Kuśnierz nad pluskwiakami różnoskrzydłymi i czerwcami, mgr Sagan nad drobnymi ssakami na terenie Beskidu. Doc. Kozłowska stwierdza, że tylko praca p. Rejment jest gotowa do druku, inne prace botaniczne wymagają jeszcze studiów terenowych przez jeden rok, przede wszystkim zaś stałego kierownictwa doświadczonej siły naukowej. Tymczasem zaś stały pobyt doc. Kozłowskiej w Warszawie uniemożliwia jej to kierownictwo. W dyskusji stwierdzono konieczność zyskania tego rodzaju siły fachowej na stałe dla Muzeum Śląskiego w Katowicach. Wobec oświadczenia p. wojewody śląskiego, że stworzenie etatu wyższego stopnia /VI/ nie natrafi na trudności, Komitet upoważnił rektora Szafera do wskazania osoby kandydata po stworzeniu etatu. Program prac przyszłych obejmuje: a/Dalszy ciąg prac zoologicznych i botanicznych, b/dalszy ciąg pracy p. Mikulskiej nad pajęczakami i nad mikroflorą śląską, ~~c/wydanie pracy dra Jaronia nad historią lasu na Śląsku w epoce lodowej.~~

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

Nadto Komitet stwierdził w dyskusji potrzebę ścisłej współpracy

między biologami a prehistorykami w zakresie reliktów botanicznych z wykopalisk prehistorycznych za pośrednictwem rektora Szafera. Dyr. Jakimowicz oznajmia, że nawiązał już w tym kierunku współpracę z drem Jaroniem.

XV. Sekretarz Komitetu przedstawia stan wydatków za okres od 3 lipca 1937 do 30 listopada 1937 wykazujący rozchód w kwocie zł 24.547,66, oraz preliminarz budżetowy na okres od 1 grudnia 1937 do 31 marca 1938 w kwocie zł 52.704,48 i na rok budżetowy 1938/39 w kwocie zł 106.990,37.

Wobec tego, że zachodzi konieczność zmian w obu preliminarzach w związku z uchwałami obecnego posiedzenia, prof. Kutrzeba stawia wniosek, aby:

a/Przyjąć preliminarz budżetowy na czas od 1 grudnia 1937 do 31 marca 1938 i na rok budżetowy 1938/39, przedstawiony przez sekretarza, i upoważnić prezydium Komitetu do ustalenia poszczególnych pozycji z uwzględnieniem także dodatkowych uchwał Komitetu.

b/upoważnić Prezydium Komitetu do zmniejszenia poszczególnych pozycji, by się zmieściły w ramach subwencji, którą uchwali Sejm Śląski,

c/upoważnić Prezydium Komitetu do przeprowadzenia w razie potrzeby virement.

W związku z dyskusją budżetową uchwalił Komitet przyznać [illegible] wydawnictwu Bibliografia Polska Karola i Stanisława Estreicherów tytułem subwencji kwotę zł 5.000,- z budżetu Komitetu na okres 1 grudnia 1937 -31 marca 1938 oraz kwotę zł 5.000,- z budżetu Komitetu w roku budżetowym 1938/39, a to ze względu na to, że wydawnictwo to obejmuje niezwykle dużą ilość druków śląskich lub odnoczących się do Śląska.

XVI. W sprawach bieżących sekretarz Komitetu podał do wiadomości Komitetu pismo MSZ, Wydz.Polit., Depert.Wschodni, z dnia 12 lipca 1937, Nr P.III.297/c/22 w sprawie przeciwdziałania propagandzie czeskiej, świadczące, niestety, o międzynarodowej znajomości w MSZ działalności wydawnictw Komitetu oraz swoją odpowiedź na to pismo. W sprawie rozsyłania wydawnictw Komitetu członkom Komitetu uchwalono zwrócić się do członków z zapytaniem, jakie wydawnictwa pragną otrzymywać. Co do honorariów autorskich za prace drukowane w wydawnictwach Komitetu uchwalono po dyskusji zastosować w tym wypadku pełne normy Wydziałów I i II Polskiej Akademii Umiejętności.

Na tym posiedzenie zamknięto.

Grabiańska Krzyżanowski - Pachoński
Rempert Schmidt - Kubalska
Danzer Skalicki
Ogrodziński Bierwański
Szurobka

1937

P r o t o k ó ł

posiedzenia Komitetu Wydawnictw Śląskich Polskiej Akademii Umiejętności w dniu 2 grudnia 1937.

Przewodniczący ks. prof. Michalski, sekretarz prof. Semkowicz.
Obecni: Z Katowic: Wojewoda Grażyński, ks. prałat Szramek, dyr. T. Dobrowolski, dyr.Lutman; z Krakowa. Prof. Dąbrowski, prof. K. Dobrowolski, prof. Kutrzeba, prof. Nitsch, prof. Jan Nowak, prof. Stołyhwo, rektor Szafer; z Warszawy: Dyr. Jakimowicz i doc. Kozłowska.
Usprawiedliwili nieobecność: Prof. Krzyżanowski, prof. Rutkowski, prof. Smoleński.
Protokołuje docent Mikucki.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu posiedzenia Komitetu w dniu 21 listopada 1936 przystąpiono do wyboru nowych członków Komitetu. Na wniosek sekretarza Komitetu wybrano w miejsce ś.p. prof. Żurowskiego prof. Tadeusza Sulimirskiego, na członka Komitetu, jako kierownika prac prehistorycznych z ramienia Komitetu z tym jednak, że dyr. Jakimowicz ukończy przejęty po śmierci prof. Żurowskiego Atlas grodzisk śląskich.Sekretarz wysuwa również konieczność uzupełnienia składu Komitetu ekonomistą w miejsce nieobecnego w kraju doc. Langego. Po dyskusji, na wniosek prof. Kutrzeby, uchwalono nie przeprowadzać na razie wyboru, tylko zlecić tę sprawę prezydium Komitetu dla ustalenia w porozumieniu z prof. Krzyżanowskim osoby kandydata.

Z kolei przystąpiono do sprawozdania naukowego i rachunkowego Komitetu za czas od 22 listopada 1936 do 30 listopada 1937. Na wniosek sekretarza połączono to sprawozdanie z ustaleniem programu naukowego i finansowego prac Komitetu na czas od 1 grudnia 1937 do 31 marca 1938 i na rok budżetowy 1938/1939.

I. Badania antropologiczne. Sekretarz przedstawia tok i wyniki prac dotychczasowych. Praca nad zagadnieniem składu rasowego ludności Śląska szła w dwóch kierunkach: Opracowania zgromadzonych już materiałów w powiecie pszczyńskim oraz gromadzenia materiałów w powiecie rybnickim. Praca o ludności powiatu pszczyńskiego składa się z dwóch części. Pierwsza obejmuje charakterystykę najważniejszych cech antropologicznych ludności, druga przedstawia wyniki analizy składu rasowego ludności. Część pierwsza jest na ukończeniu, wkrótce będzie oddana do druku. W części drugiej wykonano analizę ludności męskiej powiatu pszczyńskiego i rozpoczęto analizę ludności żeńskiej. Gromadzenie materiałów w powiecie rybnickim postępuje naprzód, zbadano już 89 miejscowości, pozostaje jeszcze 15 miejscowości. Program pracy na najbliższą przyszłość obejmuje: a/Wydanie pracy o ludności powiatu pszczyńskiego, b/ukończenie zbierania materiałów w powiecie rybnickim, c/rozpoczęcie analogicznej pracy w powiecie świętochłowickim. W dyskusji prof. Stołyhwo podkreśla, że wprawdzie analogiczne prace niemieckie wyprzedziły badania polskie pod względem zbierania materiałów, ponieważ Niemcy rozporządzają bez porównania większą liczbą pracowników, jednakże nauka polska wyprzedzi niewątpliwie Niemców co do publikowania wyników, gdyż ci ograniczyli się tylko do tymczasowych komunikatów.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

II. Badania prehistoryczne. W druku znajduje się zeszyt 3 Prac prehistorycznych, w którym będą pomieszczone: Praca dra Jamki o ozdobach oręża i narzędzi z okresu późnolatyńskiego i rzymskiego, odkrytych na Śląsku, oraz sprawozdania prof. Kostrzewskiego i dyr. Jakimowicza z poszukiwań na terenie Śląska w roku 1936. Badania terenowe w okresie sprawozdawczym były prowadzone przez prof. Kostrzewskiego i mgra Bartysa. Prof. Kostrzewski prowadził badania na terenie Syrni, gdzie odkryto 65 jam z epoki kamiennej i okresów wczesnohistorycznych. Nadto czynił poszukiwania w Rybnickiej Kuźni, Piotrowicach, Brynowie, Starej Kuźnicy i Kłodnicy oraz prowadził w Muzeum Śląskim pracę nad inwentaryzowaniem i oznaczaniem materiałów, zebranych w roku 1936. Mgr Bartys, przydzielony w myśl uchwały Komitetu z dnia 21 listopada 1936 od września 1937 do Muzeum Śląskiego w Katowicach jako fachowa siła prehistoryczna, prowa-

dził systematyczne poszukiwania w obszarze krawędziowym dolin Odry i Olzy oraz w dolinach Lesznicy, Szotkówki i częściowo Piotrówki. Praca nad wykończeniem do druku 1 zeszytu Atlasu grodzisk śląskich uległa zwłoce wskutek zajęć dyr. Jakimowicza na innych terenach wykopaliskowych. Dyr. Jakimowicz pracuje obecnie nad ukończeniem tekstu objaśniającego do tego zeszytu. Inż. Launer przygotował już plany sytuacyjne grodzisk, na których wpisano materiał onomastyczny, zebrany przez dra Bąka. Obecnie sporządza się z nich klisze. Dr Bąk opracował pod względem językowym materiał onomastyczny. Brak natomiast dotychczas mapy rozmieszczenia grodzisk.

Kierownictwo dalszych prac prehistorycznych obejmie w myśl uchwały Komitetu prof. Sulimirski z tym, że Atlas grodzisk zostanie dokończony przez dyr. Jakimowicza. Program pracy terenowej przewiduje dalsze prace dyr. Jakimowicza w Lubomii oraz prof. Kostrzewskiego w Syryni i innych punktach. Mgr Bartys ma za zadanie planowe badania na terenie całego Śląska, uporządkowanie zbiorów prehistorycznych Muzeum Śląskiego, sporządzenie katalogu kartkowego punktów wykopaliskowych i mapy prehistorycznej Śląska oraz propagandę badań prehistorycznych na terenie Śląska w prasie, odczytach i Radio. Co do wydawnictw, przewidziany jest druk 4. zeszytu Prac prehistorycznych, który obejmie pracę dra Durczewskiego o Grupie górnośląsko - małopolskiej kultury łużyckiej /rękopis gotowy będzie do druku w początkach 1938/ oraz sprawozdanie prof. Kostrzewskiego z badań przeprowadzonych w roku 1937. Po wydaniu 1 zeszytu Atlasu grodzisk rozpocznie się praca przygotowawcza do wydania 2 zeszytu. W związku z programem prac prehistorycznych prof. Sulimirski prosi o subwencję zł 1.000,- na zwiedzenie terenów śląskich i zbiorów niemieckich, Dr Jamka prosi o subwencję w kwocie zł 1.000,- na podróż naukową po zbiorach prehistorycznych polskich, która umożliwi mu zrozumienie związku między wykopaliskami śląskimi a reszty Polski w epoce rzymskiej.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

III. Historia Śląska. Żadna z prac przeznaczonych do druku w tomie drugim Historii Śląska nie jest jeszcze gotowa do druku. Prof. Silnicki ukończył około 3/4 pracy /200 stron/, na nadzieję, że ostatecznie ukończy pracę w styczniu 1938. Prof. Semkowicz, odrywany ustawicznie od pracy nad rycerstwem śląskim innymi terminowymi sprawami, sądzi, że przygotuje rękopis do druku na czerwiec 1938. Prof. Wojciechowski jest zdania, że musi czekać na ukazanie się w druku tomu I Źródeł do historii handlu Wrocławia prof. Wendta, ma jednak nadzieję, że ukończy swoją pracę w roku szkolnym 1937/38. Prof. Tymieniecki i prof. Grodecki, którzy rozszerzają swe prace o włościaństwie śląskim, będą gotowi w najbliższych miesiącach. Gdy chodzi o dalszy ciąg Historii Historii Śląska na czas 1400 do 1526 i 1526 do 1740, to w części pierwszej /1400-1526/ znacznie posunęła się praca dra Piotrowicza, który opracowuje wiek XV, w części drugiej /1526-1740/ doc. Piwarski odbył podróż do Wiednia, Berlina i Wrocławia dla zebrania materiałów archiwalnych. W dyskusji prof. Kutrzeba i wojewoda Grażyński podkreślili konieczność jak najszybszego wydania drukiem tomu II Historii Śląska.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

IV. Monografie historyczne i Fontes. Ukazała się praca dra Nowogrodzkiego o rządach Zygmunta I na Śląsku. Księgę Henrykowską przygotowała do druku pod redakcją prof. Semkowicza doc. Budkowa przy udziale asystenta Mitkowskiego. Tekst już jest skolacjonowany z fotografiami, obecnie opracowuje się wstęp i przypisy do tekstu. W najbliższym czasie rzecz będzie mogła być oddana do druku. Wydanie Rachunków Zygmunta I jako księcia głogowskiego w opracowaniu dra Nowogrodzkiego zostało opóźnione wskutek tego, że w ciągu przygotowania materiału wyłoniła się wątpliwość, czy drukować tekst w całości, czy dokonać wyboru zapisek. Na wniosek sekretarza Komitet przyjął zasadę wyboru i upoważnił Komisję w składzie prof. Dąbrowski, prof. Kutrzeba i prof. Semkowicz do ustalenia wyboru. Praca nad Genealogią Piastów postępuje naprzód, docent Mikucki i dr Piotrowicz gromadzą systematycznie materiały. Dr Piotrowicz zbiera w dalszym ciągu materiał do Regestów śląskich z archiwów polskich, wyczerpał już zbiory: Biblioteki Jagiellońskiej i Biblioteki Polskiej Akademii Umiejętności, obecnie opracowuje zbiory Biblioteki Czartoryskich. Program przyszłych prac obejmuje: a/wykończenie lub kon-

tynuację prac rozpoczętych, b/wydanie monografii doc. Piwarskiego o pobycie Jakuba Sobieskiego na Śląsku, c/wydanie Kroniki Piotra Własta w opracowaniu p. Plezi, d/wydanie Calendarium trzebnickiego, odkrytego w Bibliotece Morgana, w opracowaniu prof. Semkowicza i doc. Budkowej, e/wydanie monografii mgra Kaszpra o Osadnictwie księstwa cieszyńskiego. Sekretarz zawiadamia, że dr Szczotka wniósł podanie o zasiłek w kwocie zł 3.000,- na badania naukowe dla opracowania dziejów Śląska cieszyńskiego i raciborsko - opolskiego w XVI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień kulturalnych.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono program prac przyszłych oraz na wniosek prof. Kutrzeby uchwalono przyznać drowi Szczotce zasiłek do wyrachowania się do wysokości zł 1.500,-.

Na wniosek dyr. Lutmana przystąpiono w tym punkcie porządku dziennego do dyskusji nad sprawą Stacji naukowej we Wrocławiu. Sekretarz podaje do wiadomości treść pisma dyr. Lutmana, streszczającego rozmowę jego na ten temat z ambasadorem Lipskim w Berlinie. Po dyskusji uchwalono sprawę Stacji naukowejwe Wrocławiu odłożyć do porozumienia się p. Wojewody Śląskiego z kompetentnymi czynnikami Rządu Polskiego.

V. Stosunki kulturalne Śląska z resztą Polski. Praca doc.Barycza stanęła, niestety, na martwym punkcie z powodu innych prac i chorób w domu autora. Wizytator Ogrodziński uzupełniał i opracowywał zebrane dotychczas materiały. Przygotował do druku tekst czterech poematów Franciszka Fabera Koeckritza i pracuje obecnie nad ustaleniem tekstu głównego dzieła tego autora Sabothus et Silesia. Opracowuje również działalność literacką Fabera, przede wszystkim jego zależność od autorów klasycznych i humanistów polskich XVI wieku. Praca będzie gotowa do sierpnia 1938. Doc.Birkenmajer pracuje w dalszym ciągu nad Piotrem Gaszowcem, nie ukończy jednak pracy przed jesienią 1938. Na jeszcze dalszym planie są studia doc. Birkenmajera nad Vitelonem. Program prac przyszłych przewiduje przede wszystkim ukończenie i wydanie prac rozpoczętych, w pierwszym rzędzie pracę doc. Barycza, którą autor przerwał w stadium znacznie już zaawansowanym.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

VI. Konkurs na prace historyczne. Wobec tego, że w okresie sprawozdawczym nie wpłynęła żadna praca konkursowa, Komitet uchwalił przedłużyć konkurs na rok następny.

VII. Prace językowe. Ukazała się praca dra Steuera o gwarze baborowskiej. Tekst pracy ks. Gołąba o gwarze wsi Schodni w powiecie opolskim znajduje się w rewizji u prof. Nitscha. Dr Bąk zebrał teksty gwarowe z 28 miejscowości, z nich 10 jest u prof. Nitscha do przejrzenia, reszta w przepisywaniu. Całość pracy dra Bąka wyniesie 7-8 arkuszy druku. W programie znajdują się nadto: a/wydanie anastatyczne jedynej dotychczas syntetycznej pracy o śląskiej polszczyźnie, monografii prof. Nitscha p.t. Dialekty polskie Śląska. Praca ta chociaż wydana w roku 1909 posiada nadal podstawową wartość, następne badania nie zmieniły jej wyników tylko uzupełniły. Do nowego wydania wystarczy tylko dodać przegląd wydawnictw po 1909 oraz drobne uzupełnienia. Całość obejmie około 20 arkuszy, gotowa może być do druku w ciągu najbliższych miesięcy, b/prof. Nitsch zgłasza do druku rozpoczętą pod jego kierunkiem pracę p. Biermańskiego p.t. Słownik gwar śląskich. Praca ta wykonana jest na podstawie źródeł drukowanych i niektórych rękopiśmiennych, do jej ukończenia trzeba jednak dalszych badań także terenowych, dlatego prof. Nitsch stawia wniosek, by Komitet przyznał p. Biermańskiemu zasiłek na wykończenie tej pracy do wysokości zł 1.000,-.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

Sekretarz przedstawia sprawę wydawnictwa Psałterza Floriańskiego. Podjęte ono zostało przed dwoma laty przez dyr. Bernackiego bez porozumienia się z Komitetem i po za nim przy współpracy filologów lwowskich ze specjalnej dotacji Sejmu Śląskiego. Po dyskusji uchwalono na wniosek p. wojewody śląskiego przejąć dokończenie tego wydawnictwa przez Komitet, przy czym p. wojewoda śląski wyjaśnia, że Sejm Śląski preliminuje w roku budżetowym 1938/39 specjalną dotację na ukończenie tego wydawnictwa w kwocie zł 16.000,- po za normalną dotacją roczną dla Komitetu.

VIII. Pieśni śląskie. Druk tomu 2 Pieśni dobiegł już 36 arkusza, co stanowi 4/5 całości. Na ukończeniu jest Indeks rzeczowy do tomów 1 i 2, który będzie dołączony do tomu 2. P.p. Ligęza i Stoiński opracowują materiał do tomu 3, który obejmie Varia miłosne, pieśni obrzędowe i rodzinne. Tom ten zostanie oddany do druku zaraz po ukończeniu tomu 2. Wydawcom udało się pozyskać nowe zbiory pieśni w ilości do dwu tysięcy pieśni. Nadto rozwinęli działalność propagandową w prasie i Radio za zbieraniem pieśni ludowych na Śląsku.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

IX. Badania etnograficzne i socjologiczne. Z pracy mgra Gładysza o zdobnictwie metalowym górali beskidowych złożono 5 arkuszy, pozostaje jeszcze 37 arkuszy tekstu i 8 arkuszy tablic. Po ukończeniu jej pójdzie do druku praca tegoż autora o zdobnictwie barwnym, stanowiąca trzecią i ostatnią część badań jego nad zdobnictwem górali beskidowych. Mgr Strzałko odbył w bieżącym okresie sprawozdawczym podróż po Łemkowszczyźnie dla ukończenia pracy swojej o drewnianych kościołach śląskich na tle sakralnego budownictwa drewnianego Podkarpacia. Pracę nadeśle gotową do druku w ciągu trzech miesięcy. Materiał ilustracyjny do niej w liczbie około 180 klisz siatkowych i 72 tablic kreskowych jest prawie w całości wykonany. Badania socjologiczne były prowadzone pod kierunkiem prof. Dobrowolskiego przez jego uczniów pochodzących ze Śląska. Sześciu pracowników udało się w teren dla zbierania materiałów do zagadnienia "Życie młodego robotnika na Śląsku". Nadto rozdano 353 kwestionariusze, otrzymano dotychczas 53 odpowiedzi. Dalsza akcja trwa, zebrane dotychczas materiały są w opracowaniu pod kierunkiem prof. Dobrowolskiego. Mgr Malicki badał na terenie góralszczyzny śląskiej kulturę duchową i społeczną tamtejszego ludu. Dla uzupełnienia i dokończenia badań konieczny jest jeszcze jego wyjazd w teren w grudniu 1937 i styczniu 1938 na około 2 tygodnie.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

X. Badania ekonomiczne. Ukazała się drukiem praca prof. St. Schmidta o górnośląskim rynku mlecznym. Dr W. Zaleski ukończył już przygotowania do druku tomu 1 Historii przemysłu śląskiego. Tom ten obejmie okres od czasów najdawniejszych do roku 1806. Liczył będzie około 450 stron druku. Oddany będzie do druku w najbliższej przyszłości. Materiał do tomu drugiego /od roku 1806 do okresu plebiscytowego/ jest już w znacznej części opracowany, tak, że jest nadzieja szybkiego rozpoczęcia druku tego tomu po ukończeniu tomu pierwszego. Tom trzeci obejmie okres od okresu plebistytowego do chwili dzisiejszej. Dr Piecha nie rozpoczął, niestety, zupełnie swojej pracy nad historią uwłaszczenia włościan na Śląsku. Dyr. Lutman wyjaśnia, że o ile mu wiadomo, dr Piecha nie myśli o wykonaniu tej pracy, to samo stwierdza pisemnie prof. Rutkowski, który proponuje, by pracę tę powierzyć komu innemu. Po dyskusji Komitet upoważnił prof. Kutrzebę do porozumienia się w tej sprawie z prof. Bujakiem. W programie dalszych prac ekonomicznych wymienia sekretarz prace proponowane przez prof. Schmidta: a/pracę mgra Hallera o zastosowaniu metod statystycznych w przemyśle górnośląskim, b/pracę inż. Godzińskiego, Śląski Rynek owocarski, rozpoczętą z subwencji Związku Izb i Organizacji w Warszawie, c/badania nad popytem i cenami jaj na Śląsku w opracowaniu prof. Schmidta i asystentki Kubalskiej, d/proponowaną przez prof. Krzyżanowskiego pracę mgra Pachońskiego p.t. Stan zainwestowania przemysłu hutniczego na Śląsku w latach 1926 - 1936.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono pozostawić decyzji prezydium Komitetu sprawę rozpoczęcia druku proponowanych prac.

XI. Badania geograficzne. Do druku dojrzała tylko praca mgra W. Marchacza o Świętochłowicach, będzie gotowa w połowie roku 1938. W dalszym ciągu trwają pod kierunkiem prof. Smoleńskiego badania nad monograficznym opracowaniem miast śląskich, nad Atlasem klimatologicznym Śląska i nad osadnictwem na Śląsku. Praca dra Stenza nad zdjęciem magnetycznym północnej części Województwa Śląskiego została już wykonana, ostateczne jej wykonanie opóźniło się z powodu błędów w publikacjach Obserwatorium Magnetycznego w Świdrze, które pociągnęły za sobą konieczność nowych przeliczeń. Są one już na ukończeniu, praca będzie gotowa do druku w styczniu 1938. Prof. Banachiewicz przeprowadził pomiary ogólnego rozkładu natężenia siły ciężkości na Śląsku, przyjmując

za centralę lokalną Cieszyn, za stację podstawową Kraków. Obecnie są w toku obliczenia, które zostaną ukończone prawdopodobnie do kwietnia 1938 po czym rozpocznie się druk.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XII. Badania geologiczne. Gotowa jest już mapa geologiczna Beskidu Śląskiego, wykonana pod kierunkiem prof. Nowaka. Tekst do niej oddany do druku. Dr Konior ukończył zdjęcie całego arkusza Biała - Bielsko, przed oddaniem do druku konieczna jest jednak reambulacja tego zdjęcia w lecie 1938. Prócz tego dr Konior przygotowuje do druku pracę pt. Zarys budowy geol. brzegu karpackiego w obrębie arkusza Biała-Bielsko. Praca ta gotowa będzie w połowie grudnia 1937, mogłaby pójść do druku w Pracach geologicznych. P.Henoch z powodu choroby w okresie sprawozdawczym badań nie prowadził. P.Burtanówna badała faunę w okolicy Istebnej i uzupełniała dawniejsze zdjęcia. P.Krach badał miocen powierzchniowy okolic Rybnika i Wodzisławia. W dziale badania węgla ukazał się drugi zeszyt megaspor dra Zerndta, obejmujący 78 stron tekstu i 24 tablic światłodrukowych. Nadto prowadził dr Zerndt badania nad megasporami w Westfalu i Stefanu w Czechach, nad zasięgiem typów megaspor w zagłębiu Bassin du Nord i nad megasporami zagłębia Saary dla zyskania materiału porównawczego przy opracowaniu megaspor z warstw łękowych polskich, mających stanowić trzeci zeszyt jego pracy nad megasporami polskimi. P.T.Bocheński prowadził badania nad florą karbońską. Inż. Kowalski z pracy swojej nad mapą geologiczną nie nadesłał żadnego sprawozdania. Praca jego utknęła na martwym punkcie od dłuższego czasu przede wszystkim z powodu choroby oczu autora. Program najbliższych prac jest następujący: a/prace kartograficzne mgra Błachowskiego i p. Henocha na odcinku Oświęcim - Skoczów, b/reambulacja arkusza Biała-Bielsko przez dra Koniora, c/dalszy ciąg badań paleontologicznych nad miocenem Śląska, d/badania nad dyluwium na Śląsku, e/dalsza praca dra Zerndta nad megasporami, f/badania radioaktywności wód śląskich przez inż. Grabiankę.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XIII. Badania gleboznawcze. Prof. Łoziński oddał do druku część pierwszą pracy swojej o glebach górnośląskich p.t. Gleby tubylcze. Dr Jaroń ukończył zbieranie materiałów na podstawie wierceń i wykopów do opracowania gleb leśnych i torfowisk metodą analizy pyłkowej. Musi jeszcze w ciągu kwietnia 1938 zebrać florę powierzchniową badanych torfowisk. Opracował już torfowiska z północnej części Śląska. Dalszy program prac przewiduje uzupełnienie dotychczasowych badań prof. Łozińskiego oraz wykończenie pracy dra Jaronia i druk ich.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XIV. Prace biologiczne. Prowadzone one były pod kierunkiem doc. Kozłowskiej i dra Nechaja. Prace botaniczne prowadzili: Mgr Ludera nad zespołami roślin w Beskidzie śląskim od Bielska do Baraniej Góry, pani Rejment nad wyróżnieniem zespołów mszystych, specjalnie wątrobowcami, dr Wilczek nad socjologią mchów w zespołach leśnych i łąkowych Beskidu. W dziale zoologicznym pracowali: p. Stuglik nad motylami Beskidu Śląskiego, dr Kuśnierz nad pluskwiakami różnoskrzydłymi i czerwcami, mgr Sagan nad drobnymi ssakami na terenie Beskidu. Doc. Kozłowska stwierdza, że tylko praca p. Reyment jest gotowa do druku, inne prace botaniczne wymagają jeszcze studiów terenowych przez jeden rok, przede wszystkim zaś stałego kierownictwa doświadczonej siły naukowej. Tymczasem zaś stały pobyt doc. Kozłowskiej w Warszawie uniemożliwia jej to kierownictwo. W dyskusji stwierdzono konieczność zyskania tego rodzaju siły fachowej na stałe dla Muzeum Śląskiego w Katowicach. Wobec oświadczenia p. wojewody śląskiego, że stworzenie etatu wyższego stopnia /VI/ nie natrafi na trudności, Komitet upoważnił rektora Szafera do wskazania osoby kandydata po stworzeniu etatu. Program prac przyszłych obejmuje: a/dalszy ciąg prac zoologicznych i botanicznych, b/dalszy ciąg pracy p. Mikulskiej nad pajęczakami i nad mikroflorą śląską.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

Nadto Komitet stwierdził w dyskusji potrzebę ścisłej współpracy między biologami a prehistorykami w zakresie reliktów botanicznych z wykopalisk prehistorycznych za pośrednictwem rektora Szafera. Dyr. Jakimowicz oznajmia, że nawiązał już w tym kierunku współpracę z drem Jaroniem.

XV. Sekretarz Komitetu przedstawia stan wydatków za okres od 3 lipca 1937 do listopada 1937 wykazujący rozchód w kwocie zł 24.547,66, oraz preliminarz budżetowy na okres od 1 grudnia 1937 do 31 marca 1938 w kwocie zł 52.704,18 i na rok budżetowy 1938/39 w kwocie zł 106.990,37.

Wobec tego, że zachodzi konieczność zmian w obu preliminarzach w związku z uchwałami obecnego posiedzenia, prof. Kutrzeba stawia wniosek, aby:

a/Przyjąć preliminarz budżetowy na czas od 1 grudnia 1937 do 31 marca 1938 i na rok budżetowy 1938/39, przedstawiony przez sekretarza, i upoważnić Prezydium Komitetu do ustalenia poszczególnych pozycji z uwzględnieniem także dodatkowych uchwał Komitetu,

b/ upoważnić Prezydium Komitetu do zmniejszenia poszczególnych pozycji, o ile by się zmieściły w ramach subwencji, którą uchwali Sejm Śląski,

c/upoważnić Prezydium Komitetu do przeprowadzenia w razie potrzeby virement.

W związku z dyskusją budżetową uchwalił Komitet przyznać wydawnictwu Bibliografia Polska Karola i Stanisława Estreicherów tytułem subwencji kwotę zł 5.000,- z budżetu Komitetu na okres 1 grudnia 1937 do 31 marca 1938 oraz kwotę zł 5.000,- z budżetu Komitetu w roku budżetowym 1938/39, a to ze względu na to, że wydawnictwo to obejmuje niezwykle dużą ilość drzków śląskich lub odnoszących się do Śląska.

XVI. W sprawach bieżących sekretarz Komitetu podał do wiadomości Komitetu pismo MSZ, Wydz.Polit., Depart.Wschodni, z dnia 12 lipca 1937, Nr P.III.297/c/22 w sprawie przeciwdziałania propagandzie czeskiej, świadczące o niedokładnej znajomości w MSZ działalności i wydawnictw Komitetu, oraz swoją odpowiedź na to pismo. W sprawie rozsyłania wydawnictw Komitetu członkom Komitetu uchwalono zwrócić się do członków z zapytaniem, jakie wydawnictwa pragną otrzymywać. Co do honorariów autorskich za prace drukowane w wydawnictwach Komitetu uchwalono po dyskusji zastosować w tym wypadku pełne normy Wydziałów I i II Polskiej Akademii Umiejętności.

Na tym posiedzenie zamknięto.

POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI

Nr 1265/38. W Krakowie, dnia 24 listopada 1938.

Mamy zaszczyt zaprosić na posiedzenie Komitetu Wydawnictw Śląskich Polskiej Akademii Umiejętności, które odbędzie się w środę, dnia 30 listopada 1938., o godz. 17 w sali posiedzeń Zarządu Akademii /ul. Sławkowska 17 1 p. sala nr 12/.

Porządek dzienny:

1/Protokół posiedzenia Komitetu w dniu 3 grudnia 1937.

2/Sprawozdanie finansowe i naukowe z działalności Komitetu za czas 3.XII 1937 - 30 XI 1938.

3/Plan dalszej pracy w r.1939

4/Preliminarz wydatków Komitetu w okresie 1 XII 1938 - 31 III 1939 i w r.budżetowym 1939/40

5/Sprawy bieżące i wolne wnioski.

Prof.dr Władysław Semkowicz wr.
Sekretarz

Ks.Prof.Konstanty Michalski
Przewodniczący

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
1873
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

Pokwitowanie R. W. Śl. 30 XI 1938

Wypoż. Zawiński

Instytut – Segr. Pieśni, cały Tom II

Wrogie dzieciom – Silesecki 2000 (zal)
Zemst 1000 (bad)
Stołyhwo 500 (zal)

Historia Uczelni (1900 – 1940)

Doktorski, wyjazd do Berlina ____ 400,–
Dr. Protasiewicz, " " Warszawy ____ 180.–
580

Monografie historyczne

Inż. Actulani wyjazd do Wiednia ____ 700
Dr Szerstka, " " Lwowa ____ 150
Sprowadzenie ilustracji ____ 23.45
Fotografie ____ 72.00
Fotografie ____ 10.00 955.45

Nauczanie historyczne

Inż. Kostrzewski, za badania ____ 80
Inż. Talimierski, wyjazd " ____ 740.46
Inż. Bartyś, za badania ____ 501
Dr Jamka, " " ____ 1001
Druk ____ 2.593.15
~~Inż. Kostrzewski, zdjęcia~~ ____ 456.23
Inż. Kostrzewski, zdjęcia ____ 200
Dr. Jakimowicz, honorar ____ 100.60
Dr Jamka honorarium ____ 410.
Inż. Bartyś, Archiwa i Katowice 1089.72
Drobne ____ 23.20
8.251.90
~~59 84~~
8.195.36

Prace fizyczne

Inż. Wróbel za recenzję	45	
Dr. Steuer, honorarium	721.50	766.50

Prace Hessla

Dach	9.768.10	
Korekty fizyczne	72.00	
Stamski, honorarium	1.652.50	
Liggza, "	1.150	12.642.60

Prace etnograf.

Dach	3.444.–	
Kline	2.095.88	
wpuski	73.45	
fotografie	10.20	5.623.53

Prace biologiczne

Prokeński, za badania	302.–	
Lwowa, " "	290.20	
Hugler " "	402.60	
Toll " "	686.–	1.680.80

3

Prace geolog.

Druk	3.490·40	
Papier	477·59	
Klisze	1.143·04	
Druk mapy geolog.	6.690.–	
Tłumaczenie prac	174.–	
Prof. Banachiewicz, na bad.	1.301·50	
Dr Zerndt, " "	500.–	
Komisar. honorarium	560.–	
Kwaliczówna "	560.–	
Bartoszewska "	560.–	
		15.656·53

Prace ekonomiczne

Druk	3.709·45	
Prof. Schimdt, honorar.	2.000.–	
Korekta tłumacza	50.–	
Dr Gadrinski, na badania	200.–	
		5.959·45

Prace antropol.

Prof. Jodłowski, na badania	2.800	
Reprodukcje map	585	
		3.385

4

Zakład Gleboznawstwa

Prof. Łoziński, za badania — 250
Prof. Łoziński, honorarium — 280 — 560

Bibliografia Polska — 5.000

Biblioteka — Z 202.09

Pożyczki — 130.—

Historia Instytutu Uprawy

Załuski, honorarium — 3.000
Prof. Rutkowski, opieka — 100
Załuski, wyjazd na badania — 257 — 3.357

Sekretariat

Prof. Tenckhoff — 1300
Doc. Laskuski — 600 — 1900.—

Drobne — 485.30

48.214.11
17.500.—
65.714.11

37.983.05
983.87
38.966.92
38.807.42
359.50

~~Výdaje:~~

~~Saldo rd~~

Obrat dne 31. 12. 1958 Kč 48.214.11

Příjmy „ 17.500.65.214.11

Výdaje — — — — — 66.673.61

Přebytek . . . Kč 359.50

580.—
955.45
4.195.36
464.50
12.542.60
5.623.53
1.680.80
15.656.53
5.959.45
3.385.—
560.—
5.000.—
202.00
130.—
3.351.—
1.900.—
485.30

10.073.61
65.714.11
359.50

894·64
248·40
1143·04

Gol.

~~Kunitz, horoz~~ 560
~~Kruschwitz~~ " 560
~~Bartschin~~ " 560

~~Rhine~~ 248·40

~~Zechinski, rother Mops~~ 3890
~~Zeisig~~ nb. 500

Ekonomija

Jasmuižas — 50

Jelgavā, tirg. — 2.000

Jelgavā, druk — 3.709.45

Stabulnieki, uz bad. — 200.—

Bibliotēka

157.30
30.59
20.20
202.09

Ulici Ivem. ulsh.

Jaleski, val. 500
" rekita hon. 2500
" vyard 257
Kurkovski, ocena 100

Pervi Ulsskie

Stomski, zal. Stomski, rekita 551.50
Stomski, zal. 600
Kuchata 150 507.- 1652.50
Ulula 72.-
" 5707.80
" 4660.30 9768.10
Lugova, hon. rezroa 1.150.-

Firjoga.

Brodenski, na bad. 157.-
" " " 157.-

Tåll 361
325
686

Ulicka 100.60
157.-
157.-
402.60

Lubera 121
84.60
84.60
290.20

Monogr. list

Opravadanie vh.	12·75	
	10·70	23·45
Inšpisyrania	34·50	
"	37·50	72·00
Továrna, výjazd	180·00	
Retulani "	700.—	
Kreoška "	150	
Fotografia	10:—	
Kvarbi, výjazd	400.—	

Jazykové

Slovn. konverz.	741·50
Príseda revízia	45

Ostatné

Štúdy hrv. na bod	400	Štúdy na bod. 400
" "	400	400
" "	400	400
" "	400	
Ustaše, mapy	180	
" "	210	
" "	195	
	585	

Geologia

Kline 208.64
papier 477.59
Hom franc. 174,—
Andrea Geolog. zid 2.000
" " " 1.000
Banach, Geo. 1301.50
Zemski, druk 1327.50

druk 444.—
" 579.50
" 1144.40
2167.90

Ostrogr.

Stasz. 10.20
Hadrys, druk 1044
" " 2400
Kline 2695.88
Wysinski 73.45

Jelen

Kline 686
208.64
894.64

druk.
2167.90
1322.50
3490.40

Leśniczówka

200
350
250
200
300
1300

Leśniczówka 100
100
50
50
150
150
600

Kasa Geol. 5.000

Porządnicy

130

Prelistorici

Kline 456.23

druk 942
1651.15
9515

Kline. ul. 200
Kosinski, n.l. 60
Banys no. 311
Johann, kon. 1086

Jambo. ul 6zd. 500
" " " 571
" kon. 410

Arbore 1320

Banys
" 187.62
187.62

200
187.62
187.62
187.62
187.62

Jasinska 10
Jakimowski, wjard 800

Geboren.

Thomas 26. 200
Thomas n. 6. 80.-
" 1 Thom 280

Museum Hisbic, Tampa 112.65

Orders 12.60
5.20
32.04
150.50
5.20
28.50
5.20
5.20
67.74
5.20
4.40
17.
33.87
112.65

485.30

Saldo 30. XII. 1937	48.214.11
Utpl. rusto 31. XII. 1937	17.500.–
Racun	30.714.11

~~August~~

Augusto

31.XII.37 ——————— 17.500

800
59.54
740.46

37.983.05
983.87
36.966.92
38.607.42
— .359.50

Obecni
Hofer - zaproszeni
Jaworski

~~Dąbrowski~~
~~ks. Olechalski~~
~~Kostka~~
~~Laurska~~
~~Pawłowski~~
~~Orzechowski~~
~~Szczepan~~
~~ks. Szarek~~
~~Hofer~~
~~Dobrowolski~~
~~Sulimirski~~
Sulkowski
~~Jakimowicz~~
~~Dołęga~~
~~Kozak~~
~~Jaworski~~
~~Pawłowska~~

1) Protokół

2) Sprawozdanie finansowe - Sulkowski

Jaworski, Hoserek ~~to~~ przygotował do wydania Spraw. finans. Sulkowski. Jakimowicz, Dołęga, Pawłowski i Kozak wypowiedzieli badania terenu Bielsk

3) ~~Plan pracy~~ Sprawozd. naukowe i plan pracy

I. Antropologia - Sprawozdanie przyjęte, druk w Teka. Rybnik - przeprowadzono badania, 10.000 osób, obecnie opracowuje. Sporządza się mapki. Niektórzy gromadzeni znajdują się na terenach, obecnie Czechosłowacji, dawniej Polski. Wyniki ~~nieprzekazane~~ z Pragi - z opracowaniem statystycznym i natury wyniki analizy zanim wydrukowane zakończenie

Prof. St. - praca obejmuje, - celowo - zapewnić znajdzie statyst. opracowanie

II. Prehistoria - wpisano III rozdz. Praca [Zarząd Sprawozdania]

Przygotowanie na IV Prace - Pomieszczenie w r. 1937 Kostrzeski [Bartyp. W r. 1938 będzie Jakimowicz, wyniki b. ciekawe, dem zebrań wiejskich

Bartyp - praca nie - masa, drewty, tam. Sl. tabio
z propaganda z bad. terenowe Pow. Prusy, wyk. Chat. Lub. - oraz na grodzisku w Starym Bielsku, wyniki tutaj wróży. 3) Mapa terenów bad. Trzebad, Chałupki, gdzie prowadzi poszuk. Praca w Inst. Sl.

Sulimirski - podróż zagraniczna.

Zajęcia - okres wyniki na Sl. i w Instytucie, wydziś zagranicza, ex muzeów.

Dąbrowski - część Słupsk badawcza [część II] z pobocznie grodzisk część I.

Atlas grodzisk - wtoku. Kilka grodzisk do druku, zagnieżdżenia średniowiecza. - Mapka grodzisk z II wojny.

~~Dąbrowski~~ Sulimirski - Bartyp powinien mieć stan. przy Inst. Sl. Praca prehist. niem. Wyjaśnia prof. Kostrzewa - na wiosnę powinien albo prehist albo biolog. Bartyp powinien.
Prof. Dąbrowski - jak w Starym Bielsku, zdaniem prof. K. powinno badanie, to mimo to tej epoki badań.
Prof. Semk. wyjaśnia. Sprawozdanie B. Kongresowe 1938 gdzie zamk. w Elblągu - - -
Jakimowicz - [Dobrowolski - Sulimirski - Kostrzewa
waga badań zabytków wczesnośred. Stan prehist. w innym duchem. Stan być może
Prof. Semkowicz - tak, ale gdzie badać, grody czy tereny, na jaką skalę
Wniosek - Wniosek Semk. uchwalono
~~z prawa odbył do wsi.~~

22
-5
-12
20
25

94

Na miesiąc prof. Kafera – Obsh. ucz. stałe dla ubogich etat. Na Kust. przebyć
3) na miesiąc 230.–

Ekonomika – na miesiąc prof. Kuyś. – 1) Zaleski – Kmiecy stanowisko. T. I, str. 550.
2) Grodziński – wpływ warunków – nie nadaje się sprawozd.
3) Urbarzenie ustrojów – prof. Ruckowski przypomina p. Rusinowskiego
Program – Zaleski, kontynuacja Grodzińskiego
Prof. ~~Ruckowski~~ Rutkowski objaśnia, wątpliwości co do Zaleskiego, nie fachowy historyka, nie pomieni się specyfikę.
Prof. Kuyśiewski – mnie o Instytucie
~~Prof. Kaufmann~~ Prof. Kaufmann, przeciw obawy Ruth., zwłaszcza katolicyzm tom II.
~~Prof.~~ Prof. Rutkowski chce zapomnieć się sprawę stanowisko drukiem. Urbarzenie włościan
~~Prof. Bujnowska~~ Bujnowska, która się pracuje.
Prof. Kutrzeba – drukować, ale zasadnie, ostrożności, jeszcze przejść w Wydziale,
~~Prof. Kaufmann~~

Prof. Kuyśiewski – rozszerzyć zakres pracy, problem kapitalizacji
Wyjaśnienia prof. Kutrzeba i kan. Kastka, ograniczenie tematu do Śląska.

Historia Śląska Historia drukiem się –
Rozbicie dzielnicowe Grodzki i Tymieniecki.
Grodzki v. Tytus – Lutyn (Praha) Tymieniecki Poznań 15
Arch. gotowy na początek 1939.
Wójcicki – jubileusz Wrocławia 1941,
Kaufmann – ukończenie serii 1939.
Prof. Kutrzeba – nie godzi się co do Hoj. – Uchwalono się 1. gen. napisu o prof. W.

Por. 1400– Rutkowski – Wydział dostarcz. dokumentów,
Pivarski – gromadzi materiał

Monografie, Fontes. Pivarski – Krzeszów
Trzebnica –
Wettlauf – Ustaw. Synod.
Tuchodzka – Opolczyk
Fontes – Księga Henryka – z wątpliwych tygodników do Duba
czy przyjść o przedłużenie Arch. Grodz. w Wrocławiu – Ks. Franciszka
zapytać się przyjaciela.

Radziecki wyd. – Komitet uradzi, kiedy nie wydawać.
Genealogia Piastów Śląskich – dalszy ciąg.
Regesta – kontynuowanie; Arch. Gł. w Warsz. dostarczyć 1300 odpisów

Stacja Orient. Rezultat istnieje, że czas stworzyć. Czy dzisiaj forma? Do czasu powołania
Rady Instytutu Śląskiego zebrać Kutrzeba wyjaśnić do Oświecim. – Prof. K. istnieje nic się nie da
robić. Lepiej poczekać
Rutkowski – zasada najemności.
Kutrzeba – całkowicie sprawa zasadnicza – zebrać fakty stanowiące czynnik
dyplomat.
Kutrzeba – przyjść w uwzględnienie materiału faktycznego

3

Instytut Kult.

Bayer-
Ogrodziński

Konkurs - finansowy

Praca bryg. - Dwie miast. za drogi, zabrać tę finansową

Ball Uniwersytecki

Ks. Golęb - w sensie z Wiśle

Biermański - nie był przygotowany, trzeba urządzić w terenie,
obecnie posady w Inst. Zach. Zach. - zdymi. Jeżeli otrzyma miejsce, wkonaw

Batten-floriański - finansowy finansowy

Tanycki - Inst. Hamak nauk miej ścisłych na Śląsku. Rosnąj
nauk matematycznych w nauk ścisłych ale to germanizacja. Doc Dasprond
i niemiec. Praca potrwa pare lat.

Program - Uchwalenie Instytutu, Bgk, Gołęb, Tanycki

Pieśni Śl. - Komisja II, wyp. III. - Konferencja dyr. Inst. z Instytutem
porozumienie w tym kierunku, że materiał fonograficzny
będzie służył do wydawnictwa Pieśni Śl.
Lutman - wprowadzić te z wydaw. zbierania.

Etnografia - Kult. mat. duch. dotyd pod względem ilościowym
Gradys - obecnie zbiór. banne.
Dla charakterystyki prac - Leonyński i Dobrowolski
Tratko - praca

Kult. Społeczna - Wieku młodych ludzi
Kalicki - Zarys badania ob. - nowości na Śląsku, p. Dobrowolska praca
~~Dobrowolski~~ nad materiałami z Prus.
Lutman - materiał śląski nie był gromadzony - zajść do Śląskiego Ogr.
Wyp. Lemkowie - na Konferencji z Dr. Ch.
Dobrowolski - główna trudność badań dostateczne wykształconych
do ustalenia pracowników.
pas południowy - Kultura materialna
" Śląska Górno - Kultura wsp. i ogólna

Geografia - Kamieniec - Śląsk Cieszyński - przerabiane (Kraina na podstawie
mag. Inst. Zach. Zach. Praca z prac. 1939.

~~Stadnicki - Dr. Śląsk Cieszyński~~ Wyp. Lemkowie - wstępnie co do
porządku prac i Kół naukowych. Dalej monografie nowe, inne, niż
były przestrzenne zgłoszone.

Geografia wpół ogólna

Atlas geogr. Śląski - Instytut wezwie w porozumieniu z Zab.
Konferencja - Inst. geogr. Komisja Śląski Instytut dla
Śląskiego Zaopatrzenia granicy.

Omówić omówić [illegible] przem i mineralny
Co do prac 1) [illegible] Przydział Prezydium powyższe
2) Opracowanie osad. wiejskie -
3) podział Śląska na regiony
4) Atlas ~~geogr.~~ klimatol. nie być między zamiennie
5) " geogr. wstępnie do Konferencji

Bad nad dyst. Krzyżowice i Klimatyczny - niech się porozumieją.
Geologia - Kopiec - mapa, zresz [illegible] Prac - Kowalski, Kamiz

Nr 6
Nr 7 - Kwadr. Błachowski
| angielski jeśli nie niemiecki.
~~to niemiecka~~

Osobnik do opracowania - ukończono

Badania - Komisja Arch. Krak. Śląska
Potrzeba wyjść mapy jak wydanej z wschodu na wschód.
Prof. Kopiec - oficjalnie nic nie da, musi powstawać jednostka
kartografii krajowej i musi tej pełnej mapy z dalszymi
które będą dalej opracowywane.
Potrzeba to samo Prof. Kutrzeba
Wydanie
Niedzy - zagadnienie mieszane, czy geologia czy morfologia.
Prof. Smoleński opinia

Zeszyt - Megaspory z grupy Śląskiej

Mapa -

Opracowanie Kopiec Wydał w Krakowie.

Krzyżowice - skartowanie Śląska zachodu.

Kowalski - Kopiec opracowanie stanu prac, zgodzi, że w części
Krakowa

Gleboznawstwo - Lowicki i gleby nadleśnictwa
Przemęcki Czerwiński
Jarosz - w ciągu roku ułożyć wiersze
Marciniec a potem opracowanie

Biologia - Nz - Bilski Kopeć, Kocur z pracownią
1938 do oceny, potem do druku

Rejmentowa 100 obrotów za miesiąc — Rostov

Biblioteka - 2.000.

Wydz. Telef. 80.000.

Przy. techn. - podręcznik kom. 80 — 100 str. ark. | 4° 8 odbitek

Nelken

1. XII 1937 - 17. VI 1938 - - - —

Zestawienie rachunkowe

z użycia subwencji Funduszu Kultury Narodowej Józefa Piłsudskiego na cele Komisji Atlasu Historycznego Polski Polskiej Akademii Umiejętności za czas od 12 października 1937 do 30 czerwca 1938.

I. Wpłynęło:

3 lutego 1938	zł 5000,-	
2 czerwca 1938	zł 5000,-	zł 10.000,-

II. Wydano:

1. Na pokrycie przekroczenia /pismo PAU z 12 X 1937 Nr 1216/37/		zł 2.273,32	
2. Na pokrycie prac komisji lokalnych:			
a/ we Lwowie	zł 1.716,50		
b/ w Poznaniu	zł 3.600,-		
c/ w Warszawie	zł 840,- . . .	zł 6.156,50	
3. Druk Słownika Geograficznego		zł 597,-	
4. Sprowadzanie rękopisów		zł 5,90	
5. Fotografie map		zł 54,62	
6. Drobne		zł 45,-	zł 9.132,34
Pozostałość		zł 867,66	

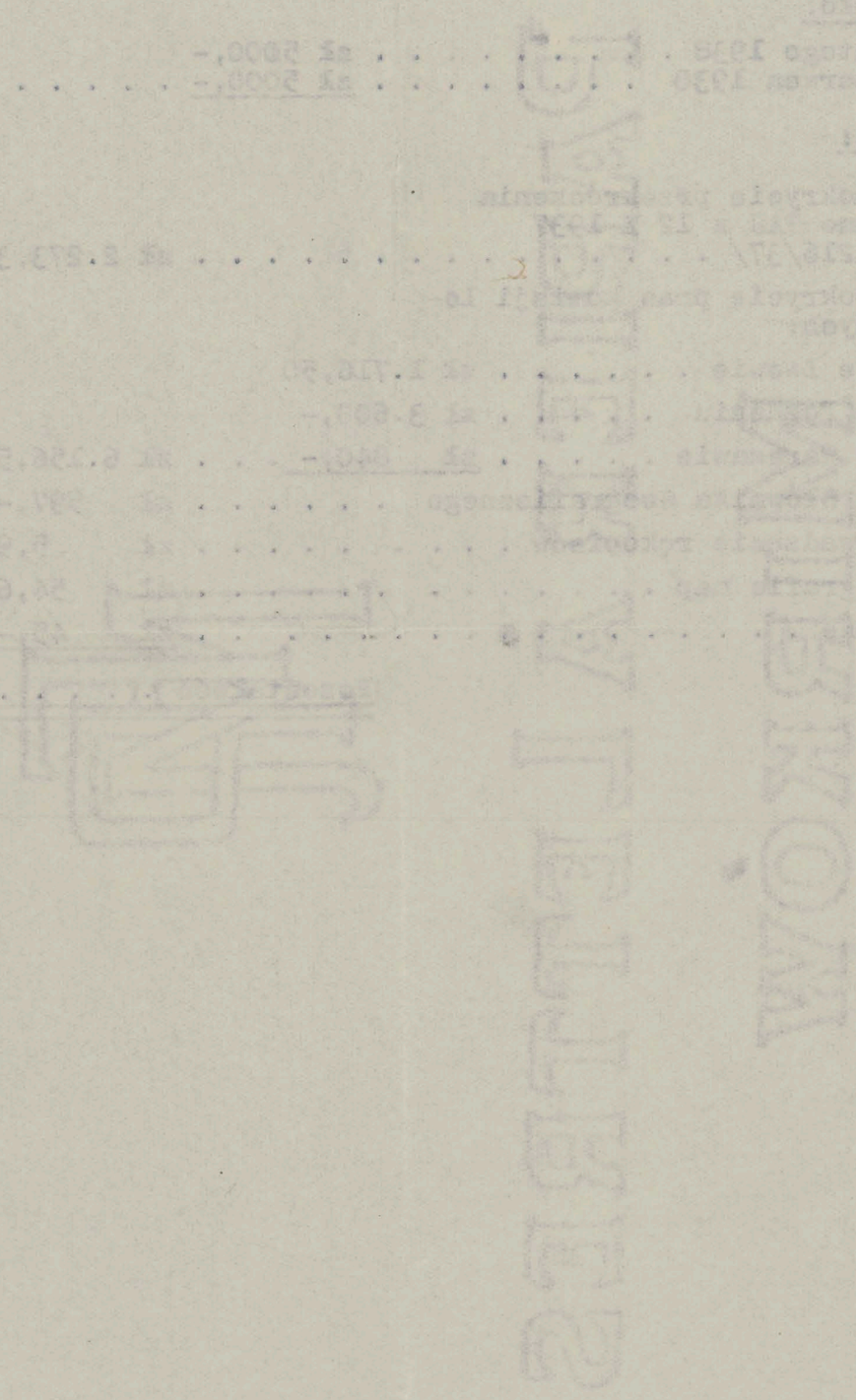

1) Antropologia 3.858.10
3.385.-
7.243.10

2) Dulusiorica 7.195.36
4.209.60
11.404.96

3) Historia Śląska T. II 3.360.-
4) Historia Śląska 1526-1740 560.-
5) Monografie historyczne 680 ~~680~~
6) Prace językowe 955.45 16.35.45
766.50
1078.30
1874.80

2.522.70
12.643.60
15165.30

8.305.19
5.623.53
13928.72

5.959.45
1.500
7459.45

7.583.10
15.656.53
23.239.63

3171.20
1680.80
4852.00

560
300
860

1050
1900
2950

247.97
485.20
733.27

X 45

Sprawozdanie rachunkowe sprzedażowe

za okres od 18 czerwca 1938 do 30 listopada 1938.

Historia Śląska do r. 1400, tom II

Inż. Sikorski, zaliczka zł.	2.000.–	
Druk " " "	1.300.–	zł. 3.300.–

Monografie historyczne

Inż. Chmaj, na badania .. zł.	300	
Dr Grzotka, " " "	380	zł. 680.–

Prace przekrojowe

Mgr. Jakimowicz na badania	zł. 701.50	
Mgr Bartys " "	" 1.600.–	
Mgr Bartys, praca "	908.10	zł 4.209.60

Prace byłych

Inż. Wilcha Druk pracy	zł. 990	
Inż. Tarnycki, zaliczka	80.60	
Dr Bak, podróż	7.70	zł 1.078.30

Pieśni śląskie

Druk tom III	zł 2.289.70	
Korekty	" 32.–	
Taksa, honoraria	" 201.–	" 2.522.70

2

Prace etnograficzne

Dub pracy dra Gradysa		zł 5.009.20
~~M~~ Gradysz honorarium		" 2.459.59
~~Hon~~ Humaniuk		108.–
fotografie		27.40
~~M~~ Gradysz, na badania		450.–
~~Mal~~ Malichi, ~~na badania~~		251.– zł 8.305.19

Prace biologiczne

Kusiniec, na badania		zł 745
Lintera, " "		" 829
Markulski " "		100
Sagan " "		301
Wiglak " "		475.20
Tall " "		361.–
Wlcrch " "		360.– zł 3.171.20

Prace geologiczne

Dub pracy Koniora		zł. 2.224.10
~~Hon~~ Humaniuk		" ~~195.–~~
Konior, honorarium		" 760.–
Konior, na badania		540.–
Krach, ~~na badania~~		372.–
Wocheński, " "		601.50
Rehay, " "		289.–
~~Krach, Kornil~~ "		~~1.000.–~~
~~1144.19~~		
Mena, " "		601.50
Zemit " "		2.000.– zł. 7.583.10

Prace ekonomiczne

Podróż służbowa na badania — — — — — — — zł. 1.500.-

Prace antropologiczne

Kliny — — — — — —	zł. 1.545.70	
Mapy i wykresy — — — —	" 212.40	
Przyj. krajowych, na badania	" 1.600.-	zł. 3.358.40
" " zaliczka na konto	500	500
		3.858.40

Prace geograficzne

Przyj. Łozińskiej, na badania — — — — zł 300.-

Bibliografia Polska

Asygnacja — — — — — — — — zł 5.000.-

Kongres historyczny w Zurichu

Asygnacja — — — — — — — — zł. 750.-

Sekretariat

Przyj. sekretarz — — — —	zł. 1.000.-	
Wydatki — — — — —	" 50	zł 1.050.-

Drobne — — — — — — — — — " 247.97

Historia Slezska	3.360,-
Demografie hist.	680,-
Prehistorie	4.209.60
Práce jazykové	1.078.30
Ruční Slezsko	2.522.70
Práce etnogr.	8.305.19
" biolog.	3.171.20
" geolog.	6.583.10
" ekonom.	1.500.-
" antropol.	3.358.10
" geboru.	300.-
Bibliogr.	5.000.-
Sekretariát	1.050.-
Dobré	247.97
Kongres	750.-
	42.116.16

Historia Śląska II

Druk — 1.360.-

Historia Śląska 1400-1740

Demografia historyczna

Chmiel (Wrocław) — 300.- Kraków n-b. 380

Technická

Bartyš 181.62
181.62
181.62
181.62
181.62
908.10
1.800
1 701.50
4.209.60

Bartyš na bad. 1.800

Jahnová nár. (Lubomír) 1.001.50
" 700.–
1.701.50

Ruční zbraně

Bak, Smyšárd – 7.70

Tamychi (rak) – 80.60

Druh (mýdlo) 990.–

990
80.60
7.70
1078.30

Ruční zbraně

Jacura 201.–

Kovalský 32.–

Druh 1.103.20
" 1.186.50
2.289.70
233
2.522.70

Ruce etnograf.

Stum. 51.-
57.-
108

fotogr. 27.40

5.009.20
27.40
108.-
450.-
2.459.59
251.-
8.305.19

51

Gradyor na bad. 450.-

Druh (Gradyor) 2.407.-
" 2.602.20
5.009.20

Gradyor ostatek hon. 2.459.59

Italichi 251.-

Ruce brolog.

Jurkulski na b. 100.-

Wilnek na bod. 360.-

Jensinev 372
373
745

Lvova 110
373.-
346.-
829

Anglik 158
100.60
100.60
121.-
475.20

460
745
829
475.20
662
3171.20

Jagan 301

Joll 361.-

Antropologia

mapy ------ 212·40

Kliny 1.315·72
229·98
1.545·70

1.545·70
212·40
1600·—
3.358·10

Statystyka — 400.—
400.—
400.—
400.—
1600

Gleboznawstwo Laziński 300.—

Biologia 5.000

Mělnické

Formulace

Úřednáři

temnaři 300.–
400.–
300.–
1000

Lékaři 50

Dráby

Inzerci 50.–
3·20
53·20

Inzerci 5·20
5·20
5·20
5·20
5·20
26·00

79·20
168·77
247·97

Inzerci 33·87
" 33·87
33·87
33·87
33·29
168·77

Kongres 750

do 31. III. 1939

X

Tygiel Śląska V. II

Ludwik
Druk — 1.500
Honorarium 1000

2.500

Tygiel ewiecki
Druk — 2000
Honorarium 2000

~~4.000.-~~

Historia Śląska 1400 - 1740

~~Tworzeń~~
~~Druk — 1.500~~
~~Honorarium 1000~~
Na badania archiw. 3.000.

~~2.500.-~~
3.000.-

Monografie historyczne

Tworzeń - Ptaszek
Druk — 1500
Honorarium — 1000
Tuchowice - Regesty
na badania arch 500
Księga Henryka.
druk — 2.000
honorarium 1.500
Klimo 300
Genealogia Piastów
na badania arch. 1.000

4.300
~~7.800.-~~
~~11.800~~
9.800

16.4
6.4

Antropologia

Štýchno – Prahyna

Druh	2.000
honorárium	1.200
Na kadánia	1.600
	4.800.–

Prehistória

Atlas gradivá

Druh	1000.–
Honorárium	300.–
Tajničky	200.–

Staré prehistórie IV

Durcenská, druh	~~Kline 3.000.–~~

Hromadenia

druh, honor.	2000.–
Baltyp	1000.–
	~~8.500.–~~ 7.500

Staré jazyky

Ortsch, druh	1.500
honorárium	750
Bsh, druh	1.500
honorárium	800
	4.550

Ľudové slovníky I.–III

druh	~~1.500~~
honoráriá	~~1.000~~
	2.500

Etnografia

Tínajka

~~druh~~	~~750~~
~~honor.~~ druh	~~400~~
	1.150.–
	20.500

3

Práce geograf.

Manhart, druh	750	
Kline	1000	1.750.–

Práce geologické

Zemřt	1.000	
Banadienis		
druh	~~450~~	
Kline	150	
honorarium	250.	
	1850	1.850.–

Práce biolog.

Nr 2)		
druh	900	
Kline	400	
~~Honorarium~~	~~500~~	1.300.–
Bibliotéka		500.–
Sekretariát		1.000.–
		6.400

1. IV 39 – 31 III 1940

Prace antropol.

Stotyko-Rybicki

~~Druk~~ Klisze i mapy	2.000.–	
druk	1.500.–	
honoraria	800	
Na badania	5.000	
		9.300.–

Prace prehist.

Burmistr, druk, hon., klisze	2.000	
Atlas gruntów (tex. 2)	1.500	
Wprowadzenie	2.000	
Bałtyk	3.400	
Jaxa, druk, klisze i hon.	3.000	
Na badania	4.000	
		15.900.–

Historia Polski T. II

Tymieniecki, druk i hon.	4.000.–	
Semkowicz, ~~wydanie~~ na bad.	1.000	
" druk i honor.	4.000	
		9.000.–

Historia Śląska 1400–1740

Na badania		4.000.–

Monografie historyczne

Twarski, druk i honor.	2.500	
Genealogia Piastów, na badania	1.500	
		4.000.–
		38.700
		43

Instytucje Kulturalne

Ogrodzińska, druk	1.000	~~1.000~~
Birkenmajer. " i hon	1.700	2.700.-
Komisarz		1.500.-

Prace językowe

Boh, druk c.d i hon	2.000.-	
Ks. Gołąb, druk i hon	2.000.-	7.000.-
Tanyś	~~3.000.-~~	
	3.000.-	

Pietni Ilzyskie

druk	3.000.-	
honoraria	2.000.-	5.000.-

Polskie etnogr

Fr Matko, druk c.d i hon.	3.000	
~~Grabarz~~ Na badania	2.500	
~~Kolberki~~ " "	~~500~~	5.500.-

Prace chemiczne

Grodziński, na bad	1.500	~~1.500~~
Zaleski, druk i honor.	4.000	~~4.000~~
		5.500

Prace geograf.

Druk c.d. hon.	2.500	
Mapy	2.000.-	4.500

Prace fizjologiczne 1.000.-

28.700

Práce geolog.

~~Zemětř III druh, Klíně, Lhon.~~ 5000
~~" na bod.~~ 3.000
~~Bochcinski, druh, Klíně, Lhon.~~ 2.000
~~Konior, druh, Klíně, Lhon.~~ 6.000
~~Theus " " "~~ 1.000
~~Na badania~~ ~~2.000~~ ~~19.000.-~~
~~Acebag, " " "~~ ~~1.000~~
~~Na badania~~ ~~2.000~~
~~Krach " " "~~ 1.500 ~~500.-~~
~~Na badania~~ ~~2000~~ 21.500.-

Práce glebforu

Lomiński, na bod 1.000
Jarosz " " 500 1.500

Práce biolog

druh, Klíně, Lhon. 3000
Na badania 2000 5000.-

~~Archiwum~~ 2.000.-
~~Ubezpieczenie~~ ~~3000.-~~
~~Wydatki różne~~ ~~100.-~~
33.100

93.400
11 600
105.000

1500
5000
2000
3000
100
11600

Protokół

posiedzenia Komitetu Wydawnictw Polskiej Akademii Umiejętności
dnia 30 listopada 1938.

Przewodniczący ks. ~~Kostrz~~ prof. Michalski, sekretarz prof. Lemkowa,
Obecni: z Katowic: naczelnik Kostka zastępca wojewody Grażyńskiego, ks. prałat Kramek, dyr. Lutman,
z Krakowa: prof. Dobrowolski, prof. Dobrowolski, prof. Krzyżanowski, prof. Kutrzeba ~~prof. Jan Dobrak prof. Kutrzeba~~,
~~prof. Jan Wisła prof. Krzyżanowski~~ prof. Estreicher, prof. Pelczarski, prof. Rafes i doc. Ormicki z zastępstwa
prof. Smoleńskiego, z Poznania prof. Kutrzeba, z Warszawy dyr. Jabłonowski.
Usprawiedliwili nieobecność: z Katowic wojewoda Grażyński, dyr. Dobrowolski i naczelnik
Zawitki, z Krakowa prof. Smoleński, z Warszawy doc. Korzeniowski.
Protokułuje doc. Ormicki

Po odczytaniu i przyjęciu protokółu posiedzenia Komitetu z dnia 2 grudnia 1937 doc. Ormicki przedstawia sprawozdanie finansowe z działalności Komitetu za czas 3 grudnia 1937 – 30 listopada 1938 r. Po dyskusji, w której zabierali głos prof. Krzyżanowski, prof. Kutrzeba i ~~prof. Lemkowa sekretarz Komitetu~~, prof. Rutkowski, prof. Estreicher i sekretarz Komitetu, przyjęto sprawozdanie do wiadomości.

Z kolei przystąpiono do sprawozdania naukowego za czas 3 grudnia 1937 – 30 listopada 1938, ~~prac~~ na wniosek sekretarza połączono to sprawozdanie z ustaleniem programu naukowego i finansowego prac Komitetu na czas od 1 grudnia 1938 do 31 marca 1939 i na rok budżetowy 1939/40.

I Badania antropologiczne. Skład rasowy ludności powiatu przemyskiego został już opracowany, praca idzie już w druku. W powiecie wykonano zbadano 10.850 osób, obecnie opracowuje się zebrany materiał i sporządza mapy. Ukończono również gromadzenie materiałów z powiatów: sanockiego (1321 osób) i katowickiego (1546 osób), przystąpiono zaś do badań z powiatu tarnowsko-górskiego. ~~Opracowanie~~ Prace konstrukcyjne zostały ujęte w 2 ~~tomy~~ formy. Pierwsza ~~tom~~ część zawiera ~~zebrany~~ materiał statystyczny i mapowanie powiatów tych antropologicznych, ~~tom drugi~~ druga obejmuje bardzo wyniki analizy rasowej i syntetyczne zakończenie.

Dalszy program pracy obejmuje: a) druk części I części ~~I~~ (pow. przemyskiej) oraz części 2 tomu I (pow. wąwolnickiej) b) dalsze badania nad terenie powiatu tarnowsko-górskiego i bielskiego oraz na Śląsku Cieszyńskim. ~~Co do~~ Przyjęto do wiadomości z nakazem na dyskusji, w której ~~wyjaśnił~~ referat wyjaśnień prof. Estreicher.

II Badania prehistoryczne. Kłaniał się nr 3 Prac Prehistorycznych, sprawozdanie o zdobyciu osiągnięć z zakresu paleo-latenskiego wydanego na Śląsku oraz sprawozdanie z badań prof. Kostrzewskiego z Bytynia i dyr. Jakimowicza z Lubonia w r. 1936. W przygotowaniu znajduje się nr 4 Sprawozdań Prac, w którym zostaną sprawozdania prof. Kostrz. z badań prof. Kostrzewskiego i mgra Bartysa, przeprowadzonych w r. 1937. Gdy chodzi o badania terenowe, prowadzone w roku sprawozdawczym przez dyr. Jakimowicza w dalszym ciągu na terenie Lubonia, zajął się prof. Kostrzewski, zajęty on i innym terenie, mianowicie w Bytyniu i dwiema mgr Bartys, przydzielony do Muzeum Śląskiego w Katowicach, rozpoczął w dalszym ciągu propagandę na rzecz dalszego prac, radził poszukiwaczom i instytucjom Śląskiego jak i przystąpił do badań terenowe w pow. Pszczyńskim, Rybnickim, Kattowickim, Lublinieckim oraz na Środzisku w Starym Bielsku, opracował nad mapą stanowisk prehistorycznych na Górnym Śląsku. Ponadto inwentaryzował i magazynował zbiory prehistoryczne Muzeum Śląskiego. Przy Sulimirski, który objął pośp. prof. Żurowskim kierownictwo pracami prehistorycznymi Komitetu odbył w czasie 23 stycznia – 18 lutego 1938 podróż do Niemiec dla zapoznania się z organizacją prac i badań prehistorycznych na niemieckiej części Śląska oraz z nowymi metodami. Dr Jamka, dla wydawnictwa pracy, wydanej w numerze 3 Prac Prehistorycznych, zebrał zbiory prehistoryczne Śląska i Małopolski, zbierając materiały z 24 miejsc. Dr Durczewski nadesłał część II swojego obszernego tekstu swojej pracy o grupie śląsko-małopolskiej kultury łużyckiej, część I nadeśle w połowie grudnia. W wydaniu zeszytu I Atlasu grodzisk nastąpiła zwłoka. Dr Bąk wykonał już materiał ilustracyjny na płaszczyźnie, sprawozdanie przerysowanie. Zawiera, które są już gotowe, całe wydawnictwo jest wypełnione gotowe do ostatecznego złożenia w drukarni druku, wszelkie zapisała na początku przesłała dyr. Jakimowicza, wysłana z Warszawy do Krakowa, - Dalszy program pracy obejmuje: aj dalsze badania terenowe prof. Kostrzewskiego i dyr. Jakimowicza b) prace terenowe dra Bartysa w Środzisku, na gonie Zamek w Lesznie, w Środku pod Jastkowem, ewentualnie w Międzyrzeczu pod Koronowem i w Krzemionkach w pow. rybnickim, c) dalszą pracę mgra Bartysa w Muzeum Śląskim, d) druk III oraz 4 Prac Prehistorycznych, w których zawarte będą sprawozdania z prac terenowych prof. Kostrzewskiego i mgra Bartysa, przeprowadzonych w r. 1937, d) druk pracy dra Durczewskiego e) druk pracy dra Jamki f) wydanie zeszytu I Atlasu grodzisk g) zbieranie materiału do zeszytu 2 Atlasu. Przyjęto do wiadomości i uchwalono po dyskusji, w której zabierali głos prof. Sulimirski, prof. Ossowski, dyr. Jakimowicz, prof. Kutrzeba, prof. Dobrowolski i sekretarz Komitetu (prof. Kostrzewski).

Obecnie podniesiono w dyskusji potrzeby utworzenia dla Muzeum Śląskiego stałej siły prehistorycznej i oświadczenie kierownika Kostki, że przypuszczalnie etat stały będzie mógł być utworzony dla prehistoryka, na wniosek prof. Stefana Komitet uchwalono zwrócić się do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z propozycją, by w Muzeum Śląskim obok etatu kustosza biologa został utworzony etat kustosza prehistoryka. Równocześnie uchwalono podnieść wynagrodzenie mgra Bartysa do zł. 230.

III Historia Śląska. Druk tomu II został wstrzymany prace [illegible] na wniosek prof. Knyziorowskiego do przyszłego roku w tym miejscu porządku dziennego do sprawozdania z zakresu prac Komitetu. Dra Zaleskiego Komitet zapoznał się z pismem prof. Hlinickiego o historii Kościoła na Śląsku do r. 1400. Obejmie ono [illegible] tomu I. Dr Godlewski z stanu swojej pracy o rynku wapiennym na Śląsku nie nadesłał wyczerpującego sprawozdania, gdyż obywa służbę wojskową, później w okresie zakazu nie zbierał dalszego materiału. Praca nad sprawą uzdrowienia ekonomiczno-społecznego na Śląsku stanęła na martwym punkcie, gdyż kandydat, który miał ją podjąć, zrezygnował. W dyskusji na temat pracy dra Zaleskiego, w której zabierali głos prof. Kutrzeba, prof. Knyziorowski, prof. Semkowicz i prof. Kutrzeba podkreślono, że mimo pewnych niedociągnięć w części historycznej pracy należy drukować, zwłaszcza jednak zostanie autorowi czas na uzupełnienie jej i poprawę. W sprawie opracowania historii Śląska, na wniosek prof. Kutrzeby w porozumieniu z dyr. Semkowiczem uchwalono, by pracę tę powierzyć dr Janinie Bergerównie. Prof. Knyziorowski proponuje, by Komitet zajmował pracę na temat rozwoju kapitalizmu w Polsce. Uchwalono

Rossla i prof. Kutzneba ~~Prof. Kutzneba~~ wyraziła że na ~~ten~~ czas ~~dzisiejszy~~ temat musiałby być ograniczony ~~ograniczenie tematu~~ do terenu Śląska w kapitalizacji, ~~pozostałe~~ a całość mogłaby być ~~wydana~~ opracowana i wydana przez Komitet, gdyby zmne ~~wje-~~ widziane przepisy i pomoc finansowe. Wobec tego uchwalono powstanie ~~z~~ sprawę porozumieniu Rządowym Komitetu z wojewodą Śląskim, ~~z tym, że prof. Krzyżanowski wyjedzie~~

Dalszy program prac Komitetu obejmuje: a) wydanie i druk pracy dra Zaleskiego b) dalszą pracę dr Grodzickiego.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

IV Historia Śląska do r. 1400. ~~Tom II~~ Druk tomu II został wstrzymany przez prof. Wojciechowskiego o historii Kościołów na Śląsku, ~~którym pozdr~~ który ma około 20 arkuszy. Następnie ostatecznego wydania ze pracy prof. Grodeckiego i prof. Tymienieckiego o ~~stosunkach~~ Śląskiej prasie i psychologii ~~roj~~. Prof. Grodecki wydanie swojej pracy do końca lutego 1939, który ~~to~~ ona obejmie 12 arkuszy druku. Prof. Tymieniecki ~~uzupełnienie~~ uzupełnienie swojego rozdziału ~~z~~ opracowanie na r. 1939, obejmie ona około 15 arkuszy. Prof. Semkowicz powiadomił od niego niezależnych bardzo mógł ukończyć opracowanie wyczerpania Śląskiego ~~do~~ w pierwszej 1939, natomiast prof. Wojciechowski zawiadomił, że ~~wobec~~ publikacja ~~w~~ r. 1941 i wydawnictw, które ~~w~~ związku z tym publikacją w tym roku się ukażą, nie będzie mógł ukończyć swojej pracy ~~o~~ ~~stosunkach~~ przed r. 1941.

W dyskusji podkreślono konieczność dalszego do jak najszybszego wydania drukiem całego tomu II Historii Śląska do r. 1400, wobec tego, by prof. Kutzneba spowodował dostarczenie rękopisu przez prof. Wojciechowskiego najpóźniej do końca r. 1939.

Dalszy program pracy obejmuje druk rozdziałów prof. Grodeckiego, prof. Tymienieckiego, prof. Semkowicza i prof. Wojciechowskiego. Przyjęto do wiadomości z uchwalono.

~~V Historia Śląska 1400 – 1740.~~ ~~Gdy chodzi o dalszy ciąg Historii Śląska (1400 – 1740)~~ Dr Piotrowicz z pracy swojej nad historią Śląska po r. 1400 do końca panowania Kazimierza Jagiellończyka i pierwszych lat Albrechta. Doc. Pivarski gromadzi materiał do dziejów Śląska za Jana Jobiesiego, do Lipsk i do Pociecha ~~z~~ ~~gromadzi~~ zbiera materiały do historii Śląska w XVI i pierwszej połowie XVII wieku. ~~Dalszy program prac obejmuje: a) dalsze zbieranie~~ materiałów archiwalnych.

V. Monografie historyczne i Fontes. Doc. Pivarski, ukończywszy zbieranie materiałów w archiwach zagranicznych, ~~którym~~ przystępuje obecnie opracowaniu archiwalne polskie do swojej pracy o Jakubie Sobieskim na Śląsku. Praca jego będzie gotowa w marcu 1939. Dr Iwanska, który pragnął opracować stosunki gospodarcze i kulturalne na Śląsku ~~w~~ okresie 1490 – 1521, nie ukończył jeszcze badań archiwalnych i nie może przystąpić do opracowania tematu. Prof. Vetulani odbył w marcu 1938 podróż do Wiednia dla zbierania materiałów do pracy o ~~pomieszkaniu~~ ustawodawstwie synodalnym na Śląsku i wskazał ~~wskazał~~ źródła. Dr Pieradzka wypełnia zasiłek Komitetu na wyjazd do archiwów śląskich dla zebrania materiałów do opracowania monografii o województwie Opolskim. – W dziale Fontes wstępnie gotowe do druku jest wydanie Księgi Henrykowskiej opracowanej przez doc Budkowa pod kierunkiem prof. Semkowicza. Przygotowanie zostało ono na podstawie fotografii ~~o~~ wykonanych, zanim ~~zaczęło~~ rozpoczęto ~~się~~ kolacjonowanie z oryginałem. Wobec tego, że ~~nasuwa się~~ wątpliwość, czy ~~wskazanym jest wydanie oficjalnie bez wpływu~~ nie środki ogłoszenie wydawnictwa ~~z~~ ~~tej strony zabezpieczy, czy zobaczy odmowy~~ a z drugiej obawa odmowy, ks. prałat Szrama podjął się zasięgnąć przyjaciół informacji w tej sprawie. Co do Rachunków Zygmunta I jako ~~wydania~~ wydania archiwalnego, komitet zdania z prof. Wojciechowskim, prof. Kutzneba i sekretarza Komitetu uważa, żeby zamówić tego wydawnictwa. ~~Prace~~ Prace nad Genealogią Piastów Śląskich prowadzą ~~się~~ tematy ~~uległy~~ dalej doc. Pivarski i dr Piotrowicz, dr Piotrowicz zbiera również planowo materiały do regestów dokumentów ~~Śląskich~~ archiwalnych Śląskich. W sumie zebrał około 1500 regestów. Dalszy program prac obejmuje: a) druk Księgi Henrykowskiej b) dalsze prace doc. P-

warszlego o Jakubie Sobieskim w Olanie o wyjazd dr Smolki do archiwów Rzymu, Opawy i Neapolu, o wyjazd dr Pierradzkiej do Wiednia ez wyjazdy doc. Wiewiorskiego i dra Piotrowicza do Wiednia, Pragi, Wrocławia i Monachium.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

W tym punkcie porządku dziennego przystąpiono do sprawy polskiej stacji naukowej w Rzymie. Po dyskusji, w której zabrali głos dyr. Wotowa, prof. Kutrzeba, prof. Rutkowski i Sekretarz Komitetu, Komitet stanął na stanowisku, że obecna sytuacja polityczna nie wróży narazie pomyślnego ~~rozwiązania sprawy stacji naukowej polskiej w Rzymie~~ i robocze tylko kontakty z ostatecznym załatwieniem sprawy, a tym czasem zebrać materiał informacyjny i przesłać go ~~zarówno~~ zjazdowi Prahistorycznemu i czynnikom dyplomatycznym.

VII Konkurs na prace historyczne. Wobec tego, że w obecnej sprawozdawczym nie wpłynęła żadna praca konkursowa, Komitet uchwalił przedłużyć konkurs na rok następny.

VI Stosunki Kulturalne Śląska z resztą Polski. Praca doc. Banysia nad stosunkami kulturalnymi Śląska z resztą Polski w dobie humanizmu nie posunęła się prawie wcale naprzód z powodu innych prac autora, urzędowych i zawodowych, oraz wielu wyjazdów zagranicznych. Autor nie zdołał on wykorzystać kilku antykwarów rękopiśmiennych gimnazjalnych i poznańskich dla materiałów Bibliotheki Narodowej, co uniemożliwia przystąpienie do wykończenia dopisania pracy. Wydział Ogólnodziałowi komisji prawa nad ustaleniem tekstu poematu Fabera Sabothus et Silesia, powstający przy współpracy Bibliotheki Jagiellońskiej w Krakowie w 1854, który został zamówiony do druku przez Akademię Umiejętności. Ponadto wydział Ogólnodziałowi zebrał materiał do wydania wielkiego humanisty polskiego Jana Kochanowskiego i prace nad wykończeniem nad pozostałą spuścizną ubiegłego Skargi Lemańskiego. Prof. Birkenmajer nie mógł niestety podjąć nowej pracy o Polsce Gasparcu, podejmuje się to zrobić dopiero w r. 1939. Program na przyszłość obejmuje ~~to~~ wykończenie prac wyżej wymienionych.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

VIII Prace językowe. Na ukończeniu ~~druk~~ przedruk pracy prof. Wisła o dialekcie Śląska. Również druk atlasu językowego obrazu się dość drogi, dołączono wydanie tego przedruku w kraju, co znacznie ułatwiło wprowadzenie w tekst poprawek i uzupełnień. Ukończył się również druk pierwszej serii tekstów gwarowych dra Pollaka, obejmującej ~~to~~ to miejscowości. Przygotowuje się do druku dalsza seria tekstów pod zebranych. Praca ks. Ogłoza o gwarze wsi Schodni znajduje się w redakcji prof. Wisła, po ~~sprawdzeniu~~ korekcie nastąpi oddanie do druku. ~~Praca p. Piernackiego~~ Słownik gwar śląskich p. Piernackiego nie jest jeszcze przygotowana do druku, wymaga uzupełnień przez badania terenowe, które dla autora obecnie, skoro on ma posadę w Instytucie Bałtyckim w Gdyni. Konieczne jest wyjazdy dla tego celu dla uzupełnienia słownika. Sprawa wydania Kazania Floriańskiego przez dyr. Bernackiego przy współpracy innych uczonych z tej dziedziny Śląskiego została ~~mylnie~~ nowszana w tym sensie, że wydawnictwo to zostało przejęte przez Biblię Ludową na własny koszt. Prof. Taszycki ~~wydawnictwo~~ projektem zgodził się opracowania przy pomocy asystenta Instytutu Słowiańskiego doc. Rospondy i mgra Klabera i mgra Badeckiego Słownika gwar miejscowych na Śląsku, który objęłby wpierw gwary miejscowości od nazwy nad dawniejszych aż do ich germanizacji włącznie. Praca nad ekscerpowaniem zródeł, ich wyborem, i zebraniem pewnych materiałów musi potrwać parę lat, zanim będzie można przystąpić do druku wydawnictwa. Program na najbliższą przyszłość obejmuje: a) ukończenie druku prac prof. Wisła i dra Pollaka b) druk z serii Tekstów gwarowych dra Pollaka c) druk pracy ks. Gołąba o gwarze Schodni d) prace prof. Taszyckiego, doc. Rospondy, mgra Klabera i mgra Badeckiego nad zebraniem materiałów do Słownika gwar miejscowych na Śląsku.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

IX Pieśni Śląskie. Ukończono druk tomu II, liczącego 800 stron, zawierający piękne ballady oraz teksty i melodie ze zbiorów ks. prałata Szramka w opracowaniu mgra Długosza i dyr. Wisłockiego. Rozpoczęto druk tomu III, który obejmie warie melodyczne, pieśni obrzędowe i rodzinne. Druk tego tomu ma być gotowy do 1 stycznia.

Dla uzgodnienia tych wydawnictw z wytycznymi Instytut Śląski zwołał zebranie gromadzenia materiałów do śmieszności ludowych sposobem fonograficznym odbyte na konferencji dyr. Lutmana i dyr. Sobiesiaka, [illegible] porozumienie w tym kierunku, że — i kierownika Centralnego Archiwum Fonograficznego w Warszawie dra Pulinskiego, na której ustalono, że materiał zebrany drogą fonograficzną będzie służył do uzupełnienia wydawanych przez Komitet Nauki Śląskich. Program prac w przyszłości obejmuje: a) ukończenie druku tomu III b) gromadzenie materiałów do tomu IV, który obejmie zwyczaje ludowe.

Przyjęto do wiadomości jednogłośnie.

I. Prace etnograficzne i socjologiczne. Badania w tej dziedzinie obejmują kulturę materialną, duchową i społeczną ludu śląskiego. Prace nad kulturą materialną i duchową powstają pod kierunkiem prof. Sroczyńskiego, prace nad kulturą społeczną pod kierunkiem prof. Dobrowolskiego. Z prac do druku przygotowuje się obecnie wśród 3 [illegible] Władysława o dobudówkach ludowych na Śląsku, poświęcona zdobnictwie barwnemu. Autor musi przed [illegible] zbadać i materiały w śródłowej części np. śląskiego, na Zaolziu i Cieszyńskiem, ostateczne wyniki swojej pracy do druku przedłoży na koniec r. 1940. Mgr. Smaków wykończył do druku swoją pracę o budownictwie zagrodowym drewnianym na Śląsku. Pozostaje do wykończenia tylko rozdział ostatni i zakończenie. Kilka dni temu przysłał on rękopis całości, a termin dostarczenia gotowy do druku w lecie grudnia 1938. Mgr. Kalicki, który pod kierunkiem prof. Dobrowolskiego [illegible] zebrał materiały do pracy o kulturze duchowej i społecznej tamtejszego ludu, [illegible] referuje swoją pracę na seminarium socjologicznym prof. Dobrowolskiego. Przed ostatecznym wykończeniem pracy do druku musi jeszcze przeprowadzić dodatkowe badania kwestionariuszowe w grudniu 1938 i styczniu 1939 w Polsce i uzupełnić materiałem z Zaolzia. Program pracy na najbliższość obejmuje: a) druk pracy mgra Władysława b) druk pracy mgra Smaków c) wykończenie [illegible] druku pracy mgra Kalickiego. Przyjęto do wiadomości jednogłośnie.

Sekretarz zawiadamia, że dr Agnieszka Dobrowolska zwróciła się do Komitetu o udzielenie informacji na badania wiejskich miejscowości Śląska Opolskiego i na odbicia fotograficzne do pracy nad przysłowiami śląskimi. Prezydium Komitetu [illegible] zawiadomiło autorkę, że jego wniosek [illegible] Instytutu Śląskiego w Opolu.

Sekretarz Komitetu [illegible] podnosi, iż wobec pewnej ilości pracowników z dziedziny ludoznawstwa w Królewskiej Hucie, byłoby rzeczą wskazaną, aby prace ich zostały jeszcze raz dokładnie skoordynowane i opracowany program badań. Wobec ośmiu dni prof. Dobrowolskiego i prof. Moszyńskiego, że za granicą opuszczają pracować w tej sprawie z Komitetem, sekretarz radzi, że wskazane jest [illegible] odbycie konferencji z prof. Dobrowolskim i Moszyńskim. Co do dyskusji, o której zabierali głos dyr. Lutman, prof. Dobrowolski i sekretarz, uchwalono upoważnić [illegible] Komitetu do zorganizowania tej konferencji.

II. Badania geograficzne. Monografia [illegible] pracę mgra Kuncharza o Jastrzębiowicach jest obecnie uzupełniana na podstawie uwag prof. Smolenskiego i prof. Dobrowolskiego. Gotowa do druku będzie z początkiem r. 1939. O dalszych pracach zamierzonych zapoznał nas przez Instytut Geograficzny U.J. zadania z nich nie wszystkie wykonane, należałoby Instytut zgrania obecnie uzupełnić nowe tematy, niejednokrotnie mniejsze, o problematyce nie tak wyłącznie barwnej. [illegible] W sprawie Atlasu geograficznego Śląska sekretarz zawiadamia, że Instytut Śląski zwrócił się w tej sprawie do prof. Zaborskiego, który na [illegible] zebrania Komisji odbycia konferencji kilku zainteresowanych instytucji, Komitetu Wydawnictw Śląskich, Instytutu Śląskiego i Instytutu Geograficznego U.J. dla ustalenia linii granicznej w zakresie badań geograficznych między pracami Komitetu a Instytutu Śląskiego. Uchwalono. Doc. Orniecki odczytał w zastępstwie prof. Smolenskiego wyjaśnienia co do [illegible] wydanych przez Instytut Geograficzny U.J. Prezydium Komitetu prof. Sroka uważa, że [illegible] prace [illegible] badania nad dialektem powinna poprzedzić [illegible] Kozierowicz, pracujący w porozumieniu z prof. Sroką, i p. Klimaszewski, który [illegible] zadania dziecięce w Instytucie Geograficznym U.J. Komitet uchwalił powierzyć tę sprawę przewodnictwu dra Kozierowicza i dra Klimaszewskiego pod [illegible] prof. Sroki i prof. Smolenskiego.

Program pracy na najbliższą przyszłość: a) druk pracy mgra Kuncharza o Jastrzębiowicach, b) wykończenie i druk prac, zaproponowanych przez Instytut Geograficzny, a przyjętych przez Prezydium Komitetu.

XII <u>Badania geologiczne</u>. Ukazały się [przeprowadzonych pod kierunkiem prof. Bohdanowicza, mianowicie prace] dwa numery Prac geologicznych, nr 4 zawierający pracę prof. Łomnickiego o glebach Górnego Śląska (cz. I, gleby rodzime) i nr 5, mieszczący pracę dra Koniora, zarys budowy geologicznej brzegu Karpackiego w obrębie arkusza Biała-Bielsko. 6. Przygotowany jest do druku nr 6 Prac, w którym zostaną ~~opracowane prace~~ opublikowane wyniki badań dra Stenza z dziedziny magnetyzmu ziemskiego w części Śląska oraz Stosana o pomiarach przyspieszenia siły ciężkości na Śląsku w r. 1937. Gotowy do druku jest numer nr 7 Prac, w którym mają się znaleźć prace paleontologiczne, mianowicie dra Kracha Badania nad miocenem śląsko-krakowskim i dra Bocheńskiego Opracowanie mchów z węglowych pokładów karbonu polskiego. Praca dra Bocheńskiego, bogato ilustrowana, ma być wydana w całości w języku obcym, ~~kiltury streszczenie~~ ze streszczeniem polskim. Komitet uchwalił, by praca dra Bocheńskiego została wydana w języku angielskim albo niemieckim, zależnie od możliwości przetłumaczenia, jak również, by 600 egzemplarzy odbitek tej pracy przyjąć Instytutowi Geologicznemu U.J. dla wymiany zagranicznej. W zakresie mapy geologicznej Śląska dr Konior ukończył zdjęcia arkusza Biała-Bielsko i przystępuje obecnie do druku mapy. Zachodzi jednak tutaj ta trudność, iż arkusz ten powstała część mapy już wydanej przez Komitet i okrawa na terenie województwa krakowskiego. ~~Tak~~ W dyskusji, w której prof. Nowak wyjaśnia, że w dziedzinie map geologicznych w dzisiejszym momencie musi być podstawą kartografii krajowej i innych części mapy z dalszymi, które zostaną w przyszłości opracowane, na wniosek prof. Kuźniara uchwalono porozumieć się w sprawie porozumienia pomiędzy Komitetem z wojewodą Grażyńskim. ~~Dalsze skartowanie Śląska zaolziańskiego zostanie dokonane przez~~ Dr Stechay prowadził dalsze badania geologiczno-morfologiczne nad Łodygowicami. Prof. Nowak zwraca uwagę, że dr Stechay, pracujący poprzednio w porozumieniu z nim, obecnie prowadzi swoje badania w oparciu o Instytut Geograficzny U.J., wobec czego nasuwa się wątpliwość, jakiż mają one charakter, morfologiczny czy geologiczny. W związku z tym Komitet uchwalił zwrócić się do prof. Smoleńskiego o wyjaśnienie. Dr Bocheński w dalszym ciągu prowadził badania nad opracowaniem roślinności węglowej w warstwach grupy Łaziskiej w kopalniach ks. Pszczyńskiego w zagłębiach śledzich i okręgu krakowskim. Dr Zerndt posunął znacznie naprzód swoje badania megaspor z pokładów grupy Łaziskiej zagłębia węglowego polskiego, sporządzone już zostały tabele zasięgu pionowego i występowania ilościowego poszczególnych typów spor w danych zespołach pokładów. Istnieje nadzieja, że cz. III Megaspor ~~zostanie odd~~ będzie mogła być oddana do druku z wiosną r. 1939. Prof. Nowak przedstawia wykonaną przez dra Zerndta mapę rozmieszczenia megaspor jak również wyjaśnia ~~st~~ stan pracy mgr. Kowalskiego, wyrażając nadzieję, że będzie ona gotowa do druku w ciągu roku. Program na przyszłość obejmuje: a) druk numerów 6 i 7 Prac geologicznych b) druk arkusza Biała-Bielsko c) skartowanie Śląska zaolziańskiego przez ~~dra~~ mgr. Książkiewicza albo dr Bartanówną i przez dra Stechaya d) druk mapy rozmieszczenia megaspor dra Zerndta e) wykończenie i druk części III Megaspor dra Zerndta f) dalsze badania magnetyczne dra Stenza na terenie Śląska, g) wykończenie i druk mapy mgr. Kowalskiego.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XIII <u>Prace gleboznawcze</u>. Prof. Łomnicki przygotowuje do druku drugą część swojej pracy o glebach śląskich, pomieszczającą gleby przeniesione, przede wszystkim naniesione z utworami dyluwialnymi i podyluwialnymi. Rękopis oraz mapki będą gotowe do druku wiosną r. 1939. Po ukończeniu tej części nastąpi badanie gleb Śląska Cieszyńskiego aż po nową granicę na Zaolziu. Dr Jahn ukończył pierwsze badania torfowisk na terenie Śląska. Ma nadzieję, że w ciągu okresu zimowego 1938/39 zbierze i zanalizuje wszystkie profile torfowe, przy czym przystąpi do ich opracowania. Program pracy na przyszłość obejmuje: a) druk ~~pr~~ części II pracy prof. Łomnickiego o glebach górnośląskich b) badania prof. Łomnickiego nad glebami Śląska Cieszyńskiego c) wykończenie i druk pracy dra Jahna o torfowiskach Śląska.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XIV <u>Prace biologiczne</u>. Postępowały one pod kierunkiem doc. Kozłowskiej i dra Stechaya. Prace botaniczne prowadzili mgr. Lindera nad zespołami roślinnymi w Beskidzie Śląskim od Bielska do Baraniej Góry, p. Rejment nad zróżnicowaniem zespołów murawowych w Beskidzie ze specjalnym uwzględnieniem wrzosowisk i p. Wilczek [i p. Toll], który wykonał badania nad zespołami leśnymi i łąkowymi Beskidu. ~~Prace~~ Badania zoologiczne przeprowadzili p. Stugren nad motylami Beskidu, dr Kuśnierz nad pluskwiakami różnoskrzydłymi i czerwcami ~~…~~, mgr Łagan nad drobnymi ssakami na terenie Beskidu, mgr Mikulska i dr Mikulski nad pajęczakami i ... w lasach i przełęczach Baraniej Góry. Materiał do nru 2 Prac biologicznych jest na ukończeniu, z początkiem r. 1939 zostanie on ~~[illegible]~~ oddany do oceny, przy czym pójdzie do druku. Program na przyszłość obejmuje: a) dalszy ciąg ~~prac~~ badań terenowych botanicznych i zoologicznych b) druk nru 2 Prac biologicznych. Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

~~Na wniosek sekretarza Komitet uchwalił oddać 100 egzemplarzy odbitki pracy p. Rejmenta o wrzosowiskach Beskidu Śląskiego, która ukaże się w nrze 2 Prac biologicznych, Zakładowi Systematyki i Geografii Roślin U.J.K. w Warszawie za zwrotem kosztów.~~

Sekretarz zawiadamia, że prof. B. Hrynkiewicz zwrócił się do Komitetu z prośbą o przyznanie stypendiów [przecięcie kosztów] 7
stypendialnych z Geografii Roślin U.J.K. 100 egzemplarzy odbitki pracy p. Rej zwanej „Wód zbiorników Beskidu Śląskiego, zwłaszcza w ich biologicznych właściwościach".

XIV. Sekretarz Komitetu przedstawia preliminarz budżetowy na okres 1 grudnia 1938 – 31 marca 1939 w kwocie zł. 36.700 oraz na rok budżetowy 1939/40 w kwocie zł 105.000 [przy tym, że zachodzi konieczność zmian w obu preliminarzach wysuwa z sekretariatu propozycja] na wniosek prof. Tuleji uchwalono:

a) przyjąć preliminarz budżetowy na okres 1 grudnia 1938 – 31 marca 1939 oraz na rok budżetowy 1939/40, przedstawiony przez sekretarza Komitetu i upoważnić Prezydium Komitetu do ostatecznego ich ustalenia z zastrzeżeniem dodatkowych wniosków Komitetu

b) upoważnić Prezydium Komitetu do zmniejszenia poszczególnych pozycji, ale by nie większy w ramach subwencji, którą otrzymał sejm śląski

c) upoważnić Prezydium Komitetu do przeprowadzenia zmian potrzeby wynikłych.

XV. Bibliotece Polskiej Akademii Umiejętności uchwalił Komitet przyznać zł. 2.000 w ramach dotacji Komitetu na zakup wydawnictw i opracowań, odnoszących się do Śląska.

XVI W sprawach bieżących na wniosek sekretarza Komitet [wydrukuje wydawnictwo] postanowił [wypłacić] naszej pisarce honorarium autorskie za prace drukowane w wydawnictwach Komitetu: za arkusz formatu 8° zł 100.- za [folio] format 4° zł. 80. Co do honorarium autorskiego za tom II Historii Śląska, powstałej Komitet na dzień dzisiejszy [wyznacza] za 1 arkusz druku.

Na tym posiedzenie zamknięto

Globalna suma wydatków wynosiła w obecnie sprawdzanym zł. 109.684-77, na poszczególne działy przypada: ~~Badania antropologiczne zł. 8.185~~, prehistoria zł 14.695, Historia Śląska 8 t. 2.500, antropologia zł. 2.423.10, prehistoria zł 11.204.96, Historia Śląska do r. 1400 t. I zł 3.360, Historia Śląska 1400 - 1740 zł. 580, monografie historyczne zł 1.635.45, wydawnictwa źródłowe zł. 1.844.80, Ruiny śląskie 15.165.30, etnografia zł 13.928.72, ekonomia 7.459.45, geologia 23.239.63, gleboznawstwo 860, botanika 4.852, Bibliografia polska 10.000, biblioteka ~~2.085~~ 202.69, ~~wydawnictwa~~ na Kongres historyczny w Zurichu zł. 750, sekretariat 2.950, drobne zł 733.27, pomożenie zł 130.

Historia przemysłu zł. 3.351.-

Z gremplan Korchiny

PROTOKÓŁ

posiedzenia Komitetu Wydawnictw Śląskich Polskiej Akademii Umiejętności w dniu 30 listopada 1938.

Przewodniczący ks. prof. Michalski, sekretarz prof. Semkowicz.
Obecni: Z Katowic naczelnik Kostka w zastępstwie wojewody Grażyńskiego, ks. prałat Szramek, dyrektor Lutman; z Krakowa prof. Dąbrowski, prof. Dobrowolski, prof. Krzyżanowski, prof. Kutrzeba, prof. Jan Nowak, prof. Stołyhwo, prof. Sulimirski, prof. Szafer i doc. Ormicki w zastępstwie prof. Smoleńskiego; z Poznania prof. Rutkowski; z Warszawy dyr. Jakimowicz.
Usprawiedliwili nieobecność: z Katowic woj. Grażyński, dyr. Dobrowolski i nacz. Zawidzki; z Krakowa prof. Smoleński; z Warszawy doc. Kozłowska.
Protokołuje doc. Mikucki.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu posiedzania Komitetu w dniu 2 grudnia 1937 doc. Mikucki przedstawia sprawozdanie finansowe z działalności Komitetu za czas 3 grudnia 1937 - 30 listopada 1938. Ogólna suma wydatków wyniosła w okresie sprawozdawczym zł 109.689,77, na poszczególne działy przypada: Antropologia zł 7.243,10, prehistoria zł 11.404,96, Historia Śląska do roku 1400 t.II zł 3.360,-, Historia Śląska 1400 - 1740 zł 580,-, monografie historyczne zł 1.635,45, historia przemysłu śląskiego zł 3.351,-, badania językowe zł 1.844,80, Pieśni Śląskie zł 15.165,30, etnografia zł 13.928,72, ekonomia zł 7.459,45, geologia 23.239,63, gleboznawstwo zł 860,-, biologia zł 4.852,-, Bibliografia Polska zł 10.000,-, biblioteka zł 202,09, Kongres Historyczny w Zurychu zł 750,-, sekretariat zł 2.950,-, drobne zł 733,27, posiedzenie zł 130,-.

Po dyskusji, w której zabierali głos prof. Krzyżanowski, prof. Kutrzeba, prof. Rutkowski, prof. Stołyhwo i sekretarz, przyjęto sprawozdanie finansowe do wiadomości.

Następnie przystąpiono do sprawozdania naukowego na czas 3 grudnia 1937 - 30 listopada 1938. Na wniosek sekretarza połączono to sprawozdanie z ustaleniem programu naukowego i finansowego prac Komitetu na czas 1 grudnia 1938-31 marca 1939 i na rok budżetowy 1939/40.

I. Badania antropologiczne. Skład rasowy ludności powiatu pszczyńskiego został już opracowany i praca znajduje się w druku. W powiecie rybnickim zbadano 10.850 osób, obecnie opracowuje się zebrany materiał i sporządza mapy. Ukończono również gromadzenie materiałów powiatów świętochłowickiego i katowickiego, przystąpiono zaś do badań w powiecie tarnogórskim. Opracowanie konstrukcyjne zostało podzielone na dwie części. Część pierwsza mieści w sobie materiał statystyczny i zmapowanie cech antropologicznych poszczególnych powiatów, część druga obejmie wyniki analizy rasowej i syntetyczne zakończenie. Program pracy na przyszłość: a/ Druk części pierwszej /powiaty pszczyński i rybnicki/, b/dalsze badania na terenie powiatów tarnogórskiego i lublinieckiego, oraz na Śląsku cieszyńskim. Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

II. Badania prehistoryczne. Ukazał się Nr 3 Prac prehistorycznych, zawierający pracę dra Jamki o ozdobach oręża i narzędzi z okresu późnolatyńskiego i rzymskiego na Śląsku oraz sprawozdania z badań prof. Kostrzewskiego w Syrini i dra Jakimowicza w Lubomi w roku 1936. W przygotowaniu znajduje się Nr 4 Prac, który obejmie sprawozdania z badań prof. Kostrzewskiego i mgr Bartysa, przeprowadzonych w roku 1937. Badania terenowe prowadził w okresie sprawozdawczym tylko dyr. Jakimowicz, w dalszym ciągu na terenie Lubomi. Mgr Bartys, przydzielony do Muzeum Śląskiego w Katowicach, rozwijał w dalszym ciągu działalność propagandową za pośrednictwem prasy, radia i odczytów, prowadził badania terenowe w powiatach pszczyńskim, rybnickim, katowickim, lublinieckim i na Grodzisku w Starym Bielsku, pracował nad mapą stanowisk prehistorycznych na Śląsku oraz inwentaryzował i magazynował zbiory prehistoryczne Muzeum Śląskiego. Prof. Sulimirski, który po śp. prof. Żurowskim objął kierownictwo pracami prehistorycznymi Komitetu, odbył w czasie 23 stycznia - 18 lutego 1938 podróż do Niemiec dla dokładnego zaznajomienia się ze stanem i organizacją prac i badań prehistorycznych na niemieckiej części Śląska oraz z tamtejszymi Muzeami. Dr Jamka dla wykończenia pracy wydanej w Nrze 3 Prac zwiedził zbiory prehistoryczne Śląska i Małopolski, zbierając materiały w 24 muzeach. Dr Durczewski nadesłał część rękopisu swojej pracy o grupie śląsko - małopolskiej kultury łużyckiej, część pierwszą nadeśle w połowie grudnia. W wydaniu zeszytu 1 Atlasu Grodzisk śląskich nastąpiła zwłoka. Dr Bąk wpisał materiał onomastyczny na plany sytuacyjne sporządzone przez inż. Launera. Klisze są już gotowe, całe wydawnictwo jest już zupełnie przygotowane do druku, ~~niestety, zaginęła na poczcie przedmowa, wysłana przez dyr. Jakimowicza z Warszawy do Krakowa~~. Dalszy program pracy obejmuje: a/badania terenowe prof. Kostrzewskiego i dyr. Jakimowicza, b/poszukiwania w terenie mgra Bartysa ~~w Studzienicach~~, na górze Zamek ~~w~~ Cieszynie, ~~w Gródku pod Jabłonkowem, w Międzyświeciu pod Skoczowem i w Krzyżkowicach pow. rybnicki~~, c/dalszą pracę mgra Bartysa w Muzeum Śląskim, d/druk Nr 4 Prac prehistorycznych, d/druk pracy Durczewskiego, e/wydanie zeszytu 1 Atlasu grodzisk, f/przygotowywanie materiału do zeszytu 2 Atlasu. Przyjęto do wiadomości i uchwalono po dyskusji, w której zabierali głos prof. Sulimirski, prof. Dąbrowski, dyr. Jakimowicz, prof. Kutrzeba, prof. Dobrowolski, prof. Nowak i sekretarz. Wobec stwierdzenia w dyskusji potrzeby uzyskania dla Muzeum Śląskiego stałej siły prehistorycznej i oświadczenia naczelnika Kostki, że stworzenie stałego etatu dla prehistoryka prawdopodobnie nie natrafi na trudności, na wniosek prof. Szafera uchwalono zwrócić się do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z propozycją, by w Muzeum Śląskim obok etatu kustosza biologa został stworzony etat kustosza prehistoryka. Równocześnie uchwalono podnieść miesięczne wynagrodzenie mgra Bartysa do kwoty zł 230,-.

II. Budynki przeistoryczne. Umowa dla Dr 3 Treo przeistoryczny, za-
wierający treo dwa dwuki o ondolach drzewa i wegrzydzi z oferem pdenolityczny-
go xx i rymskiego na Ślęży oraz wprowadzenia z wiekiem prof. Kostrzewskiego
w Cyrinh i dra Jakimowicza w Lubieni w roku 1936. W przygotowaniu znajduje się
Nr 4 Treo, który obejmie zbadanie z badań prof. Kostrzewskiego i dwa bar-
dzo, przeprowadzonych w roku 1937. Badania terenowe prowadził w okresie wa-
kacyjnym tylko dyr. Jakimowicz, w którym celem na terenie Lubieni. Dyr. Bar-
wicz przydzielony do Muzeum Śląskiego Lutowiecki, rozwijał w latach ciągu
dalszych poszukiwań na podstawie mistrzów pracy, radio i odczytów, prowadził
badania terenowe w powiatach pszczyńskim, rybnickim, kattowickim, Lublińskie-
go i na Opolszczyźnie w Starym Bielsku, przeszedł nad mapą archiwalny przedstory-
czny na Śląsku oraz inwentaryzował i zregestrował zabytki przedstoryczne Mu-
zeum Śląskiego. Prof. Bulhardt, którzy po śp. prof. Żurowskim objął kierow-
nictwo prac od roku 1938 poświęcił Kom. Ochr. Zabytków - IB Ju-
go 1938 podróż do Włoch dla dokładnego zapoznania się ze stanem i or-
ganizacją prac i badań przeistorycznych na niemieckiej części Śląska oraz z
tamtejszymi muzeami. Do Danka dla wykopaliskowych wydanej w Treo 3 Treo zwie-
dził zbiory przeistoryczne Śląska i Małopolski, ułożenie materiały w 24 ma-
nesach. Do Durowskiej materiał część wskoblan ewo tej pracy o grupie Śląsko -
małopolskiej kultury łużyckiej. część starsza, należąc w poźowie grudnia.

W wydaniu zeszytu I Atlasu Grodzisk śląskich nastąpiła zwłoka. Do tej wpłaci
materiał ilustracyjny na płyty wymagało przeróbek ink. Zamiast.
Kilkoro są już gotowi, oraz wykonanie jest tuż ukończenie przygotowane do dru-
ku, niestety, względy na pozostałe przodowe, wydanie przesz dyr. Jakimowicza
z Wrocławy do Krakowa. Dalszy program pracy obejmuje: a/badania terenowe
prof. Kostrzewskiego i dyr. Jakimowicza, b/poszukiwania w terenie Partyi-
ca w Studzienicach, na górze Zamek w Oleśnie, w Grodźcu pod Jabłkowem, w
okolicy Bielska pod Skoczowem i w Krzyżkowicach pow. Rybnicki, c/dalszy prze-
bieg Partyan w Muzeum Śląskim, d/druk Nr 4 Prac przeistorycznych, d/druk
pracy Durowskiego, e/wydanie zeszytu I Atlasu grodzisk, f/przygotowywanie
materiału do zeszytu 2 Atlasu. Przystąpiono do wiadomości i wolwalono po dyskusji,
w której zabrali głos prof. Bulhardt, prof. Dąbrowski, dyr. Jakimowicz,
prof. Kostrzewski, prof. Dobrowolski, prof. Tomek i sekretarz. Wobec stwierdze-
nia w dyskusji potrzeby nabycia dla Muzeum Śląskiego stałej oraz prehis-
torycznej i odwiadczenia muzealnika Kostrzewskiego, że utworzenie stałego etatu dla
prehistoryka przedstawiałoby nie natrafi na trudności, na wniosek prof. Sza-
fera wolwalono zwrócić się do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z propozycją,
by w Muzeum Śląskim obok etatu kustosza biologa mógł stworzony etat kusto-
sza prehistoryka. Równocześnie wolwalono podniesienie miesięcznego wynagrodzenia
pracy Bartyan do kwoty zł 250.-.

III. Prace ekonomiczne. Na wniosek prof. Krzyżanowskiego przystąpiono w tym punkcie porządku dziennego do sprawozdania z prac ekonomicznych Komitetu. Dr Zaleski kończy przerabianie swojej pracy o historii przemysłu śląskiego. Najwięcej przeróbek wymaga tom I, zwłaszcza jego ustępy początkowe, autor pozostaje w tym względzie w stałym kontakcie z prof. Rutkowskim. Dr Godziński z pracy swojej o rynku warzywniczym na Śląsku nie nadesłał szczegółowego sprawozdania, gdyż odbywa służbę wojskową. W okresie wakacyjnym zbierał na terenie Śląska materiały do pracy. Praca nad historią uwłaszczenia chłopów na Śląsku stanęła na martwym punkcie, gdyż kandydat, który miał ją powierzoną, zrezygnował. W dyskusji na temat pracy dra Zaleskiego, w której zabierali głos prof. Rutkowski, prof. Krzyżanowski, sekretarz Komitetu i prof. Kutrzeba podkreślono, że mimo pewnych niedociągnięć w części historycznej pracę tę należy drukować, zostawiając autorowi czas na uzupełnienie jej i poprawę. Historię uwłaszczenia włościan na Śląsku na wniosek prof. Rutkowskiego w porozumieniu z dyr. Lutmanem uchwalono powierzyć dr. Bergerównie, która pierwotnie miała ją rozpocząć w Instytucie Śląskim. Prof. Krzyżanowski proponuje, by Komitet zainicjował pracę na temat rozwoju kapitalizacji w Polsce. Naczelnik Kostka i prof. Kutrzeba wyjaśniają, że ze względów zasadniczych [illegible] Komitet mógłby subwencjonować tylko tę część pracy, która by odnosiła się do udziału Śląska w kapitalizacji. Całość zagadnienia mogłaby być opracowana tylko wówczas, gdyby znalazły się fundusze na tę pracę poza Komitetem. Równocześnie uchwalono pozostawić kwestię rozpoczęcia tej pracy porozumieniu prezydium Komitetu z wojewodą Grażyńskim. Program pracy na przyszłość obejmuje: a/wykończenie i druk pracy dra Zaleskiego, b/dalszą pracę dra Godzińskiego, c/pracę dra Bergerówny nad historią uwłaszczenia włościan na Śląsku.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

IV. Historia Śląska do roku 1400, tom II. Druk tego tomu został rozpoczęty pracą prof. Silnickiego o historii Kościoła na Śląsku, która obejmie przeszło 20 arkuszy. Najbliższe ostatecznego wykończenia są rozdziały prof. Grodeckiego i prof. Tymienieckiego o wsi śląskiej przed i po kolonizacji. Prof. Grodecki wykończy swoją pracę do końca lutego 1939, oblicza ją na około 12 arkuszy druku. Prof. Tymieniecki ukończy gruntowną przeróbkę swego rozdziału z początkiem roku 1939, objętość oblicza na około 15 arkuszy. Prof. Semkowicz z powodów od niego niezależnych nie może ukończyć opracowania historii rycerstwa śląskiego przed jesienią 1939. Natomiast prof. Wojciechowski zawiadomił, że wobec jubileuszu Wrocławia w roku 1941 i wydawnictw, które w związku z tym jubileuszem w roku tym się ukażą, nie będzie mógł ukończyć swojej pracy o miastach przed rokiem 1941. Gdy chodzi o dalszy ciąg Historii Śląska /1400-1740/, praca posuwa się naprzód. Dr Piotrowicz opracowujący historię Śląska w wieku XV doszedł już do końca panowania Kazimierza Jagiellończyka i pierwszych lat Olbrachta. Dr Pociecha i dr Lepszy syetamatycznie zbierają ma-

teriały do historii Śląska w latach 1500 - 1618, doc. Piwarski gromadzi materiał do dziejów Śląska w czasach Sobieskiego. W dyskusji podkreślono konieczność jak najrychlejszego wydania drukiem całego tomu II Historii Śląska do roku 1400 i uchwalono, by prof. Kutrzeba spowodował dostarczenie rękopisu przez prof. Wojciechowskiego najdalej do końca roku 1939. Dalszy program pracy obejmie: a/ukończenie druku pracy prof. Silnickiego, b/druk prac prof. Grodeckiego i prof. Tymienieckiego, c/rozpoczęcie druku pracy prof. Semkowicza i pracy prof. Wojciechowskiego, d/dalsze zbieranie materiału i przygotowywanie do druku prac do Historii Śląska 1400 - 1740.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

V. Monografie historyczne i Fontes. Doc. Piwarski ukończył zbieranie materiałów w archiwach zagranicznych do pracy o Jakubie Sobieskim na Śląsku (1691-1737), obecnie uzupełnia materiały archiwalne polskie. Praca będzie gotowa w marcu 1939. Dr Szczotka, który podjął się opracowania stosunków gospodarczych i kulturalnych na Śląsku cieszyńskim w latach 1490 - 1621, w dalszym ciągu prowadzi poszukiwania archiwalne. Prof. Vetulani odbył w marcu 1938 podróż do Wrocławia dla zebrania materiałów do pracy o pomnikach polskiego ustawodawstwa synodalnego na Śląsku w wiekach średnich. Dr Pieradzka udaje się do archiwów śląskich, by zebrać materiały do monografii o Władysławie Opolczyku. W dziale Fontes zupełnie gotowe do druku jest wydanie Księgi Henrykowskiej w opracowaniu doc. Budkowej pod kierunkiem prof. Semkowicza. Przygotowane ono zostało na podstawie fotografii oryginału, znajdującego się w Archiwum Diecezjalnym w Wrocławiu. Wobec tego, że trudno ogłosić to wydawnictwo bez porozumienia z Archiwum, a istnieje obawa odmowy, ks. prałat Szramek podjął się zasięgnąć prywatnych informacji w Wrocławiu i podać je do wiadomości prezydium Komitetu. Co do rachunków Zygmunta I, jako księcia głogowskiego, Komitet, złożony z prof. Dąbrowskiego, prof. Kutrzeby i prof. Semkowicza uznał, by zaniechać tego wydawnictwa. Prace nad genealogią Piastów śląskich doc. Mikuckiego i dr. Piotrowicza postępują systematycznie naprzód, dr Piotrowicz zbiera również planowo materiały do regestów dokumentów śląskich w archiwach polskich. W sumie zebrał około 1300 opisów. Program pracy na przyszłość: a/druk Księgi Henrykowskiej, b/druk pracy doc. Piwarskiego o Jakubie Sobieskim w Olawie, c/wyjazd dra Szczotki do archiwów Cieszyna, Opawy i czeskich, d/wyjazd dr. Pieradzkiej do archiwów śląskich, e/ewentualne wyjazdy doc. Mikuckiego i dra Piotrowicza do Wrocławia, Pragi, Wiednia i Monachium, f/wyjazd dra Piotrowicza do archiwów polskich.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

W tym punkcie porządku dziennego przystąpiono do sprawy polskiej stacji naukowej w Wrocławiu. Po dyskusji, w której zabierali głos dyr. Lutman, prof. Kutrzeba, prof. Rutkowski i sekretarz, Komitet stanął na stanowisku, że obecna sytuacja polityczna nie rokuje nadziei pomyślnego wyniku starań i wobec tego należy zaczekać, a tymczasem zebrać

zebrać materiał informacyjny i przedstawić go wojewodzie Grażyńskiemu i czynnikom dyplomatycznym.

VI. Stosunki kulturalne Śląska z resztą Polski. Praca doc. Barycza nad stosunkami kulturalnymi śląsko - polskimi w dobie humanizmu nie postąpiła prawie wcale naprzód z powodu innych zajęć autora, urzędowych i zawodowych oraz niekorzystnych warunków domowych. Nie zdołał on wykorzystać jeszcze archiwów kapitulnych gnieźnieńskiego i poznańskiego oraz materiałów Biblioteki Narodowej. Wiz. Ogrodziński kończy pracę nad ustaleniem tekstu poematu Fabera Sabothus et Silesia, pozostaje jeszcze skolacjonowanie tekstu z rękopisem Biblioteki Miejskiej w Wrocławiu Nr 1854, który został zamówiony do Krakowa przez Bibliotekę PAU. Wiz. Ogrodziński zebrał nadto materiał biograficzny mało znanego humanisty polskiego Jana Kierzkińskiego i pracuje nad wyświetleniem czasu powstania i pierwotnego układu rękopisu wrocławskiego Skargi umierającego. Prof. Birkenmajer nie mógł, niestety, posunąć swojej pracy o Piotrze Gaszowcu, podejmuje się zrobić to dopiero w roku 1939. Program na przyszłość obejmuje wykończenie i rozpoczęcie druku prac będących w toku.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

VII. Konkurs na prace historyczne. Wobec tego, że w okresie sprawozdawczym nie wpłynęła żadna praca konkursowa, uchwalono przedłużyć konkurs na rok następny.

VIII. Prace językowe. Przedruk pracy prof. Nitscha o dialektach Śląska jest na ukończeniu. Ponieważ druk anastatyczny okazał się zbyt drogi, dokonano w kraju zwyczajnego przedruku, co równocześnie ułatwiło wprowadzenie w tekst poprawek i uzupełnień. Kończy się również druk pierwszej części tekstów gwarowych dra Bąka, obejmuje ona 10 miejscowości. Przygotowuje się do druku dalsza seria tekstów już zebranych. Praca ks. Gołąba o gwarze wsi Schodni znajduje się w rewizji u prof. Nitscha po czym zostanie oddana do druku. Słownik gwar śląskich p. Biermańskiego wymaga jeszcze uzupełnień przez badania terenowe, trudne obecnie dla autora zajętego obecnie w Instytucie Bałtyckim w Gdyni. Konieczne jest uzyskanie dla niego urlopu kilkotygodniowego. Sprawa wydania Psałterza Floriańskiego przez dyr. Bernackiego przy współpracy uczonych lwowskich z subwencji Sejmu Śląskiego została rozwiązana przez to, że Ossolineum przejęło dokończenie tego wydawnictwa na własny koszt. Prof. Taszycki zgłosił gotowość opracowania przy pomocy doc. Rosponda, mgra Hrabca i mgra Badeckiego Słownika nazw miejscowych Śląska, który by objął rozwój poszczególnych nazw miejscowych od czasów najdawniejszych aż do ich germanizacji włącznie. Praca nad ekscerpowaniem źródeł dla Słownika już rozpoczęta, z zebraniem pełnych materiałów obliczona być musi na parę lat. Program pracy w przyszłości obejmuje: a/ukończenie druku prac prof. Nitscha i dra Bąka, b/druk drugiej serii tekstów gwarowych dra Bąka, c/druk pracy ks. Gołąba o gwarze Schodni, d/prace nad przygotowaniem materiałów do Słownika

nazw miejscowych na Śląsku.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

IX. Pieśni Śląskie. Ukończono druk tomu II, liczącego 800 stron i zawierającego pieśni balladowe o zalotach i miłości ze zbiorów ks. prałata Szramka w opracowaniu mgr. Ligęzy i dyr. Stoińskiego. Rozpoczęto druk tomu III, który obejmie varia miłosne, pieśni obrzędowe i rodzinne. Druk tego tomu doszedł już do 12 arkuszy. Dla uzgodnienia tego wydawnictwa z rozpoczętą przez Instytut Śląski akcją gromadzenia materiałów do pieśni ludowych sposobem fonograficznym, odbyła się konferencja dyr. Lutmana, dyr. Stoińskiego i kierownika Centralnego Archiwum Fonograficznego w Warszawie dra Pulikowskiego, na której ustalono, że materiały zebrany drogą fonograficzną będzie służył do uzupełnienia wydawanych przez Komitet Pieśni śląskich. Program pracy na przyszłość: a/dokończenie druku tomu III, b/gromadzenie materiałów do tomu IV, który obejmie tańce ludowe.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

X. Prace etnograficzne i socjologiczne. Badania w tej dziedzinie obejmują kulturę materialną, duchową i społeczną ludu śląskiego. Praca nad kulturą duchową pozostaje pod kierunkiem prof. Moszyńskiego, praca nad kulturą społeczną pod kierunkiem prof. Dobrowolskiego. Do druku przygotowuje się obecnie część 3 monografii Gładysza o zdobnictwie ludowym na Śląsku, poświęcona zdobnictwu barwnemu. Autor musi jeszcze wyczerpać materiały z środkowej części woj. Śląskiego, z Zaolzia i Czadeckiego, ostateczne wykończenie pracy do druku przewiduje na wiosnę roku 1940. Mgr Strzałko pracy swojej o budownictwie sakralnym drewnianym na Śląsku wykończył w całości do druku 5 rozdziałów, pozostaje do wykończenia tylko rozdział ostatni i zakończenie. Klisze do tego wydawnictwa są w całości gotowe, tekst będzie przygotowany do druku w całości z początkiem roku 1939. Mgr Malicki, który pod kierunkiem prof. Dobrowolskiego badał na terenie góralszczyzny śląskiej kulturę duchową i społeczną tamtejszego ludu, referuje obecnie swoją pracę na seminarium socjologicznym U.J. Przed ostatecznym wykończeniem pracy do druku musi jeszcze przeprowadzić dodatkowe badania w zimie 1938/9 w Wiśle i na Zaolziu. Program pracy na przyszłość: a/druk pracy mgra Gładysza, b/druk pracy mgra Strzałki, c/wykończenie i rozpoczęcie druku pracy mgra Malickiego.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

Sekretarz zawiadamia, że dr Agnieszka Dobrowolska zwróciła się do Komitetu o subwencję na badania w kilku miejscowościach Śląska Opolskiego i na zdjęcia fotograficzne do pracy nad piernikami śląskimi. Prezydium Komitetu skierowało autorkę do Instytutu Śląskiego. Sekretarz podkreśla, iż wobec większej ilości pracowników w dziedzinie etnografii w Krakowie i w Katowicach należy dążyć do tego, aby prace ich zostały bardziej niż dotąd skoordynowane i opracowany program badań. Wobec gotowości prof. Dobrowolskiego i prof. Moszyńskiego współpracy w tej mierze z Komitetem, sekretarz sądzi, że wskazane jest odbycie konferencji w tej sprawie. Po dyskusji, w której zabierali glos

dyr.Lutman i sekretarz, uchwalono, aby prezydium Komitetu zwołało tę konferencję.

XI. Badania geograficzne. Mgr Marchacz uzupełnia obecnie swoją monografię o Świętochłowicach na podstawie ocen prof. Smoleńskiego i prof. Dobrowolskiego. Praca będzie gotowa do druku z początkiem roku 1939. Gdy chodzi o pracę proponowane przez Instytut Geograficzny U.J. na poprzednich posiedzeniach Komitetu, żadna z nich nie została wykonana, natomiast Instytut zgłasza obecnie zupełnie nowe prace, których tematy i koszty wykonania budzą niejednokrotnie wątpliwości. Sekretarz zawiadamia, że Instytut Śląski zwrócił się w sprawie Atlasu geograficznego Śląska do prof. Zaborskiego, Wobec tego, że analogiczny Atlas miał być opracowywany przez Instytut Geograficzny U. J. dla Komitetu, zachodzi konieczność odbycia konferencji Komitetu, Instytutu Śląskiego i Instytutu Geograficznego U. J. dla ustalenia linii granicznej w zakresie badań geograficznych między pracami Komitetu a Instytutu Śląskiego. Uchwalono. Doc. Ormicki w zastępstwie prof. Smoleńskiego udziela wyjaśnień na temat prac zgłoszonych na obecnym posiedzeniu, po czym uchwalono oddać prezydium Komitetu decyzję co do rozpoczęcia opracowania i ewentualnie druku tematów z tym, że Instytut Geograficzny U.J. przedstawi dokładny plan pracy i szczegółowy preliminarz wydatków. Prof. Nowak podkreśla, że badania nad dyluwium prowadzi równocześnie dwu pracowników, dr Książkiewicz, pracujący pod kierunkiem prof. Nowaka, i dr Klimaszewski, który rozpoczął swą pracę w Instytucie Geograficznym U.J. Uchwalono wyjaśnienie i załatwienie tej sprawy pozostawić bezpośredniemu porozumieniu prof. Nowaka i prof. Smoleńskiego. Program pracy na przyszłość: a/druk pracy mgra Marchacza o Świętochłowicach, b/ewentualne rozpoczęcie opracowywania tematów, zaproponowanych przez Instytut Geograficzny U.J., a przyjętych przez prezydium Komitetu.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XII. Badania geologiczne. Ukazały się dwa numery prac geologicznych, Nr 4 zawierający pracę prof. Łozińskiego o glebach Górnego Śląska /część I Gleby rodzime/ i Nr 5, w którym znajduje się praca dra Koniora, Zarys budowy geologicznej brzegu karpackiego w obrębie arkusza Biała-Bielsko. Przygotowuje się do druku Nr 6 Prac, w którym zostaną opublikowane wyniki badań, przeprowadzonych pod kierunkiem prof. Banachiewicza, a mianowicie praca dra Stenza, Zdjęcie magnetyczne północnej części Śląska, oraz praca ślusarza o pomiarach przyspieszenia siły ciężkości na Śląsku w roku 1937. Gotowy jest również do druku Nr 7 Prac, w którym pomieszczone zostaną dwie prace paleontologiczne, mianowicie dra Kracha, Badania nad miocenem śląsko - Krakowskim i dra Bocheńskiego, Owocowania niektórych Sygillariów Karbonu polskiego. Praca dra Bocheńskiego, bogato ilustrowana powinna być wydana w całości w języku obcym z streszczeniem polskim. Uchwalono wydać pracę w języku angielskim albo niemieckim, zależnie od możliwości przetłumaczenia i przyznać 600 egzem-

plarzy odbitek tej pracy Instytutowi Geologicznemu U.J. dla wymiany zagranicznej. W zakresie mapy geologicznej Śląska dr Konior ukończył reambulację arkusza Biała-Bielsko i przystąpił do opracowanie druku mapy. Zachodzi jednak ta trudność, że arkusz ten powtarza część mapy wydanej poprzednio i wkracza na teren województwa krakowskiego. Po dyskusji, w której prof. Nowak wyjaśnił, że w dziedzinie map geologicznych rozsrzygającym momentem powonna być jednostka kartografii krajowej i związek z mapy z dalszymi, które zostaną opracowane, na wniosek prof. Kutrzeby uchwalono pozostawić tę sprawę porozumieniu prezydium Komitetu z wojewodą Grażyńskim. Dr Nechay prowadził dalsze badania morfologiczno-geologiczne nad pogórzem cieszyńskim. Prof. Nowak zwraca uwagę, że dr Nechay, który rozpoczął swoją pracę pod jego kierunkiem, obecnie prowadzi swoje badania w oparciu o Instytut Geograficzny U.J. Wobec tego nasuwa się wątpliwość, jaki charakter posiada praca dra Nechaya, morfologiczny czy geologiczny. Uchwalono zwrócić się do prof. Smoleńskiego o wyjaśnienie. Dr Bocheński w dalszym ciągu prowadził badania nad owocowaniem roślinności węglowej w warstwach grupy łękowej, w kopalniach księcia pszczyńskiego, w Łaziskach Średnich i w okręgu krakowskim, dr Zerndt posunął znacznie naprzód swoje prace nad megasporami z pokładów grupy łękowej Zagłębia węglowego polskiego. Sporządzone już zostały tabele zasięgu pionowego i występowania ilościowego poszczególnych typów spor w danych zespołach pokładów. Istnieje nadzieja, że część trzecia megaspor będzie mogła być oddana do druku z wiosną 1939. Prof. Nowak przedstawia wykończoną w całości przez dra Zerndta i gotową do druku mapę rozmieszczenia megaspor. Udziela również wyjaśnień co do stanu pracy inż. Kowalskiego i wyraża nadzieję, że będzie ona gotowa do druku w ciągu roku. Program na przyszłość obejmuje: a/druk Nru 6 i 7 Prac geologicznych, b/druk arkusza Biała - Bielsko, c/skartowanie Śląska Zaolziańskiego przez dra Książkiewicza albo dra Burtanównę i przez dra Nechaya, d/druk mapy rozmieszczenia megaspor dra Zerndta, e/wykończenie i druk części III megaspor dra Zerndta, f/ dalsze badania magnetyczne na terenie Śląska, g/wykończenie i rozpoczęcie druku mapy inż. Kowalskiego.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XIII. <u>Prace gleboznawcze.</u> Prof. Łoziński przygotowuje do druku drugą część swojej pracy o glebach śląskich, poświęconą glebom przeniesionym, przede wszystkim związanym z utworami dyluwialnymi i podyluwialnymi. Rękopis oraz tablice będą gotowe do druku z wiosną 1939. Po ukończeniu tej pracy nastąpi badanie gleb Śląska cieszyńskiego, aż po nową granicę na Zaolziu. Dr Jaroń nie ukończył jeszcze badania torfowisk na terenie Śląska. Ma nadzieję, że w ciągu okresu zimowego 1938/9 zbierze i zanalizuje wszystkie profile torfowe po czym przystąpi do opracowania materiału. Program pracy na przyszłość: a/druk części drugiej pracy prof. Łozińskiego o glebach górnośląskich, b/badania prof. Łozińskiego nad glebami Śląska cieszyńskiego, c/wykończenie i druk pracy dra Jaronia o torfowiskach Śląska.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

XIV. <u>Prace biologiczne</u>. Postępowały one pod kierunkiem doc. Kozłow-

skiej i dra Nechaya. Prace botaniczne prowadzili: Mgr Ludera nad zespołami roślinnymi w Beskidzie Śląskim od Bielska do Baraniej Góry, p.Rejment nad wyróżnieniem zespołów mszystych w Beskidzie ze specjalnym uwzględnieniem wątrobowców, i p. Wilczek, który rozpoczął badania nad zespołami leśnymi i łąkowymi Beskidu. Badania zoologiczne przeprowadzili: P. Stuglik i p. Toll nad motylami Beskidu, dr Kuśnierz nad pluskwiakami różnoskrzydłymi i czerwcami, mgr Sagan nad drobnymi ssakami na terenie Beskidu, mgr Mikulska i dr Mikulski nad pająkami i jętkami w lasach i potokach Baraniej Góry. Materiał do Nru 2 Prac Biologicznych jest na ukończeniu, z początkiem roku 1939 zostanie oddany do rewizji, po czym pójdzie do druku.Program pracy na przyszłość a/dalszy ciąg badań terenowych botanicznych i zoologicznych, b/druk Nru 2 Prac biologicznych.

Przyjęto do wiadomości i uchwalono.

Wobec tego, że należyty postęp prac biologicznych wymaga stałego kierownictwa doświadczonej siły naukowej, a stały pobyt doc. Kozłowskiej w Warszawie uniemożliwia jej należytą kontrolę i kierownictwo pracami, Komitet w związku z swoją uchwałą z dnia 2 grudnia 1937 i stworzeniem w Muzeum Śląskim etatu kustosza biologa upoważnia ponownie prof. Szafera do wskazania osoby kandydata na to stanowisko. Sekretarz zawiadamia, że prof. Bolesław Hryniewiecki zwrócił się do Komitetu z prośbą o przyznanie po cenie kosztów Zakładowi Systematyki i Geografii Roślin U.J.P. w Warszawie 100 egz. odbitki pracy p. Rejment o wątrobowcach Beskidu Śląskiego, mającej się ukazać w Nr 2 Prac Biologicznych. Uchwalono.

XV. Bibliotece Polskiej Akademii Umiejętności przyznano zł 2000,- w ramach dotacji Komitetu na zakup i oprawę wydawnictw, odnoszących się do Śląska.

XVI. Sekretarz Komitetu przedstawia preliminarz budżetowy na okres 1 grudnia 1938 - 31 marca 1939 w kwocie zł 36.700 oraz na rok budżetowy 1939/40 w kwocie zł 105.000,-. Wobec tego, że zachodzi konieczność zmian w obu preliminarzach w związku z uchwałami obecnego posiedzenia, na wniosek prof. Kutrzeby uchwalono:

a/Przyjąć preliminarz budżetowy na czas 1 grudnia 1938 - 31 marca 1939 i na rok 1939/40, przedstawiony przez sekretarza Komitetu, i upoważnić prezydium Komitetu do ustalenia poszczególnych pozycji z uwzględnieniem dodatkowych uchwał Komitetu.

b/Upoważnić prezydium Komitetu do zmniejszenia poszczególnych pozycji o ile by się nie mieściły w ramach subwencji, którą uchwali Sejm Śląski.

c/ Upoważnić prezydium Komitetu do przeprowadzenia w razie potrzeby virement.

XVII. Na wniosek sekretarza ustalono następujące normy honorariów autorskich za prace drukowane w wydawnictwach Komitetu (z wyjątkiem

Historii Śląska, tom. II): Za jeden arkusz druku /16 stron/ formatu 8°, zł 100,-. Za jedną formę druku /8 stron/ formatu 4°, zł 80,-. Co do honorarium autorskiego za prace w tomie II Historii Śląska do roku 1400, pozostawił Komitet nadal dotychczas obowiązującą normę, tzn. zł 150,- za jeden arkusz druku.

Na tym posiedzenie zamknięto.

Historii Ilgaka, tom. II: Za jedan otisak duplo /16 stron/ formatu B5, za 100,-. Za jedne forme duplo /8 stron/ formatu 4°, za 80,-. Za tu mono-
graficu autorskoga za prvoe v tomie II Historii Ilgaka to volu 1400, po-
sobnyi lomtet madef dotyolonas obwiquiqee nomo. tim. za 150,- za je-
den arkuse duplo.

Ne tye poslednemie nomnito.